

SNEŽNIK

Ilirska Bistrica • Hrpelje-Kozina • Pivka • Postojna

TISKOVINA • Poština plačana pri pošti 6251 Ilirska Bistrica-Trnovo

Letnik XX • št.: 266

BANKA KOOPER

AdriaticSlovenica **as**
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Ilirska Bistrica dobiva novo podobo

po zaslugi bistriškega podžupana Dušana
Grbca bo mesto končno dobilo dve krožišči!

stran 11

26. Premška srečanja

Zadnjo novembrsko soboto je na gradu Prem potekala literarna prireditev 26. Premška srečanja. Premška srečanja sta pripravila Združenje književnikov Primorske in ilirsko-bistriška izpostava JSKD.

stran 23

Derbi napolnil dvorano

Bistriški košarkarji nadaljujejo z odličnimi nastopi v prvenstvenem in pokalnem tekmovalju. Največ zanimanja je v zadnjih tednih vzbudil prvenstveni derbi s sosedi iz Pivke, ki je v bistriško dvorano privabil 600 gledalcev. Ti so na koncu pozdravili zmago domačega moštva s 74:66, tako da Plama Pur še naprej ostaja neporažena.

stran 29

CIRIL ZLOBEC V ILIRSKI BISTRICI

Ob Dnevu splošnih knjižnic in ob zaključku projekta Primorci beremo, se je v bistriški knjižnici s svojo novo knjigo »Radost ali trn v srcu« predstavil Ciril Zlobec.

stran 20

Prvi neposredni TV prenos iz podzemlja - spektakel v Postojnski jami

V nedeljo 18. novembra ob 18. uri je Postojnska jama ponovno zabeležila pomembno zgodovinsko prelomnico, saj je prvič v zgodovini potekal neposredni televizijski prenos iz globine podzemlja. Gledalci so v živo spremljali uradno žrebanje skupin za evropsko prvenstvo v košarki EuroBasket 2013

stran 29

POLSTENJE

Ročno polstenje volne je ena najstarejših tehnik tekstilne umetnosti, ki se jo lahko vsak nauči in jo tudi uporablja. Izdelki iz polsti so prijetni za oko in uporabo. So lahko lepo darilo (rože, nakit, razne dekoracije) ali uporabni izdelki (torbica, copati, oblačila). Vsak izdelek je neponovljiv in samostojen.

stran 16

Peter Boršič: VOLITVE V DRŽAVNI SVET

Ilirska Bistrica, stisk roke vsem dobrim ljudem, ki si želite razvoja in sodelovanja v razvoju naše regije. Kajti ti si vedno bila klena, trdna Primorska zemlja. Obenem pa upam, da bosta krožišči resnično pospešila razvoj infrastrukture v občini in preprečila mnogo prometnih nesreč.

In nenazadnje krčenje pravic volilnemu telesu ne more in ne sme postati stalnica v državi.

stran 6

ODKUP IN PRODAJA ZLATA

Odkup rabljenega nakita in
prodaja investicijskega zlata!

V Postojni, Sežani, Ilirski Bistrici in Ljubljani.

080 21 09

www.ilirika.si/zlato

RELAX® TURIZEM

Največji slovenski organizator počitnic!

Katalog FIRST MINUTE
JADRAN 2013 že na naših prodajnih mestih!
IZKORISTITE POPUSTE ZA ZGODNJE PRIJAVE DO 31.12.2012
- do 22% RELAXOV POPUST
- do 8% GLEDE NA NAČIN PLAČILA
- do 10% ZA ČLANE RLAX KLUBAPE POSTOJNA, Tržaška cesta 39, ☎ 05 72 10 190
ali 051 649 417, E-mail: relax.postojna@relax.si

HITRA IN ENOSTAVNA REŠITEV ZA VAŠ POŠKODOVAN AVTO

AVTO

MARTINČIČ d.o.o.

Bazoviška cesta 42 • 6250 Ilirska Bistrica • e-mail: avtomartincic@siol.net • www.avto-martincic.si
Tel.: +386 (0)5 71 00 780 • Fax: +386 (0)5 71 00 781 • Gsm: +386 (0)41 622 417 • +386 (0)41 588 488

- * AVTO KLEPAR
- * AVTO LIČAR
- * CENILNO MESTO
- * POPRAVILA PO TOČI

- * NADOMESTNO VOZILO *
- * AVTOVLEKA - 24ur *
- * TRGOVINA *
- * SERVIS *

NAJHITREJŠA POT OD POŠKODBE DO POPRAVILA!

»IZ DOMAČIH BLOGOV«

Ribolov po slovensko

Slovenci smo svojevrsten narod. V težkih trenutkih naj bi znali stopiti skupaj – pa to res še vedno znamo? Do sedaj nam je uspelo enkrat, ob osamosvojitvi, homogenost smo do neke mere pokazali tudi ob vstopanju v evro povezave. Za kaj več pa

Svojevrsten primer, ki ga ob tej temi ne moremo izpustiti, so sindikati. Slednji so svoje poslanstvo očitno precej razširili, kar zelo nazorno prikazuje vpletanje v sprejemanje zakonodaje o tako imenovani »slabi banki«. Doselj

širši javnosti neznan Sindikat kemične, nekovinske in gumarske industrije se je odločil blokirati sprejetje zakona, ki predstavlja eno od možnosti normaliziranja razmer v bančnem sektorju, pri čemer so glavni pobudnik za referendum. Če preskočimo vsebino zakona, pri tem niti ne bode toliko v oči, da sindikat nima nobene neposredne povezave z bančno panogo, če zanižamo na eno oko bi lahko prezrli tudi kdo oziroma kakšni motivi ga vodijo. Ne moremo pa mimo vprašanja, kako kompetenten sogovornik je lahko ta sindikat, ko govorimo o bančništvu in samo predstavljamo si lahko, kakšne posledice bi na panogo imel zakon, če bi ga spisali v omenjenem sindikatu. Tu gre za začaran krog – zaradi težnje po čim bolj demokratični obliki vladanja, smo Slovenci izumili precej enostaven postopek za sklic referenduma, katerega pobudnik je lahko nekoliko večja skupina ljudi, ki pa z vsebino referenduma pravzaprav nima nobene povezave.

Slovenija je zamudila nekaj priložnosti, a bo prej ali slej splavala iz trenutno precej kalnih vod. Ribolov tu se nam namreč ne obnese. V kolikor ne bomo uspeli čolna usmeriti sami, nam bodo smer pokazali evropski (germanski) kolegi. Strošek bo v tem primeru bistveno višji, zato je bolje, da začnemo ribolov čim prej tretirati kot resen šport in ne zgolj kot popoldanski hobi.

Slovenija je pred ključno odločitvijo o sprejetju reform iz različnih področij. Reforme so prepotrebne in nujne, kar je slišati že na vsakem vogalu in z vseh strani, a očitno vendarle ni prave volje, da jih izpeljemo. Predsodki, ideologije in medsebojna nasprotja na političnem parketu so tako močna, da so postala pomembnejša od rezultata samega. To je narobe, ker rezultat le v manjši meri vpliva na politične in sindikalne elite. Vpliva pa na življenje, standard in blaginjo ljudi. Reforme nikoli niso lahke, a so potrebne, saj z njimi sistem prilagajamo dejanskemu stanju in zmožnostim. Za doseg dolgoročne stabilnosti in rasti je trenutno težko karkoli reformirati, brez da bi se nečemu kratkoročno odpovedali. Tega mnogi ne želijo priznati, je pa to več kot zaželjeno, saj se z vsakodnevnim odlaganjem možnost rešitve odmika, na koncu pa lahko slednje pripelje celo do šok terapije reševanja gospodarstva, kakršno trenutno spremljamo v Grčiji.

Andraž Vrh

Andraž Vrh piše blog na www.andrazv.blogspot.com in objave na www.twitter.com/andrazvrh.

Območna obrtno-podjetniška zbornica

AVTOMEHANIKI SO »ZDRAVNIKI«

Javna agencija RS za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI), je nosilka 3-letnega programa UPI-Ustvarjalnost, Podjetnosti in Inovativnost, ki ga razvija s pomočjo Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in lokalnih zbornic ter šol.

z različnimi poklici na terenu. Tako so pred časom z mentorico Metko Šestan in Gordano Fatur obiskali poslovno enoto Kalister Avta v Ilirski Bistrici, kjer jim je ga. Monika Kalister-Hrvatina predstavila, kaj vse počnejo v njihovi avtomehanični delavnici. Spo-

trebujemo, da lahko postanemo mehaniki? Ali je delo zahtevno? Ali moramo poznati računalnik, če želimo delati v avtomehanični delavnici... in podobno. Ob zaključku pa so enoglasno ugotovili, da so avtomehaniki »zdravniki« za avtomobile, saj morajo imeti

Cilj programa je spodbuditi kreativno mišljenje med mladimi tako, da bodo v prihodnosti tudi sami zaposlovali. V letošnjem šolskem letu je organiziran krožek UPI na Osnovni šoli Dragotina Ketteja v Ilirski Bistrici in sicer za učence I. triade.

Učenci se poleg obveznih vsebin spoznavajo tudi

znali so se s servisiranjem avtomobilov, avto-optiko, menjavo pnevmatik ter drugimi deli, ki spremljajo delovni proces. Še posebej so bili navdušeni nad priklopom avtomobila na računalnik, zaradi diagnosticiranja.

Ob tem so vprašanja mladih kar deževala. Zanimalo jih je veliko. Katero šolo po-

veliko znanja, da lahko opravljajo takšno delo.

Iskrena hvala osebju Kalister Avta, da nam je omogočilo ogled in predstavitev. Posebna zahvala velja ga. Moniki Kalister-Hrvatini.

Alenka Penko, Območna obrtno-podjetniška zbornica Ilirska Bistrica

Trgovina A3-moda
Bazoviška cesta 32, 6250 Ilirska Bistrica
05 / 90 368 48

DECEMBRSKI POPUSTI

- 30%
- 40%
- 50%

URNIK:

PON. PET. 8-19 SOBOTA 8-13

VEZAVA ZA GSM APARATE SAMO 12 MESECEV

NOVI UMTS APARATI ZA 1 EUR

Pooblaščen prodajalec

- ◆ PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
- ◆ PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
- ◆ SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

PAKETI:

- POVEZANI 120 - 12 €
- POVEZANI 400 - 18 €
- POVEZANI 2000 - 23 €
- POVEZANI 2400 - 30 €
- POVEZANI 4000 - 45 €

• ITAK DŽABEST - 15 do 30 let starosti + PETKA

INSTANT INTERNET

- NEOMEJEN DOSTOP 29 EUR
- 5 GB 19 EUR

NOVO

KOPIJA

Rozmanova ulica 2
6250 Ilirska Bistrica
TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169, www.gsm-kopija.si

Siemens
Nokia
Samsung
Motorola
Panasonic
Sony Ericsson

POLETNI
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
ZIMSKI
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 18⁰⁰
SOBOTA 9⁰⁰ - 12⁰⁰

SNEŽNIK

Časopis Snežnik
ISSN 1318-3656

Snežnik je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo, pod zaporedno številko 347.

Izdajatelj:
Provocativa, Bojan Oblak s.p.
Odgovorni urednik:
Bojan Oblak
Uredništvo:
Časopis Snežnik, Bazoviška ulica 40, 6250 Ilirska Bistrica

E-pošta:
info@e-sneznik.net

Trženje:
oglas@e-sneznik.net
040 / 888-452

Tisk:
Delo d.d.
- Tiskarsko središče, Ljubljana

Naklada: 15.000 izvodov

Navodila in pravila:
Za točnost podatkov v naročenih rubrikah in prilogah odgovarjajo njihovi avtorji oz. naročniki. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorni urednik. Projekt »Ne prezrite...« sofinancira Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Nenaročenih prispevkov in fotografij ne vračamo in ne honoriramo. Stališča, izražena v kolumnah in drugih prispevkih zunanjih avtorjev, ne izražajo nujno stališča uredništva. Časopis Snežnik je brezplačen. Pošta Slovenije ga dostavlja vsem gospodinjstvom v občinah Ilirska Bistrica, Pivka, Hrpelje - Kozina in Postojna.

Fizične in pravne osebe ga lahko naročijo po pošti ali e-pošti. Plačajo stroške distribucije, ki znašajo za eno leto oz. 12 številčk 24 EUR za naslovnike v Sloveniji ter 39 EUR za naslovnike v tujini. Datum izida: 30.11.2012 Pravidnik o nagradnih igrah v časopisu Snežnik se nahaja na sedežu uredništva.

Zaključen projekt

SLOVESNO ODPRTJE PRENOVLJENEGA MAJLONTA

Dolgo načrtovana prenova Majlonta se je začela leta 2010 s pridobitvijo potrebnih sredstev za sofinanciranje projekta in z izdelavo projektne dokumentacije. Lani maja so se začela obsežna gradbena in ureditvena dela, ki so zahtevala tudi nadpovprečno angažiranje in nemalokrat sprotne rešitve na terenu. Glavnina jer bila namenjena obnovi komunalne in cestne infrastrukture, urejanje javnih površin cest in ulic, obnovo dotrajanih stopnišč in pešpoti, podpornih in opornih zidov, javne razsvetljave, izgradnjo komunalne in padavinske kanalizacije ter obnovo vodovodnega omrežja.

Tako so uredili 1,5 km cest in ulic z več kot 200 m cestnih ograj iz kovičenih polnih jeklenih profilov, 200 m² kamnitih stopnišč in 400 m² stopnišč in pešpoti iz granitnih kock, opremljenih s stopniščnimi držali, obnovljenih je bilo več kot 250 m² podpornih zidov in celotna javna razsvetljava, izvedena je bila padavinska in komunalna kanalizacija v dolžini preko 1,7 km, prav tako je bila izvedena obnova vodovodnega omrežja v dolžini 1,8 km, vsa potrebna kabela kanalizacija za komunalne vode tako, da bo mogoče v naslednjih letih

v sodelovanju z upravljavci elektro in telekomunikacijskega omrežja postopoma, brez dodatnih gradbenih posegov na cestni infrastrukturi preiti s prostozračne na podzemno elektro in TK instalacijo. Delo na območju ozkih ulic, stopnišč in pešpoti je bilo nemalokrat zelo oteženo in zahtevno. Urediti je bilo treba dostope do stanovanjskih objektov ob upoštevanju najboljših rešitev pri kasnejši uporabi javne infrastrukture. Da se je ohranilo staro mestno jedro Majlonta v kar se da avtentični podobi, so v zadovoljstvo prebivalcev Majlonta in tudi obiskovalcev v okviru drenaže padavinske kanalizacije na odsekih cest uporabili mulde iz granitnih kock, vse pešpoti in stopnišča pa so bile izdelane v kamnu, izbrane so bile tudi ustrezne svetilke na drogovih javne razsvetljave in z okoljem skladne ograje ob cestah. Vsa zemeljska dela so se izvajala

pod arheološkim nadzorom. Na območju Kota je tako prišlo do pomembnih arheoloških najdb, starih okoli 3000 let, ki jih hrani Notranjski muzej Postojna. Izkopavanja so se odvijala sočasno z gradbenimi deli in niso bistveno vplivala na določene termine prenovitvenih del.

Vrednost vseh del, vključno s projektno dokumentacijo, strokovnim in arheološkim nadzorom ter ostalimi manjšimi spremljajočimi stroški je znašala 1.347.000 EUR. Projekt »Prenova starega mestnega jedra Majlont« je bil v višini 955.206,34 EUR financiran iz sredstev Evropske unije Evropskega sklada za regionalni razvoj, preostali del pa iz proračuna Občine Postojna. Poleg tega Občina Postojna že več let skrbi za pospeševanje obnove stavbnega fonda na območju Majlonta, kar se kaže v vse boljšem celovitem izgledu starega mestnega jedra. Iz vsakoletnega razpisa se financirajo obnove fasad, streh in stavbnega pohištva, kjer se upoštevajo tudi smernice Zavoda za kulturno dediščino.

Projektno dokumentacijo za urejanje Majlonta je izdelala družba NG projektiranje inženiring Magda Svetina Mercina s.p., strokovni nadzor gradnje je opravljala družba Elita i.b., d.o.o., arheološki nadzor pa družba Avgusta d.o.o. iz Idrije. Gradbeno obrtniška in instalacijska dela na urejanju Majlonta je izvajalo gradbeno podjetje CPK d.d. Koper s podizvajalci in kooperanti. Veliko delo ob urejanju Majlonta je kot podizvajalec opravilo tudi javno podjetje KOVOD Postojna pri izvajanju vodoinstalacijskih del.

Ob slovesnem odprtju se je za potrpežljivost v času obnove vsem Majlontarjem zahvalil župan občine Postojna, Jernej Verbič, v svojem nagovoru pa je izpostavil velik pomen starega mestnega jedra, Majlonta:

»Danes se tudi simbolno zaključuje projekt, ki je časovno sicer trajal dolgo, ne dvomim, da za prenekaterega prebivalca tega najstarejšega dela našega mesta, tudi predolgo. A zavedati se je potrebno, da je bil projekt izjemno obsežen in zahteven, da je terjalo veliko priprav, dela in usklajevanja, da smo ves čas morali paziti, ne samo na samo izvedbo, pač pa tudi na številne zahteve in pogoje, ki veljajo v tem delu mesta. Lepo se je sprehoditi po prenovljenih ulicah, lepo je ponovno odkrivati lepote tega predele, prijetno je prisluhniti domačinom, ki s ponosom pripovedujejo, da živijo prav tu, kjer se je pričelo naše mesto. Tudi sam zelo dobro poznam čar Majlonta, poznam te ozke ulice, ki še vedno dajejo pridih preteklosti, poznam težave, ki jih te iste očarljive ulice predstavljajo vsakokrat, ko pride zima ali ko so na vrsti taka dela, ki so sedaj uspešno za nami. Poznam številne hišne zgodbe in tiste barvite prigode, ki so jih starejši vedno pripovedovali otrokom. Majlont je tako kot vsak kraj z bogato in dolgo preteklostjo, poln prepletanja preteklosti in sedanjosti. Velikokrat bi bilo mogoče lažje živeti kje drugje, kjer bi si človek prostor lahko ukrotil in odmeril sam. Morda bi bilo lažje, a brez dvoma za nobenega Majlontarja ne bi bilo lepše. Tu je poseben svet, tako drugačen od vseh ostalih delov Postojne, stisnjen ob vznožje Soviča, nekoliko

dvignjen nad ostale, novejšo predele mesta, kot bi želel na nek način obdržati budno oko nad vsemi ostalimi mlajšimi brati. Danes slavnostno odpiramo prenovljene ulice, na ogled vsem postavljamo osveženo podobo starega mestnega jedra. Vsem, ki se boste sprehodili po Majlontu, ne bodo ostala skrita prenovljena stopnišča in tlakovane površine, pač pa bo pogledu ostalo skrito vse tisto, kar se nahaja pod tem, tisto, kar omogoča, da je življenje v mestu udobnejše, čistejše in predvsem kvalitetnejše. Kaj vse se skriva pod sveže prenovljenimi ulicami dobro veste vsi vi, ki ste z odprtimi ulicami in pestrimi gradbenimi deli živeli vse te dolge mesece prenove. Vi ste tisti, ki ste v tem delu ostali tudi takrat, ko so ga prepredali zasilni mostovi, ko je bil pravi podvig oditi na obisk k sosedu na drugo stran ulice in ko je bil avto parkiran daleč proč. Naj se ob tem vsem skupaj zahvalim za vso vašo potrpežljivost in razumevanje. Želeli bi si, da bi bilo mogoče vse to opraviti brez, da bi tako radikalno posegli v prostor in vašo življenja, a je to žal nemogoče in to je bila cena, ki jo je bilo potrebno plačati. Upam, da vam je prenovljena podoba všeč in da nam je uspelo ohraniti tisto nujno potrebno ravnotežje med pomlajeno podobo in občutkom tradicije in dolgega izročila. Prav tako naj se ob tej priložnosti zahvalim vsem, ki so sodelovali pri tem velikem in obsežnem projektu, tako na lokalni kot državni ravni.

Posebna zahvala gre nekdanjemu ministru g. Henriku Gjerkešu, ki je bil v času priprave projekta pri Vladi RS pristojen za lokalno samoupravo in razvoj, ter Zvonetu Černaču, tedanjemu podžupanu in poslancu v Državnem zboru, sedaj pa Ministru za infrastrukturo in prostor. Brez njunega osebnega prizadevanja nam ne bi uspelo. Zahvalil bi se tudi sodelavcem v strokovnih službah Občine Postojna, ki so s sodelovanjem države uspeli pridobiti in zagotoviti potrebna sredstva iz evropskih skladov, ki so uspešno pripravili in koordinirali projekt in ki so budno spremljali tudi samo izvedbo. Verjemite, da danes z vami Majlontarji prav tako slavijo in praznujejo tudi vsi oni.

Majlont je vsekakor s tem postal še atraktivnejši in nedvomno je to del mesta, ki ga lahko s ponosom pokažem prav vsakemu, ki obiše naš kraj – najlepše srednje veliko mesto v Sloveniji za leto 2012.«

Pripravil in uredil: MILAN ŠTULC

Prižiganje svečk

Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč

S Svetovnim dnevom spomina na žrtve prometnih nesreč se želimo spomniti na žrtve in hudo poškodovane osebe v prometnih nesrečah ter poskušamo vsaj enkrat letno nuditi podporo svojcem, ki so v nesrečah izgubili svoje najbližje, ali pa so se ti težje poškodovali.

20. novembra, so po vsem svetu in v 23-ih krajih po Sloveniji potekale prireditve z izvedbo kulturnih programov, nekateri organizatorji pa so se še vedno držali »starega koncepta«, ki vključuje prižiganje svečk.

Tej akciji se je že šestič zapovrstjo pridružila tudi Občina Postojna. Na lokalnem nivoju so preventivno akcijo uspešno izvedli člani organizacijskega odbora, ki so ga sestavljali predstavniki Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Postojna in Združenja šoferjev in avtomehanicov Postojna. Omogočili so prižiganje svečk na treh lokacijah območja Občine Postojna v Postojni, Hruševju in Prestranku.

S prižigom svečk, zlasti pa z deljenjem preventivnega materiala, so poskušali opomniti voznike in udeležence v cestnem prometu, kako nevarna lahko postane vožnja, če se ne držimo cestno prometnih predpisov ter z njimi povezanih posledic, ki jih nosijo ne samo udeleženci v nesrečah, pač pa tudi njihovi svojci, prijatelji, znanci. Z akcijo se tako vsaj enkrat letno (skupaj z njihovimi svojci, prijatelji, kolegi) spomnimo na žrtve prometnih nesreč.

Dogodek so organizatorji izkoristili še za deljenje odsevnih trakov in kresnic. Z njimi so želeli opozoriti pešce in voznike, kako pomembno je biti viden, zlasti v jesenskem in zimskem času, ko so dnevi kratki in mračni. Z izvedbo omejenih akcij pa so člani organizacijskega odbora uspešno pripeljali h koncu tudi projekt Bodi viden – bodi previden,

ki poteka v oktobru in novembru. V imenu organizacijskega odbora se zahvaljujem vsem članom Združenja šoferjev in avtomehanicov Postojna, članom Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Postojna ter obiskovalcem navedenih lokacij, ki ste nam pomagali uspešno izpeljati projekt Svetovnega dneva spomina na žrtve prometnih nesreč.

Pripravil: MIHA MARCOLA, tajnik SPV Občine Postojna, uredil: MILAN ŠTULC

Obisk

Župan Monoštra obiskal Postojno

Župan občine Monošter na Madžarskem, Huszar Gabor, je sicer pedagog, kot predavatelj pa je sodeloval tudi na mednarodnem srečanju športnih pedagogov v Postojni. Ogledal si je mesto Postojna in seveda Postojnski jamo, njega in njegove spremljevalce pa je 18. novembra sprejel tudi župan občine Postojna Jernej Verbič.

Župana sta se ob primerjavi načina vodenja obeh Občin pogovarjala tudi o športnih in kulturnih aktivnostih in ugotovila, da sta si tudi na teh področjih obe občini zelo podobni in da obe Občini veliko vlagata v razvoj družbenih dejavnosti. Oba pa sta se strinjala tudi z ugotovitvijo, da je ohranjanje čistega in

zdravega okolja prednostna naloga znotraj vseh aktivnosti. Ob tem je župan Huszar Gabor postojnskemu županu Jerneju Verbiču čestital tudi za visoko priznanje TZS Postojni, najlepšemu in najbolj gostoljubnemu srednje velikemu mestu v Sloveniji.

pripravil in uredil:
MILAN ŠTULC

Podpis pogodbe

25 let Društva diabetikov Postojna

Ob Svetovnem dnevu Sladkorne bolezni (14. novembra) Društvo diabetikov Postojna vsako leto organizira najrazličnejše prireditve, na katerih želi ljudi, ki še nimajo sladkorne bolezni ozaveščati o tem, česa naj se izogibajo, da zanjo ne zbolijo in ko jo že imajo, kako naj se prehranjujejo, da bodo lahko normalno živeli. Prehranjevanje je zelo pomembno, da ne pride do srčno-žilnih zapletov, povišanja krvnega pritiska, holesterola in še veliko vrst bolezni, ki so spremljevalke skoraj vsakega diabetika. Tako želijo, da se že otroci v šolah učijo o tej bolezni in hodijo na tekmovanja iz znanja o diabetesu.

Društvo diabetikov Postojna je bilo ustanovljeno pred 25 leti. Prvi predsednik je bil Miroslav Golob, za njim ga je 16 let vodila Stanka Horvat, nasledila jo je Milica Savković. Sedanja predsednica Marica Batis se ob tem jubileju zahvaljuje vsem svojim predhodnikom za njihov trud, ki so ga vložili v delo, da je društvo sedaj organizirana skupnost, ki pomaga v težavah posameznikom ter ljudi združuje in razveseljuje. Entuziazem posameznikov, ki skupaj vlečejo voz društva v prid zdravja, še ne usiha. Bojijo pa se, da zaradi omejitve finančnih sredstev v bodoče ne bodo uspeli realizirati vseh ciljev, ki so si jih zastavili, čeprav še vedno z optimizmom gledajo naprej.

Svetovni dan sladkorne bolezni se 14. novembra obeležuje zato, ker je na ta dan kanadski zdravnik Erick Bantin skupaj s Charlesom Bestom leta 1922 odkril insulin. Ta dan se obeležuje v 160 državah po vsem svetu. Društvo diabetikov Postojna na ta dan predstavi delovanje v sliki in besedi v avli Zdravstvenega doma Postojna, kjer istočasno poteka merjenje krvnega sladkorja in tlaka. Letos je bilo veliko zanimanja, odziv je bil zelo dober, obiskalo jih je kar 100 ljudi. Vsakokrat se najde nekaj ljudi, ki sploh ne vedo, da imajo sladkorno bolezen in jih tako nemudoma napotijo k lečečem zdravniku. Popoldne so organizirali pohod na Primož nad Pivko, pod sloganom Pohodimo sladkorno bolezen, saj mora gibanje postati navada, stalnica, neločljivo povezana z življenjem. Vsako sredo imajo zato organizirano gibanje pod vodstvom športnega pedagoga v Šolskem centru v Postojni kot tudi pohode. Dan prej pa so v Lekarni Pivka organizirali odvzem krvi za merjenje sladkorja in holesterola v krvi ter merjenje krvnega tlaka. Prišlo je nekaj več kot 30 ljudi, kar je za prvič veliko.

Predsednica Marica Batis je še poudarila: »Učne delavnice o zdravi prehrani smo imeli vsa leta v Jamskem dvorcu, letos pa jo bomo imeli v začetku decembra prvič v Zdravstvenem domu Postojna, v novi kuhinji za pripravo dietne in diabetične prehrane. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vodstvu Zdravstvenega doma, ker ima toliko posluha in ker daje velik poudarek preventivi, saj je to prva taka odprta učna kuhinja v Sloveniji.«

Pripravila: POLONA ŠKODIČ, Uredil: MILAN ŠTULC

Regijsko tekmovanje

24. Regijsko tekmovanje Mladina in gore in gore

V soboto 10. novembra je Planinsko društvo Postojna v sodelovanju z Osnovno šolo Miroslava Vilharja iz Postojne in Mladinsko komisijo pri Planinski zvezi Slovenije, na že omenjeni osnovni šoli organiziralo že 24. Regijsko tekmovanje Mladina in gore.

Gre za tekmovanje, kjer se mladi planinci preizkusijo v poznavanju tem iz planinske šole – od zgodovine in organizacije planinstva, poznavanja gorske narave, nevarnosti v gorah, opreme, ki jo morajo planinci imeti s seboj, pa vse do planinske prehrane, vremenoslovja, orientacije in drugih tem. V Postojno je tako prišlo 18 ekip z območja celotne primorske regije. Od tega je bilo kar šest ekip mladih planincev članov domačega Planinskega društva. Dve ekipi z OŠ Miroslava Vilharja z mentorico Veroniko Biščak, z Osnovne šole Pivka je mentorica, Mirjam Šatej Cucek, na tekmovanje pripravila tri ekipe, in pa ekipa Košanske OŠ z mentorjem Aljažem Šemrovom.

Po krajšem kulturnem programu, ko so prisotne pozdravili načelnica Mladinskega odseka PD Postojna Jana Biščak, ravnateljica gostujoče osnovne šole Pisa de Paulis Debevec, župan občine Postojna Jernej Verbič in koordinatorka tekmovanja Brigita Čeh, so mladi tekmovalci pokazali znanje med pisanjem testov, njihovi mentorji in mentorice pa so izmenjali mnenja o zimovanjih in o prenovljenem programu Mladi in Ciciban planinec. Med tem ko so udeleženci tekmovanja spoznavali Postojno, pa je skupina ocenjevalcev skrbno popravila teste, preštetla točke in v sodelovanju z drugima dvema regijama (glede na število točk) izbrala ekipe, ki so se uvrstile na državno tekmovanje, ki bo potekalo na Osnovni šoli Vransko-Tabor. Iz naše (primorske) regije se je na državno tekmovanje uvrstilo 5 ekip in sicer ekipe Nanoški gamsi iz Podnanosa, Planinske muhe iz Idrije, člani ekipe Beu kamn 1 iz Knežaka, Planinoholiki z Višave in pa ekipa PD Postojna Mulci spod Vremščice (OŠ Košana)

Izbrano je bilo tudi »naj ime« regije in čeprav izvornih imen ni manjkalo, so si naziv z glasovi ostalih tekmovalcev prislužili člani ekipe Planinske muhe. Planinsko društvo Postojna za pokazano znanje čestita vsem udeležencem tekmovanja in njihovim mentorjem, vsem uvrščenim na državno tekmovanje pa želi veliko znanja in kanček sreče pri reševanju zastavljenih nalog!

pripravila: JANA BIŠČAK, načelnica MOPD Postojna
uredil: MILAN ŠTULC

Postojnska jama

500.000. gost

Postojnska jama, največja turistična jama v Evropi, je v začetku novembra zabeležila pomembno prelomnico, saj je gostila 500.000-ga gosta v letu 2012. S to številko še vedno drži primat med evropskimi turističnimi jamami in poslovanje družbe približuje cilju, ki smo si ga zadali za letošnje leto. Glede na krizo, ki se pozna pri nakupnem vedenju Evropejcev, še posebej domačih gostov in gostov iz Italije, pa se potrjuje, da je bila intenzivna usmeritev promocije in prodaje na svetovni trg pravilna, saj iz prekomorskih trgov prihaja vedno več gostov. V strukturi obiskovalcev opazamo veliko rast števila gostov iz Japonske, Kitajske, Hong-konga, Tajvana, Tajske, Južne Koreje, pa tudi ZDA, Rusije in drugih držav nekdanje Sovjetske zveze.

Še eno okroglo številko v številu obiskovalcev smo skoraj istočasno zabeležili v Proteusovi jami Vivariju, ki si ga je v letošnjem letu ogledalo že preko 70.000 gostov, kar pomeni enkrat toliko kot v lanskem letu in to znamenitost nedvomno uvršča med prvo deseterico najbolj obiskanih slovenskih turističnih znamenitosti. Rekordni obisk beležimo tudi v Predjamskem gradu, kjer je število obiskovalcev že presegló lansko letoletno številko.

V letošnjem letu je vse znamenitosti, ki jih upravlja podjetje Postojnska jama d.d. obiskalo dobrih 700.000 obiskovalcev ali skoraj desetino več kot v primerljivem obdobju lanskega leta.

SABINA PATERNOST

Prireditve

Obrazi Slavka Gerželja

Kozina - Knjižnica Kozina je v prvi polovici novembra razstavljala risbe - portrete, ki jih je avtor, Slavko Gerželj, naslovil »Obrazi«. V tehniški pastel/ svinčnik/ oglje na papirju izvrstno, čeprav sam trdi, da »začetniško«, povsem realistično izriše obraz, ki sam po sebi govori skozi pogled, nasmeh, ali le razmršenost las. V risbe ujame natanko tisto, kar posameznika na sliki določa, s spretno risarsko žilico pridahne portretu življenje in morebitnemu obiskovalcu pričara živost in domačnost tistega, ki je na sliki zasedel svoj prostor. Avtor, doma iz Materije, sicer bolj poznan kot odlični fotograf in avtor monografije Brkini (dve izdaji) je z risanjem začel z letošnjim letom. Udeležil se je začetniškega tečaja slikanja preko Univerze za tretje življenjsko obdobje v Sežani pod vodstvom mentorice akademske slikarke Mojce Senegačnik in se intuitivno

odločil za portret – ali za začetnika v stroki, najtežjo pot. Na povabilo Marjana Miklavca, sežanskega slikarja, se je udeležil slikarskih delavnic v Toskani in Švici, večkrat je posamično in skupinsko razstavljal tako na fotografskih kot slikarskih razstavah.

»Portrete rišem z opazovanjem fotografij, saj moje risanje traja predolgo, da bi imel pred seboj portretiranca. Običajno portret rišem od deset do štirinast dni, s krajšimi ali daljšimi presledki. Sem začetnik in se učim«, skromno dodaja Gerželj. Vendar obiskovalca, ki se v risbe zazre, omenjena začetniškost najbrž ne prepriča. »Z razstavo želim sporočiti vsem, ki

imajo neko skrito željo, naj jo poskušajo uresničiti, naj ne dovolijo, da jih karkoli ustavi na tej poti. Če se jim ponudi priložnost, naj pokažejo svoje začetniška dela in rezultate svojega truda ter naj se ne ustrašijo kritik. Kdor je karkoli ustvaril v življenju, bo trud drugega pohvalil, kdor pa ni ničesar ustvaril, bo najbrž najbolj kritiziral. Tako pač je

in tega se ne da spremeniti. Običajno je take in podobne želje lažje uresničiti v tretjem življenjskem obdobju, ko z ramen padejo številna bremena in skrbi in se lahko posameznik posveti tudi sebi in svojim skritim željam«, še dodaja Gerželj.

tekst **Patricija Dodič**,
fotografija **Slavko Gerželj**

Uspešna izvedba delavnice

Od njive do mize

Od njive do mize je naslov delavnice, katera je bila v ponedeljek, 19.11.2012 predstavljena v Gostilni Baša v okviru projekta Kras in Brkini – moja priložnost, katerega

sadjarstva in poljedelstva. Izpostavljeni so bili primeri dobre prakse – nastopi specializiranih proizvajalcev iz Brkinov in sosednje Italije s predstavitvijo tehnoloških

tija Šiškovič, Anton Biščak – Družinska kmetija Biščak, Branko Pečar – sadjarska kmetija Pečar, predstavniki družine Debelis iz Trsta, ki se ukvarjajo z zelenjavo in sad-

posveta udeležil tudi podžupan Občine Dolina Antonio Grzinich. Delavnica katere se je udeležilo preko 50 udeležencev je bila namenjena perspektivnim pridelovalcem sadja, poljedelcem, proizvajalcem jabolčnega soka, jabolčnega kisa, sušenega sadja, proizvajalcem marmelad, proizvajalcem Brkinskega slivovca, Kraškega brinjevca, živinorejcem, rejcem drobnice, čebelarjem ter gostincem in turističnim kmetijam.

Zaključne besede je povzel podžupan Občine Hrpelje – Kozina Peter Boršič, ki je delavnico označil za zelo uspešno. Veseli se sodelovanja z vsemi, ki se odpravljajo na zagon, novo pot v kmetijstvu ali turizmu. Ne izključuje možnosti sodelovanja s sosednjimi občinami in dodaja, da je to odvisno od njihovih razvojnih usmeritev.

Za prihodnje leto pa je napovedal resna razmišljanja o mesecu kulinarike ki bi se delil med Brkine, Čičarijo in Brežanijo – delom občine Dolina.

delno financira Evropska unija iz sredstev LEADER.

Delavnico je vodil Doc. Dr. Stanislav Renčelj v sodelovanju s Strokovnjaki Biotehniške fakultete s področja predelave, strokovnjaki s Kmetijskega inštituta Slovenije, Kmetijskega zavoda Nova Gorica, Drevesnice Bilje – strokovnjaki s področja

dosežkov in primerov trženja. Svoje praktične izkušnje pri poslovanju so predstavili Slava Sosič – Trgovina Kraševka v Ljubljani, Darinka Mahne iz Tater – Ekološka kmetija iz Tater, Andrej Prunk – Mesnica Prunk v Trstu, Franc Jelušič – pridelovalec brkinskega slivovca in kraškega brinjevca, Igor Šiškovič – sadjarska kme-

jem, Ester Renko iz družinske kmetije Renko iz Slivja.

Med drugim so delavnico obiskali tudi člani Kmetijske svetovalne službe iz Sežane, delavnice so se udeležili tudi iz LAS-a Ilirska Bistrica in Pivka. Kar nekaj udeležencev delavnice je bilo iz sosednje občine Divača in Pivka. Iz sosednje občine Doline se je

Razmišljanja

Volitve v Državni svet

Za mano je 21. november in volitve v Državni svet Republike Slovenije. Mnogo je bilo napisanega, izrečenega. A vseeno, izid volitev je bil pričakovano ali ne.

Žal v naši 16. volilni enoti ni bilo vseh elektorjev. Občina Ilirska Bistrica se zaradi že znanih zapletov v ekstremis, ni udeležila volitev v DS. Ali je to pravilno ali ne, bo pokazal čas.

Vsekakor pa bi pri tem spomnil na vse občanke in občane Ilirske Bistrice. Ker legitimno izvoljeni predstavniki lokalne oblasti – svetniki OS niso imeli možnosti sodelovati pri volitvah svetnika DS, to posledično seveda pomeni, da tudi občanke in občani občine Ilirska Bistrica niso mogli dati glasu kandidatom. Obžalujem, ker Občina Ilirska Bistrica ni imela možnosti sodelovati v volitvah za DS. Obenem pa upam, da bodo občanke in občani Občine Ilirske Bistrice preko svojih izvoljenih institucij še naprej uspešno sodelovali s staro - novoizvoljenim svetnikom DS. Ilirska Bistrica, stisk roke vsem dobrim ljudem, ki si želite razvoja in sodelovanja v razvoju naše regije. Kajti ti si vedno bila klena, trdna Primorska zemlja. Obenem pa upam, da bosta krožišči resnično pospešila razvoj infrastrukture v občini in preprečila mnogo prometnih nesreč.

In nenazadnje krčenje pravic volilnemu telesu ne more in ne sme postati stalnica v državi. Krojenje volitev po sodiščih ne more biti del politike, del življenja, del moralnih vrednot. Potrebno je spoštovati pravne norme, postopke in časovne roke, zato da veljajo neka pravila. Če tudi smo sodobna družba, ne smemo pustiti, da se pravila, zakoni tolmačijo po domače, z namenom pridobivanja koristi za svoj lastni jaz.

Kajti kaj lahko se zgodi, da v prihodnje ne bomo potrebovali več zakonsko in ustavno določenih institucij in organov. Tako bodo npr. volitve razpisane, ko se bo nekemu zdelo tako prav, in bo tudi narekoval, kdaj bomo imenovali organe, kako bomo volili in kdo bo kdaj izvoljen.

Slovenija je ena mladih evropskih demokracij. In mladim so dovoljene tudi napake. A vseeno, tudi njim je potrebno povedati, kaj je prav in kaj narobe. Kajti, če se napaka ponavlja, je to očitno problem vzgoje. Zato bi tudi Slovenija morala pogledati vase in si reči ali je to zgolj mladostniška napaka ali pa je to ponavljajoče se vedenje. Če je to ponavljajoča serija napak, potem je potreben vzgojni ukrep. Vsaj tako so nas od nekdaj učili doma in verjamem, da tako še vedno učimo otroke. Ta nezrelost se lahko pokaže občasno ali pa tudi večkrat. Obstaja tudi politična nezrelost, kot npr. pri Občini Divača, ki me je potrdila za svojega kandidata za DS, nato pa je njen elektor glasoval proti meni. Ali je to uporništvo ali nezrelost. Težko razumeti. Mogoče pa tudi ne eno ne drugo, ampak je vse to le lobiranje in iskanje koristi. A vsak mora enkrat odrasti. Biti v sebi večno otrok ni dobro. Biti v sebi večno upornik ni koristno za družbo. Zato mora Slovenija stopiti na svoje noge, se pogledati v ogledalo ter si reči: »Tukaj sem, tak sem, želim si postati dober/ra. Želim si napredka, znanja in razvoja. Želim pomagati ljudem, za dobrobit ljudi«.

Sodelovati v kandidacijskem postopku za svetnika DS RS me je napolnilo z veliko energije, mi dalo precej izkušenj. Hvala vsem, ki ste pri temu sodelovali, bodisi kot elektor, bodisi kot neizvoljen elektor, bodisi kot občinski svetnik, bodisi kot človek, ki je opazoval ali prebiral o volitvah. Spoznavati ljudi, njihove poteze je prav gotovo življenjska izkušnja. Je pa tudi izkušnja za vse, ki so sodelovali v tem procesu volitev. Da so spoznali tudi pravo vrednost besed iz konca primorske himne Vstajenje Primorske, ki pravi: »...našla si končno svoj pravi obraz«.

Peter Boršič

AVTOMATSKA AVTOPRALNICA
URNIK
8.00 - 16.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto

AVTOPRALNICA
KOREN JOŽKO
Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

SAMOPOSTREŽNA AVTOPRALNICA
URNIK
VSAK DAN
7.00 - 22.00

PARKETI STOPNICE LESENE TERASE NOTRANJA VRATA POHIŠTVO UMETNE MASE

RAZSTAVNI SALON SE NAHAJA V NAKUPOVALNEM CENTRU KARSIKA V SEŽANI
tel.: 051 605 624
mail: info@parketarstvo-valencic.com
www.parketarstvo-valencic.com

PARKETARSTVO VALENCIČ

Podjetje se predstavi

KUHINJE CONTESSA – Novost v trgovini ŠKERJANC

Podjetje Škerjanc je svojo ponudbo stolov, miz, vrtnega pohištva in ostalih dodatkov za opremo vašega doma, dopolnilo s kuhinjami Contessa, ki so plod slovenskega proizvodjalca.

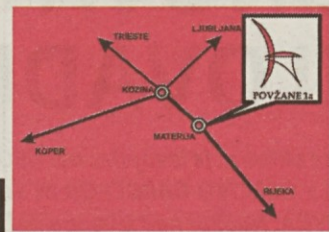
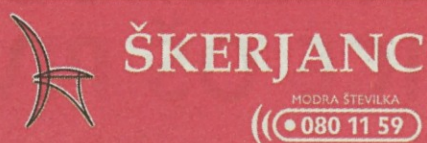
Moderne kuhinje so estetsko dovršene in cenovno ugodne. Različne modele kuhinj lahko prilagajajo meram vašega prostora in tako sestavijo idealen kuhinjski sestav.

Kuhinje imajo v ceno vključeno belo tehniko Beko, ki zajema vse od pomivalnega korita, nape, kuhalne plošče 3+1 in pečice, do hladilnika. Na belo tehniko blagovne znamke Beko vam priznajo kar 5 let garancije.

To pa še ni vse! Dobavni rok je samo 30 dni! Za vas so pripravili tudi posebno presenečenje! Ob nakupu kuhinje, vam priznajo kar 30% popusta na določene modele jedilnih garnitur!

Vabljeni v njihovo tovarniško trgovino, ki se nahaja v Materiji pri Kozini.

TOVARNIŠKE CENE TOVARNIŠKE CENE TOVARNIŠKE

NOVO NOVO NOVO

KUHINJE CONTESSA

1290⁰⁰€

VKLJUČNO
Z OBRNOVNO BELO TEHNIKO BEKO

- kuhalna pl. 3+1
- pečica
- pomivalno korito
- hladilnik
- napa

kuhinja
260 cm

ob nakupu kuhinje jedilna grt. LARISA

200.00€
POPUST -30%

1590⁰⁰€

VKLJUČNO
Z OBRNOVNO BELO TEHNIKO BEKO

- kuhalna pl. 3+1
- pečica
- pomivalno korito
- hladilnik
- napa

kuhinja
340 x 180 cm

ob nakupu kuhinje jedilna grt. LARA

214.00€
POPUST -30%

grt.
CHAMPION **299⁰⁰€**
(135 x 90 + 42)

grt.
QUADRA **199⁰⁰€**
(120 x 80)

Na letaku so navedene maloprodajne cene v EUR, z vključenim DDV. Akcijske cene veljajo za gotovinsko plačilo. Vabimo vas v našo tovarniško trgovino, ki se nahaja v Materiji pri Kozini. Delovni čas: PON - PET od 8h - 18h in SOB od 9h - 19h. Obiščite našo spletno stran www.skerjanc.com.

www.skerjanc.com

Nov nadstandardni stanovanjski blok »Villa Hrpelje« je zrastel v centru Hrpelj, v občini Hrpelje-Kozina. Geografsko se območje občine razprostira na območju Brkinov, Čičarije in Malega Krasa. Hrpelje se nahajajo na stičišču pomembnih cestnih povezav med Slovenijo, Italijo in Hrvaško. Dober geografski položaj tako povezuje Hrpelje z našim glavnim mestom Ljubljano ter Koperom in Trstom. Neposredna bližina avtocestnih povezav vam bo prihranila kar precej časa saj ste le 10 minut vožnje oddaljeni od naše lepe obale in tržaškega zaliva. Hrpelje-Kozina je majhna občina, ki pa ponuja vse ugodnosti velikega mesta kot so vrtec, šola, trgovina, banka, lekarna, zdravstveni dom, knjižnica. Vila Hrpelje je zasnovana kot stanovanjski blok. V bloku je 21 stanovanj, vsako ima 2 lastniška parkirna prostora in klet. Stanovanjem v pritličju tako pripada tudi nekaj zemljišča, od 31m² pa vse do 87m². Značilnost našega bloka so tudi veliki balkoni, ki so v povprečju veliki 20m². Pri našem podjetju smo želeli kupcem ponuditi resnično kvalitetno in iz vrhunskih materialov narejena stanovanja. Pri opremljanju smo poskrbeli, da vgradimo najkakovostnejše materiale za notranja in vhodna vrata, parket, vrhunske italijanske ploščice, stene so pobarvane špatolato veneziano. Streha je hidro izolirana in krita s korci. Predelne stene v stanovanjih so zasnovane iz 10cm opečnih zidakov. Grobo in fino so zglajene z mavčno malto in opleskane z disperzijsko barvo, nekatera stanovanja pa so obdelana špatolato veneziano. Okenske police so izdelane iz kamna. Okna in balkonska vrata so zasnovana iz PVC-profilov. Vhodna stanovanjska vrata so blindirana in iz masivnega lesa. Notranja stanovanjska vrata so prav tako izdelana iz masivnega lesa. Okna in balkonska vrata so zastekljena z trojnim steklom termopan. Stanovanja se bodo grela in hladila z inverter klima napravami Mitsubishi, ki tudi na temperaturi -20°C delajo z močjo 80%. Prav tako smo pustili možnost ogrevanja na drva ali bio maso saj ima vsako stanovanje možnost vgraditi lastno peč. Neposredni dovoz na parkirišče je z Reške ceste. Parkirne površine stanovalcev so zasnovane tik pred blokom in vsakemu stanovanju pripadata 2 lastniška parking prostora. Na območju bloka Vila Hrpelje je zgrajena javna kanalizacija meteornih in fekalnih odpadnih vod. Objekt je opremljen z novimi komunalnimi in energetskimi priključki vodovoda, elektrike in telefonije. V vseh stanovanjih so zasnovane skupne RTV-inštalacije s priključkom na kabelsko TV.

Prodaja stanovanj

Pejo d.o.o.

Ankaranska cesta 7b

6000 Koper

www.villahrpelje.siwww.info@pejo.si

Tel. 051 602 434

051 602 433

041 757 446

Vabimo vas, da nas obiščete in se prepričate o kakovosti stanovanj.

Izjava za javnost

OBNOVA GARDEROB IN SANITARIJ
TELOVADNICE OŠ PIVKA

Konec oktobra je izvajalec del GEOIT d.o.o. iz Ankarana zaključil z OBNOVO GARDEROB IN SANITARIJ TELOVADNICE OŠ PIVKA. Nadzor nad izvedbo del je opravljalo podjetje INGRA iz Ilirske Bistrice.

V kompleksu Osnovne šole Pivka se je v celoti obnovilo garderobe in umivalnice ter hodnik ob stari telovadnici. V stari telovadnici namreč, kljub novo zgrajeni športni dvorani Skala, še vedno potekajo šolske in predvsem rekreativne dejavnosti.

Celotna vrednost naložbe, ki je bila realizirana v letošnjem letu je znašala 73.340 €.

Od Fundacije za šport je Občina Pivka

uspela na razpisu pridobiti

27.031€, ostalo se financira iz

proračuna Občine Pivka.

Obnova garderob in sanitarij je po projektu, ki ga je izdelala projektantka Irena Žitko Jakovina iz Pivke zasnovana tako, da bo služila poleg uporabnikom stare telovadnice tudi uporabni-

kom novega zunanega igrišča za odbojko na mivki, ki je umeščeno v atriju med staro

telovadnico in Večnamensko dvorano Skala. Nov vhod v objekt oziroma v sanitarije in garderobe, ki je umeščen v neposredni bližini igrišča za odbojko na mivki, omogoča v največji možni meri uporabo novih prostorov, umazanija oziroma sledi mivke v objektu pa so z ustrežno razporeditvijo prostorov zmanjšane na minimum.

Obnovitvena dela so zajemala gradbena, obrtniška, elektro instalacijska in strojno instalacijska dela - vodovod, ogrevanje in tudi prezračevanje prostorov. Vsa ta dela

so bila nujna, saj je območje te obnove del kompleksa Osnovne šole Pivka zgrajene

leta 1965, kateri od tedaj še ni bil obnovljen. Kompleks Osnovne šole Pivka namreč zajema cca 4800 m² tlorisne površine (brez športne dvorane Skala) in se glede na sredstva obnavlja fazno. V naslednjih letih bo treba nujno obnoviti še ostali del trakta, to je prostor za čistila, vetrolov, kabinet in sanitarije

za kar v letošnjem letu žal ni bilo finančnih sredstev.

Občina Pivka je prav v teh dneh kandidirala na Razpis za energetska sanacija objekta osnovne šole Pivka. S sredstvi po omenjenem razpisu se planira izvedba toplotne izolacije fasade ter zamenjava tistih oken in vrat na fasadi v tem traktu stare

telovadnice, ki še niso bila zamenjana. Planira pa se tudi komplet energetska sanacija trakta predmetne stopnje oz. prizidka k osnovni šoli, ki je bil zgrajen leta 1988; to je zamenjava vseh oken in vrat na fasadi, izvedba toplotne izolacije fasade in podstrešja vključno z zamenjavo strešne kritine.

Ob dnevu spomina na mrtve

ŽALNA SLOVESNOST

V petek 26. oktobra je krajevna organizacija Združenja za vrednote NOB Pivka ob dnevu spomina na mrtve pripravila vsakoletno spominsko žalno slovesnost, ki je potekala pri kostnici na Habjanovem hribu ob častni straži Slovenske vojske, ter ob prisotnosti praporov društev in organizacij. V krajšem kulturnem programu so sodelovali oktet Bori, učenci Osnovne šole Pivka ter recitator g. Franc Gombač.

S slovesnostjo se vsako leto izkazuje spoštovanje in spomin na padle med NOB in umrle v taboriščih, zaporih in izgnanstvu, v obrambni vojni v letu 1991 ter drugim, ki so dali svoja življenja za našo svobodo in samostojno Slovenijo. Hkrati je ta spomin tudi sporočilo, naj se grozote vojne nikoli več ne ponovijo je povedal Andrej Žele predstavnik krajevne organizacije zveze borcev.

Orisal je zgodovino vojnih dogodkov na Pivškem, kako se je začel organizirani odpor proti okupatorju, kako je nastajala partizanska vojska, na našem območju brkinska, pozneje pivška četa. Dogajali so se hudi zločini in požigi in veliko ljudi je bilo pregnanih iz svojih ognjišč, izgnanih v taborišča in zaprtih v raznih zaporih, ter na leto 1945, ko je bil okupator dokončno pregnan iz teh krajev. Žal pa je veliko borcev padlo prav v zadnjih dneh pred osvoboditvijo Pivke. V tej grobnici ležijo posmrtni ostanki 79 borcev, ki so svoja življenja izgubili v zaključnih bojih aprila 1945 na Pivškem. Omenil je, da se vse to zelo pogosto pozablja in spreobrača, kar pa ni dobro. Po končani slovesnosti so posamezne delegacije obiskale še ostala spominska obeležja na območju pivške krajevne organizacije.

Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Pivka

20. obletnica delovanja

PUPEDANCI NAPOLNILI SKALO

V soboto, 17. novembra, je svojo 20. obletnico delovanja praznovala skupina Ana Pupedan. V polni dvorani pivške Skale so se predstavili v vseh svojih različicah in navdušili publiko, ki je skupaj z njimi prepevala njihove uspešnice, ki so postale že zimzelene.

Ob Ani Pupedan so nastopili tudi Danilo Kocjančič, Tinkara Kovač s prečno flavto ter skupina Zmelkoov, prireditelj pa je povezoval Drago Mislej - Mef. Poskrbeli pa so tudi za presenečenje, saj je iz obiskovalcev na oder skočil tudi Tomaž Domicelj in s Pupedanci na orglice zaigral blues.

Peturni koncert lahko označimo za vrhunski spektakel, ki ga je bilo škoda zamuditi. Za vse tiste, ki se ga niste udeležili, pa Ana Pupedan obljublja, da se kmalu spet vidimo.

Sedežne garniture so privlačnih in modernih oblik, ter nudijo udobje ter sprostitve vseh generacij.

Pot k studencu 8, 6257 Pivka
tel.: 05 757 15 32, tel./fax: 05 757 31 74
Salon:
Trgovski center Spar Pivka, Postojnska 18 a
tel.: 05 757 06 43, tel./fax: 05 757 16 44
e-mail: tapetnistvozele@siol.com,
www.tapetnistvo-zele.com

TAPETNIŠTVO ŽELE Izdelava sedežnih garnitur po merah strank.
oprema in obnova tapetiranega pohištva (stoli, klopi, navtika,...)
izdelava jogi vzmetnic, postelje, tudi višje postelje,...

MFM INTARZIJA d.o.o.
topdom
Za male in velike mojstre

Peč Prity K1 optima
168,00 €
- 5% GOT. POPUST
159,60 €

Peč na pelete Dorina Extraflame
1.055,00 €
- 5% GOT. POPUST
1.002,25 €

Obiščite našo trgovino v Prestranku, kjer boste našli vse za VAŠ DOM. Poleg kopalniškega salona, vam lahko v JUB-ovi mešalnici barv ponudimo VAŠ željeni odtenek. Obisk pri nas pa lahko zaključite z druženjem v CEGU BAR-u. Prepričajte se o naši ponudbi. Širši izbor akcijskih artiklov si lahko ogledate na spletnem naslovu www.mfm-intarzijsi.si ali na tiskanem izvodu v naši trgovini.

Trgovina MFM INTARZIJA v Prestranku, Reška c. 40
tel.: 05 703 00 00, urnik: od 7. do 19. ure, sobota: od 7. do 13. ure

Letno srečanje

VIDENJE TURISTIČNE DRUŠTVENE ORGANIZACIJE

Za seznanjanje z aktualnimi vprašanji dela turistične društvene organizacije (TDO) in izmenjavo izkušenj Turistične zveze Slovenije (TZS) že vrsto let poteka letno srečanje predsednikov oz. predstavnikov turističnih društev in zvez. Letošnje srečanje pod naslovom »Videnje turistične društvene organizacije skozi oči in misli drugih«, je potekalo 17. novembra v Medvodah. Udeležilo se ga je kar sedem predstavnikov Turistične zveze Brkini, Kras in Notranjska in sicer predstavniki TD Podgura, TD Postojna, KTŠD Prem, KETŠD Alojzij Mihelčič

Harije, TD Brest, TD Notranjska in TD Bloke.

Udeležence so uvodoma pozdravili župan občine gostiteljice Stanislav Žagar, ki je poudaril, da mora dati turizem nova delovna mesta, predsednik Turistične zveze Slovenije Peter Misija, z besedami: »Če ne bi bilo v Sloveniji toliko prostovoljcev, bi bila država znatno manj urejena,« in predsednik Turistične zveze Medvode Jure Galič, s prijaznim povabilom na produkte, za katere ve, »da dišijo«.

V plenarnem delu je Marko Podrekar, sekretar Sektorja za turizem, ki deluje v sklopu Direkcije za turizem in internacionalizacijo na Ministrstvu za gospodarstvo, predstavil aktualno stanje slovenskega turizma in ključne spremembe novega zakona o spodbujanju turizma. Predlog zakona ne vsebuje več zahteve po vsakoletni pripravi turistične politike. Slednje bo zamenjal letni operativni načrt izvajanja Strategije razvoja turizma Slovenije, v katerem bo resorni minister opredelil kratkoročne cilje, ukrepe in aktivnosti za spodbujanje razvoja turizma ter določil za to potrebna sredstva v okviru potrjenega proračuna. Predlog zakona prinaša določene spremembe na področju pridobivanja statusa za delovanje v javnem interesu, določanju višine turistične takse in ne vsebuje več zahteve za predložitev garancije ali dokazila o zavarovanju za povrnitev škode zaradi neizvajanja ali neustreznega izvajanja pogodbenih obveznosti med pogoji za pridobitev licence za dejavnost organiziranja turističnih aranžmajev.

Novost je tudi, da spreminja poklic »turistični spremljevalec«. Pogoji za slednjega niso več predpisani, je pa pri izvedbi turističnega aranžmaja obvezna prisotnost osebe, ki izvaja te naloge ali spremstvo turističnega vodnika. Za takšno zakonsko rešitev se je predlagatelj sprememb zakona odločil na osnovi podatkov, da poklica turističnega spremljevalca oziroma vodje poti ne regulira več nobena evropska država, zato za regulacijo tudi ni utemeljenih razlogov. Iz enakih razlogov, pa še naprej ostaja reguliran poklic turističnega vodnika, saj bi v nasprotnem primeru turistični vodniki, ki spremljajo skupine domačih gostov v tujino, v državah, kjer to predpisi zahtevajo, pristojnim organom mnogo težje dokazovali svojo strokovno usposobljenost.

V nadaljevanju plenarnega dela so spregovorili še mag. Žarko Mlekuž, predsednik Sveta za razvoj turizma pri TZS, glavna sekretarka TZS Karmen Burger, Nina Lukashevic, predstavnica Združenja za promocijo prostovoljstva, ki deluje v sklopu Slovenske filantropije in Lili Mahne, Nec Cerknica ter predsednik TD Straše, ki je predstavil društveni turistični podmladek kot primer dobre prakse pri vključevanju mladih v delo TD. Udeleženci srečanja so se seznanili z zasnovo Strategije in delovanja TZS in TDO, članstvu in vlogi TZS, prostovoljstvu v luči novega Zakona o prostovoljstvu, ob zaključku za vsi skupaj zaploskali dobitnikom priznanj TZS.

Po končanem posvetu je bila za udeležence posveta organizirana panoramska vožnja po občini Medvode z zaključkom v enem izmed produktov, ki »diši« in se tako prepričali, da uvodne trditve predsednika TZM Jureta Galčiča res držijo.

Alenka Penko, KETŠD A. Mihelčič Harije

: Turistična zveza Brkini, Kras in Notranjska je bila na srečanju dobro zastopana, saj se je srečanja udeležilo sedem predstavnikov zveze.

Dejavni tudi v letošnjem letu

SKUPŠČINA TURISTIČNE ZVEZE BRKINI, KRAS, NOTRANJSKA

Kljub skromnim finančnim sredstvom in izpadu prihodkov s strani Turistične zveze Slovenije, je bila Turistična zveza Brkini, Kras in Notranjska dejavna tudi v letu 2012. Uspešno je organizirala 41. Pustovanje Postojna 2012, se predstavila na sejmu Turizem in prosti čas na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, Dnevu Kobilarne Lipica, mesečno pripravljala in izdajala mesečni koledar prireditev in poskrbela za pripravo, izdajo in distribucijo letnega koledarja prireditev. Posebej velik zalogaj je bila distribucija kataloga Skrivnostni KRAS in turistične jame Slovenije, ki je bil dokončan tik pred zaključkom leta 2011. Omenjena publikacija je izšla v nakladi 60.000 izvodov, v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem, francoskem in španskem jeziku in je pravi smernik za vse več tour operaterjev, turističnih

agencij, predstavništev turizma v tujini, ipd. Zveza je sodelovala tudi v projektu TZS Moja dežela, lepa in gostoljubna. Za potrebe izvajanja projekta je bila organizirana regijska ocenjevalna komisija in izvedena ocenitev za območje, ki ga pokriva.

V četrtek, 22. novembra 2012 so se člani zveze zbrali na volilni skupščini, se seznanili s poročilom o delu in finančnim poročilom ter sprejeli smernice za program delovanja v naslednjem mandatnem obdobju. Smernice so jasne, smeje in ambiciozne, kar je tudi prav, saj le takšne lahko služijo kot dobra podlaga za delovanje zveze in pripravo programov ter delovanje

Prijetno druženje ob turističnih produktih, ki »dišijo«. Prvi z leve je Srečko Šajn, ustanovitelj in predsednik Turistične zveze Brkini, Kras in Notranjska.

njenih članov. Mandat za vodenje zveze so člani ponovno zaupali dosedanjemu predsedniku in ustanovitelju zveze g. Srečku Šajnu in ob

tem izrazili vso pohvalo za njegova prizadevanja, strokovnost in angažiranost pri njenem vodenju. Ob tej priložnosti so se zahvalili še ga.

Marici Gombač, ki brezplačno opravlja tajniška in druga opravila, potrebna, da zveza lahko deluje in funkcionira.

Na novo sta bila v zvezo

sprejeta TD Logatec in KŠD Tabor Kalc iz Knežaka.

Ob zaključku skupščine sta udeležencem spregovorila akademik dr. Andrej Kranjc, univ. prof., na temo »Jame in kras – blagovna znamka Slovenije« in docent dr. Stanislav Renčelj s predavanjem »Povezovanje naravnih in kulturnih znamenitosti v gostinsko turistični ponudbi«.

Program so obogatili še učenci Glasbene šole Postojna pod mentorstvom Matjaža Kobala in navdušili s pihalnim triom (Sara Počkar, Hana Čuk, Matic Suša) in duetom saksofonov (Klemen Brezovnik, Matic Suša) ter član KETŠD A. Mihelčič iz Harij Emil Novak, ki je produktom, ki »dišijo« dodal še nekaj glasbenega navdiha.

Alenka Penko, KETŠD A. Mihelčič Harije

vse za vašo streho
SLOSAR

- izdelava ostrejšij
- pokrivanje streh (opečnate in pločevinaste)
- zaključna dela v gradbeništvu
- izdelava fasad, ometov
- delo na višini 18m (dvižna košara)
- dobava in montaža izolacijskih panelov

Robert Šlosar s.p.

Jelšane 74

6254 Jelšane

GSM: 041 934 590

e-mail: robert.slosar@gmail.com

ŽELITE ŠE LETOS ZAMENJATI VAŠO DOTRAJANO KRITINO? IZBERITE NAS IN SODELUJTE V NAGRADNI IGRI ZA 1.000 €

- BRAMAC
- SALONIT
- ISOLA
- ROSER
- SKRIN
- TONDACH
- CREATONE
- GERARD ...

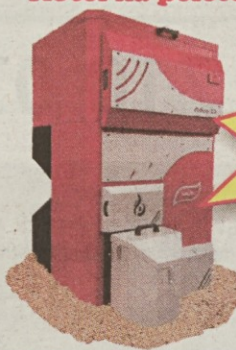
POKLIČITE 041 / 934 590

Megaterm d.o.o.

TRGOVINA ZA TOPEL DOM

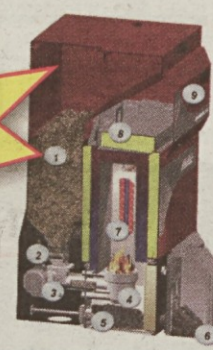
Kotel na pelete PELLSON X3

CESTA 25. JUNIJA 1G, KROMBERK, 5000 NOVA GORICA
tel.: 05/333-40-77, 333-40-76,
info@megaterm.si, www.megaterm.com
PE POSTOJNA Volaričeva 5c,
tel.: 05/726-21-96

NOVO **NOVO**

SPECIALIZIRANA TRGOVINA Z INŠTALACIJSKIM MATERIALOM ZA VODOVOD IN CENTRALNO OGREVANJE

Komentar iz Občinskega sveta

ZAKAJ V ILIRSKI BISTRICI NI NIKOLI NIČ ?

KDO JE PROTI RAZVOJU OBČINE ILIRSKA BISTRICA?

Občinski svet je na nadaljevanju 14. seje na predlog župana Emila Rojca potrdil nov projekt "ENERGETSKA SANACIJA DOMA NA VIDMU" in ga uvrstil v načrt razvojnih programov za obdobje 2012 do 2015. Navedena seja, ki je bila sklicana že za 18.10.2012 in jo je župan preklical, da ne bi pravočasno izvolili elektorjev in kandidata za volitve v Državni svet, je imela že svoje četrto nadaljevanje. Čeprav je župan sejo s pričetkom ob 16. uri preklical zaradi neodložljivih obveznosti, tako svojih, kot tudi obih podžupanov, pa se je takoj po 17. uri veselo razkazoval skupaj z ženo na terasi lokala pred občinsko stavbo. Svoj namen je dosegel tako, da je občina ostala brez elektorjev in kandidata, je pa zato, kot se je pohvalil župan, dobila dve krožišči. Kot je župan povedal na zadnji seji, bomo dobili v lasti tudi objekte v bivši vojašnici, med njim tudi stavbo glasbene šole in sosednje objekte, ki so že nekaj let v lasti občine. Izgleda, da župan Emil Rojca tega še ne ve in mu jih država podarja še enkrat.

Z omenjeno energetsko sanacijo Doma na Vidmu v vrednosti skoraj 1,1 milijona €, bomo po županovih besedah in obljubah, sanirali streho, uredili novo kotlarno, uredili fasado in zamenjali stavbno pohištvo. Vsa ta dela so bila planirana in zanje predvidena sredstva iz javno zasebnega partnerstva že v proračunu za leto 2011. V teh dveh letih je javno zasebno partnerstvo odšlo v pozabo, tako kot se zelo hitro poza-

bljajo dane obljube. Zanimivo je po enem letu brati članek Toma Šajna z naslovom "Nove vsebine za veliko stavbo" (P.N. 20.12.2011), kjer lahko preberemo: "Letos je občina z dobrimi 200.000 € obnovila pročelje Doma na Vidmu (fasado in stavbno pohištvo), v notranjosti pa atrij, sanitarije, ogrevanje in malo dvorano. Na občini razmišljajo tudi o ureditvi stalne likovne galerije, v katerem prostoru pa še ni dorečeno. Sprva so to nameravali urediti v prostoru, kjer začasno deluje pošta (bivša SKB banka), vendar ta prostor ni primeren zaradi preveč zunanje svetlobe." Omenjeni članek lahko primerjamo z njegovim člankom "Za uvod oče in hči (P.N.26.11.2012), kjer lahko preberemo: "Številni obiskovalci so si enotni, da je mesto pridobilo zelo lepo urejeno in funkcionalno prizorišče za likovne razstave in druge dogodke. Občina je uredila velik galerijski prostor, kjer je nazadnje delovala pošta in še prej vrsto let banka." Velika stavba, za katero je župan Rojca napovedal v prihodnjem letu energetsko obnovo s pomočjo sredstev EU. Z ureditvijo velike avle ter predvsem male dvorane (tudi veliko bodo preuredili), nudi možnosti za nove vsebine. Kako vsebinsko in kvalitetno poteka obnova Doma na Vidmu, nam pove razlaga župana na omenjeni seji Občinskega sveta in pa omenjena članka. Kako lahko postane črna belo in belo črna, se lahko bralci in občani

naučijo iz izjav župana in teh člankov. Fasado in stavbno pohištvo doma, kar je bilo obnovljeno leta 2011, bomo z evropskimi sredstvi in sredstvi občine ponovno obnovili v letu 2013. Del fasade in vrata pri novi galeriji smo vmes obnovili že letos, to pomeni, da bo drugo leto potekala že tretja obnova tega zunanega dela doma. Obnova lanske

novila notranji atrij, kateri se je letos že dvakrat spremenil v majhen bazenček, ko ga je zalila voda in ob tem uničila še strop in s tem omogočila dodaten zaslužek vzdrževalcem. Upajo lahko, da se bo to ponovilo vsaj vsako leto. Poplavljen avla bi lahko nadomestila čofotalnico za otroke, ki jo bodo župan in krajevna skupnost Ilirska

doma, naj bi se po izjavi župana zgradila nova kotlarna na obnovljive vire energije, ki bi služila tudi za ogrevanje osnovne šole Dragotin Kette, kjer smo letos zgradili novo kotlarno na pelete in jo dali v 15 letno upravljanje investitorju in za ogrevanje Zdravstvenega doma, kjer se je letos tudi obnovila kotlarna. Planiranje obnove Doma

plat medalje, samo vprašanje je, kdo jo bo obračal.

Kako kvalitetno občina obnavlja obstoječe objekte, ki jih je načel zob časa nam pokaže tudi drugi primer obnovitvenih del, ki trenutno potekajo na potoku Sušec in Bistrca. Namesto obnove zidov ob potoku Bistrca, kot je planirano v proračunu občine za leto 2012, je župan ukazal nadgradnjo obstoječega zidu v višini pol metra v so-točju potokov Sušec in Bistrca. Medtem, ko na potoku Sušec poteka ta nadgradnja na obnovljenem zidu, ob potoku Bistrca na razpadajočem zidu, ki se že podira, kar je razvidno iz priložene fotografije. Mogoče pa bomo tako kot pri Domu na Vidmu, kjer najprej obnavljamo notranjost in na kraju streho, tudi tukaj najprej obnovili vrh zidu in potem kopali temelje. Verjetno bodo prišli temelji zidu na vrsto šele v naslednjem mandatu. Zaradi vsega opisanega ni v Ilirski Bistrici nikoli nič, saj vedno delamo tisto, kar je vseh peščici "kvazi pomembnejš" in, da ob tem primaknejo svoj lonček, ne pa kaj je dolgoročno pomembno in koristno za občino in občane, zato je vprašljiva izjava župana Emila Rojca, da je družbena korist pred zasebno (P.N. 3.6.2011). Boljša bi bila izjava zasebna korist je pred družbeno, zato v Ilirski Bistrici ni nikoli nič.

Anton Šenkinc

leto obnovljenih sanitarij v katerih občasno ob svetilkah pricurlja voda, nas še čaka. Prav tako nas čaka obnova letos odprte male dvorane, saj v njej veselo curlja voda iz strehe in obnovljene fasade, ter oken. Kako v vmesnem času rešuje občina kvalitetno obnovo doma, je razvidno iz slike v mali dvorani – vedro in plošče vedno pomagajo, ko v prostor priteka voda. Ste ne pa se lahko vsako leto na novo obnovijo, saj bo s tem izgled dvorane vedno nov. V lanskem letu je občina ob-

Bistrica zgradila na mestu bivšega bazena. Po neuradnih informacijah, naj bi že pred odprtjem pronicala voda tudi s stropa nove galerije, tako, da so že morali menjavati stropne plošče. Ker se pri nas zelo hitro menjavajo občinski plani je dobro, da so v galeriji pustili bančni-pult tako, da se prostor lahko zelo hitro preuredi nazaj za prvotne namene, če bo z galerijo tako, kot je bilo v letošnjem letu z lani obnovljenim zunanjim atrijem, ko je poleti sameval. Z energetsko sanacijo

na Vidmu in ostalih objektov v bližini je pravi unikat in bi lahko to ponudili tudi sosednjim občinam. Kolikšna bo na koncu cena obnove Doma na Vidmu, ki se bo po sedanjem načinu dela, obnavljal ali gradil na novo najmanj vsak nov županski mandat, pa bo pokazala bodočnost. Vprašanje je, če bo takrat to kulturno in družabno središče mesta ali pa bo to morda in jama brez dna za bodoče generacije Občine Ilirska Bistrica. Papir prenese vse, zato bomo takrat lahko obrnili

COPEX

AVTODELI

Zdaj tudi v Ilirski Bistrici!

Vilharjeva 3, 6250 Ilirska Bistrica

Delovni čas: Pon.-Pet.: 8.00 - 19.00, Sobota: 8.00 - 13.00

Telefon: 05 / 710 07 30

VSE VRSTE REZERVNIH DELOV IN DODATNA OPREMA
ZA OSEBNE AVTOMOBILE

Oglasi

MITSUBISHI HEAVY INDUSTRIES
VISOKOKAKOVOSTNE
KLIMA NAPRAVE ZA GRETJE
Uvoznik in zastopnik za Slovenijo
nit-trade d.o.o.
Beblerjeva 2/b • 6000 Koper
PRODAJA • VGRADNJA • SERVIS

gretje do -20°C
DALEČ NAJCENEJŠE GRETJE
IDEALNA REŠITEV ZA INDIVIDUALNO GRETJE
STANOVANJ V BLOKIH ALI SAMOSTOJNIH HIŠAH

- Zelo niska investicija
- Preprosta, hitra in poceni vgradnja (cca 3 ure)
- Izjemno nizka poraba (cca 20-35 € na mesec za ogrevanje stanovanja do 70m²)
- Večfunkcijska naprava: gretje, hlajenje, ionizator in prečiščevanje zraka
- NOVI MODELI 2012
- KREDIT (6 - 12 mesecev brez obresti)
- OBROČNO PLAČEVANJE (polog + čeki)
- Brezplačen ogled in svetovanje

NAJVIŠJI COP 5,65
041 / 637-934 • POKLIČITE - posredovali vam bomo tel. št. monterja v vašem kraju

MENJAVA VRAT? www.notranjavrata.si

POMIS hitra in kvalitetna REŠITEVI!

PRODAJA IN MONTAŽA LESENIH NOTRANJNJIH VRAT

Nudimo vam masivna, stila, moderna vrata vseh atraktivnih oblik, slovenskih, avstrijskih in italijanskih proizvajalcev.

IZMERE, SVETOVANJE IN DOSTAVA ZA NARODNIKE BREZPLAČNO.

POMIS Andrej Šilc, s.p., Zamostec 31, 1317 SODRAŽICA
FAX: 01/8360830, E-MAIL: pomis@amis.net

gsm: 041 694 871

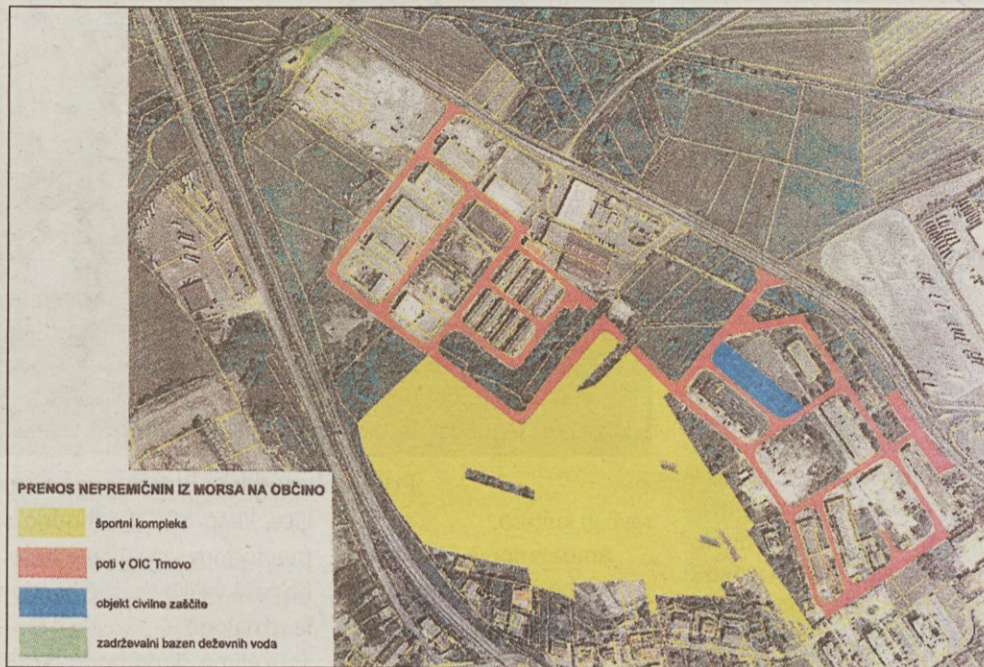
Nimamo elektorjev, imamo pa krožišči

Ilirska Bistrica dobiva novo podobo

Bistrica bo še letos dobila krožišče »pri Matetu«, nadaljuje se gradnja krožišča »pri Mikozi«.

Ilirska Bistrica bo po več letih prizadevanj končno dobila krožišče. Na križišču Šerčerjeve, Tomšičeve, Vilharjeve in Gregorčičeve ulice, pri »Matetu« se namreč že zaključuje izgradnja prvega bistriškega krožišča, ki mu bo v kratkem sledilo še krožišče pri Mikozi. Investitor krožišča je država oziroma Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, ki ga vodi minister Zvone Černač.

Prvotno je bilo sicer predvideno le montažno

Gradnja krožišča pri Mikozi se nadaljuje.

krožišče, zaradi pomanjkanja sredstev v državnem proračunu. Tik pred gradnjo pa se je država vendarle odločila za izgradnjo fiksnega krožišča.

Kot pojasnjuje župan občine Ilirska Bistrica Emil Rojc, gre zasluga za

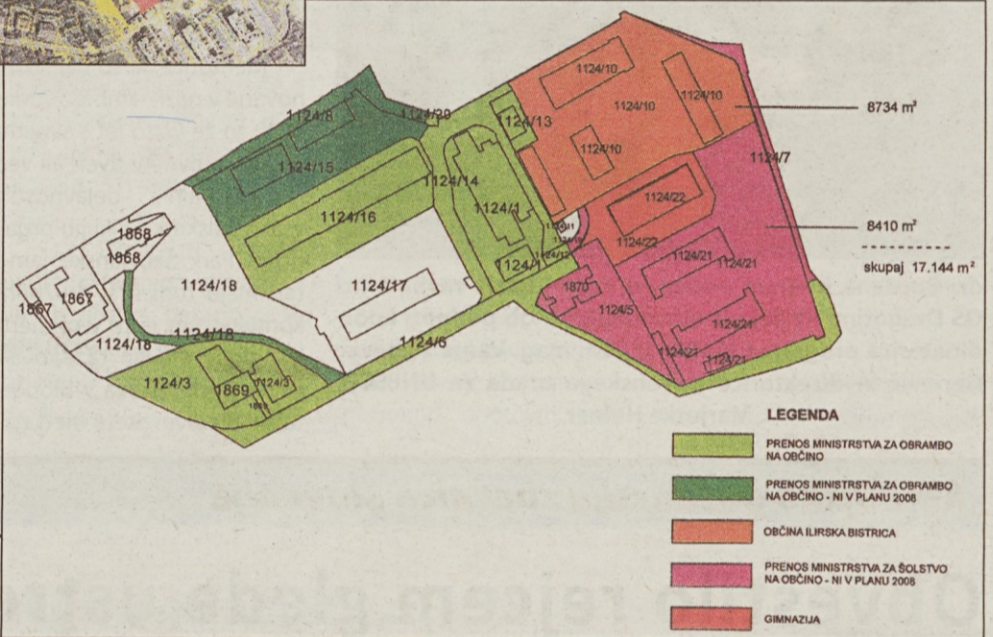
Prenos lastništva nepremičnin pri Gimnaziji na Občino Ilirska Bistrica

Prenos lastništva nepremičnin v Športnem centru Trnovo na Občino Ilirska Bistrica

pridobitev omenjene investicije podžupanu Dušanu Grbcu, ki se pogaja tudi o drugih naložbah v infrastrukturo. Kot je za Snežnik povedal Grbec, pravkar poteka prenos premoženja iz Ministrstva za šolstvo in šport in iz Ministrstva za obrambo na občino Ilirsko Bistrico. Med drugim naj bi bil v

kratkem realiziran tudi prenos nekaterih nepremičnin oz. objektov na področju nekdanje bistriške kašarne (pri Gimnaziji) ter premoženje v Športnem centru Trnovo.

Po obeh bistriških krožiščih naj bi se vozili še pred koncem letošnjega leta.

Vaše mnenje

Zakaj v Il. Bistrici ni nikoli nič in zakaj je sedaj drugače?

Pa je le bolje in več za občino kot v preteklosti, a morda manj za individualne žepe posameznikov,

slovanju družinskih članov in prijateljev na Občini pa ni vredno izgubljati besed. Da ne pozabimo, imamo naj-

no za vzpostavljanje večine v OS.

In vse to je občina podedovala od prejšnje oblasti.

Mar občina vse to potrebuje, a nismo mogoče neke postavili previsoke standarde? Kje bomo kaj privarčevali? Kje se bomo lotili rezati nepotrebne proračunske izdatke? Se je mogoče opozicija združila, da zaščiti službe svojih družinski članov, prijateljev, sorodnikov?

Ja ja g. Šenkinc zato ni v naši občini nikoli nič ker prevladujejo osebni interesi. Oblast, oblast in oblast, privilegiji, privilegiji in privilegiji, drugim pa polena pod noge. V naslednji izdaji bolj konkretno z imeni in priimki ter s proračunskimi stroški in stroški položnic občank in

občanov.

Ko sva se z županom usedla in pomenila, sva na hitro ugotovila, da imava en skupen cilj in ta je RAZVOJ OBČINE. Do sedaj nisva našla še nobenega razhajanja pri uresničevanju le tega in ga tudi ne bova, ker ga NI. Ne vidim nobenega zadržka v sodelovanju SDS-a in SD-ja na poti k realizaciji zastavljenih ciljev. Sam menim, da je interes vseh, da združimo moči in vsak da svoj dopri-

nos, po svojih močeh, k čim več investiranju v naši občini.

Tako sedaj poteka prenos premoženja iz ministrstva za šolstvo in šport in iz ministrstva za obrambo na občino Ilirsko Bistrico. Tu se moram zahvaliti ministru Zvonetu Černaču, poslanki v DZ Patriciji Sulini, ki mi je veliko pomagala pri urejanju zadev na ministrstvih in pa tudi v prvi vrsti županu Emilu Rojcu, ki po hitrem postopku uredi vse potrebne zadeve na naši

občini, ne smem pa pozabiti tudi na dobro sodelovanje s poslanko iz Ilirske Bistrice Valenčič Kristino.

Zadeve za ureditev prenosa premoženja je odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo v državnem zboru že obravnaval na svoji 7. redni seji 28.11.2012 in slepe poslal v parlament. Po sprejemu v parlamentu se bodo zaključili postopki prenosa premoženja.

Po 8 letih vodenja občine prvi semafor...

njihovih prijateljev, z drugo besedo – klana za osebne interese.

Pa primerjajmo preteklost in sedanost: Spomni mo se samo zaposlitev sorodnikov nekaterih svetnikov v času oddaje Žabovice v najem. Če temu sploh lahko rečemo najem, saj je bila najemnina 7.000 EUR na leto, subvencioniranje najemnika pa skoraj 6.000 EUR na leto. In kaj je ostalo občini?

Prerazporejanje vodstvenih delavcev v občinski upravi, kdo ve zakaj??? O zapo-

dražjo vodo v Sloveniji. In vse to je bilo očitno potreb-

... in po letu podžupanovanja prvo krožišče.

ODGOVOR GA. BARBARI KOGOVŠEK

S spoštovanjem, ga. Barbara. Nikoli nisem na seji in pa tudi drugje uporabljal žaljivk in ni lepo, da si tako žaljiva, kot si bila v prejšnji izdaji časopisa Snežnik. Sam prejemam podžupansko plačo in tega ne zanikam, zadeve usklajujem z županom in koalicijo in mi ni potrebno delati konfliktov na sejah Občinskega sveta. Toliko o modri molčečnosti. Sama veš da so tudi v koaliciji nasprotujoča mnenja o določenih zadevah in če ni skupnega soglasja, obstaja druga pot za uresničitev določenega interesa. Kot dokaz se spomni seje, ko sem prinesel sklep o povečanju koncesije vrta De Notre Dame in je po razpravi na seji Občinski svet sklep potrdil. Takšnemu načinu delovanja se reče konstruktivna opozicija. Toliko v poduk. Mogoče pa vaše želje temeljijo na osebnih interesih in jih enostavno s sklepom ne upate izglasovati, ali pač? Z županom sva se korektno dogovorila, da bova politične odločitve dala v predal in se osredotočila na razvoj občine Ilirska Bistrica, predvsem na področje investicij in čim večji realizaciji projektov. Barbara, si pozabila, da si iz vrst SDS izstopila, po mojem mnenju prav zaradi osebnih interesov? Ali si pozabila, da si podprla zmanjšanje obsega investicij v Rozmanovi ulici, kar sem jaz odločno nasprotoval? Jaz za svojo podžupansko plačo delam za investicije v občini, ti pa s svojimi sejinami izključno za svoje osebne interese. Veš, rebalans je bil dan na mizo, to je tako kot bi jaz dal ženi svojo plačo in ji dejal: »Poravnaj tekoče račune, ostalo porabi kamor hočeš.« Ti pa nisi bila pripravljena pametno prerazporediti v vaše pametne investicije niti enega eura. Očitno je dejstvo vašega delovanja v tem, kar eden od liderjev konstantno ponavlja: »Čim manj se bo naredilo, lažje bomo mi prišli na oblast.« In še enkrat, nikoli nisem uporabljal nobenih žaljivk, isto pričakujem tudi od tebe.

Podžupan občine Ilirska Bistrica, Dušan Grbec

Človek in biosfera

Prve ambasadorke Biosfernega območja Kras

V letu, ko praznujemo 40. obletnico UNESCO konvencije o svetovni dediščini, je delovanje na področju programa MAB - Človek in biosfera, vredno posebnega poudarka. V okviru tega deluje Biosferno območje Kras (BOK) pri upravljanju s katerim je bistvenega pomena širjenje zavesti o trajnostnem razvoju, ohranjanju naravne in kulturne dediščine, krepitev

povezav med znanostjo in družbo, med generacijami - za strpnost in razumevanje, za ustvarjanje in delovanje odgovorne skupnosti.

Zelo smo ponosni, da smo v petek, 16. novembra 2012, imenovali prve ambasadorke, ki nam bodo v tem poslanstvu pomagale in skupaj z nami sodelovale pri izvajanju UNESCO programa MAB - Človek in biosfera.

Ker je eden temeljnih dejavnikov delovanja Biosfernega območja, izobraževanje z ozaveščanjem, bil postavljen že leta 1999 s projektom Phare "Reka reka - od Srežnika do morja", smo se odločili, da povabimo k sodelovanju v promocijo Biosfernega območja Kras, učiteljice in ravnateljice, ki so ustvarile začetni zagon in s svojim znanjem ter predanim delom odtlej sodelovale tudi pri drugih projektih podprtih s sredstvi Ministrstva za šolstvo, Ramsarske konvencije, Slovenske nacionalne komisije za UNESCO, kot tudi EU, v mednarodnih projektih, ki jih trenutno izvajamo: CLIMAPARKS in COMENIUS.

Mentorice, ki so bile imenovane v naziv ambasadorke BOK, so že vrsto let s svojimi učenci aktivne v dveh ali več raziskovalnih dejavnostih vsako šolsko leto, ki jih organizira Park Škocjanske jame ter imajo tudi širši družbeni kontekst, kot je to v primeru Kongresa mladih raziskovalcev in sodelovanja v Bioportalu - Biodiverziteteta med na-

Prve ambasadorke Biosfernega območja Kras

ravo in kulturo.

Ambasadorke BOK bodo, poleg mentorstva v mreži šol Parka Škocjanske jame, aktivno sodelovale pri promociji Biosfernega območja Kras in, v sodelovanju s parkom, tudi v drugih programih MAB - Človek in biosfera. Ambasadorstvo je prostovoljno in prinaša osebno zadovoljstvo ob uspehih in podvigih širše skupnosti v Biosfernem območju.

Letos smo v ta naziv imenovali 17 učiteljic in ravnate-

ljice, ki so bile predhodno s predlogom seznanjene in so, na naše veliko veselje, sprejele to nalogo.

Želimo si, da bodo v prihodnjih letih vse mentorice, ki jih je sedaj že več kot 27, tudi pridobile ta naziv, za kar si bomo v parku prizadevali tudi z izobraževanjem, s spodbujanjem participatornega monitoringa in prenosa znanstvenega raziskovanja z rezultati na šolski nivo in v vsakdanjo rabo.

Prve so naziv ambasadorke Biosfernega območja Kras so prejele:

Mirjam Vrh, Vera Frank, Jana Smajla, Vanja Tijan, Majda Valenčič, Karmen Šepec, Nada Šircelj, Nadja Baša, Nežica Celin Dovgan, Ester Juriševič, Lidija Bačič, Anica Brožič, Laura Novak, Damijana Gustinčič, Mirjam Trampuž, Xenia Cante in Mira Grgič.

Pripravila: mag. Vanja Debevec Gerjevič
Fotografije: Borut Lozej

dr. Gordana Beltram podeljuje častni naziv ravnateljici OŠ Dragotina Ketteja iz Ilirske Bistrice ob podpori koordinatorice programa MAB v JZ PŠJ, mag. Vanje Debevec Gerjevič in direktorice slovenskega urada za UNESCO, Marjutke Hafner

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Obvestilo rejcem glede ustreznosti hlevov za prašiče

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije kot priznana rejska organizacija opozarja rejce prašičev, da bo s 1. januarjem 2013 potrebno spoštovati zahteve Pravilnika o zaščiti rejnih živali, ki se nanašajo na predpisano minimalno neovirano talno površino za mladice po osemenitvi in za breje svinje ter predpisano maksimalno širino rež med rešetkami ter minimalno širino rešetk.

Omenjene zahteve morajo že izpolnjevati novozgrajeni objekti, za obstoječe objekte za rejo prašičev pa bosta omenjeni zahtevi v slovenskem pravnem redu začeli veljati s 1. januarjem 2013. Rejce opozarjamo, da se zaključek prehodnega obdobja približuje, zato jih pozivamo, da pravočasno prilagodijo svoje reje in se tako uskladijo z zahtevami zakonodaje. V primeru, da imate kakršnakoli vprašanja, so vam na voljo strokovnjaki na Kmetijsko gozdarskih zavodih.

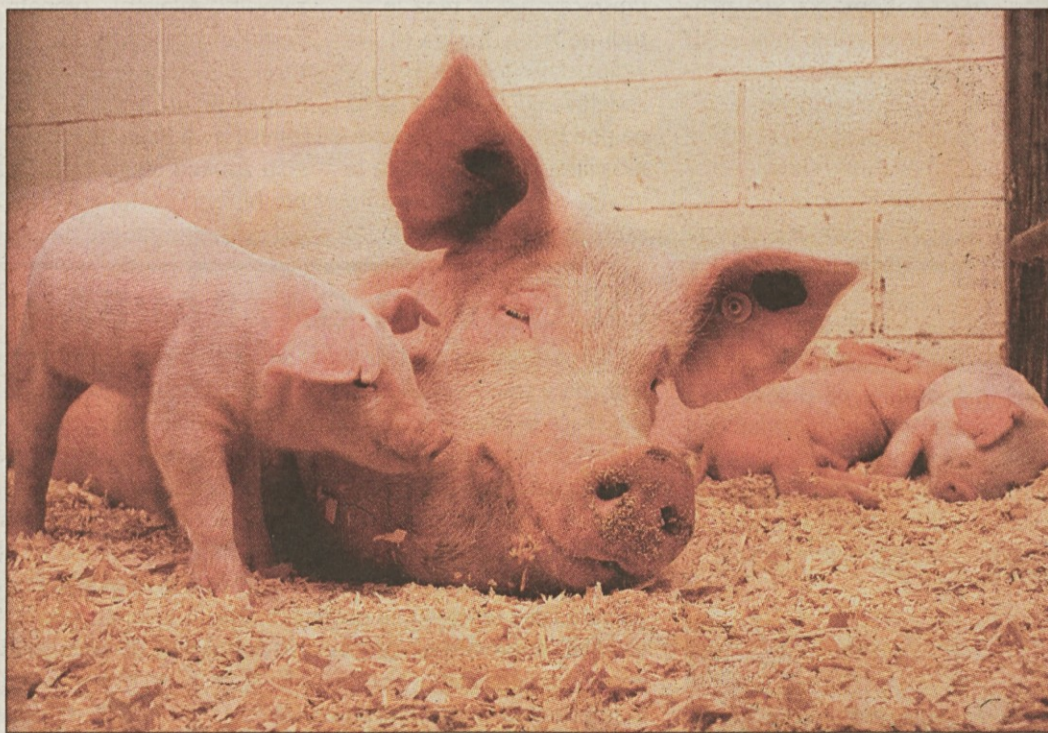
Enaka plačila za njive in travnike ne bodo izboljšala samooskrbe

Sredi novembra je v Krškem v organizaciji ministrstva za kmetijstvo in okolje potekala posvet in okrogla miza o reformi skupne kmetijske politike do leta 2020. Srečanja se je udeležil tudi predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cvetko Zupančič s sodelavci. Udeleženci so iz prve roke dobili informacije o zadnjem dogajanju na področju reforme, saj se je posveta udeležil tudi evropski komisar za kmetijstvo in razvoj podeželja Dacian Cioloș.

Stališča Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je povzel predsednik Cvetko Zupančič. Opozoril je, da ima Slovenija sorazmerno omejene naravne vire na področju kmetijstva, razmere za kmetovanje pa so precej neugodne. Dve tretjini proizvodnje poteka pod težjimi pridelovalnimi pogoji, kar pogojuje neugodno proizvodno in velikostno strukturo. Zato je

za slovenske kmete, kmetijstvo in podeželje zelo pomembno kakšna bo prihodnja skupna kmetijska politika. Posebej pa je izpostavil vprašanje, kaj prinaša ozelenitev skupne kmetijske politike, v zvezi z višino neposrednih plačil za njive in travnike pa dejal, da KGZS zastopa stališče, da bi morala biti plačila za njive višja: »Izravnava višine plačil za njive in travnike ne bo prispevala k izboljšanju samooskrbe, menim pa tudi, da bi morale imeti države pri oblikovanju SKP več pristojnosti,« je povedal Zupančič

Komisar je pojasnil, da je največji izziv evropske komisije, kako upoštevati vso raznolikost in posebnosti posameznih držav, pri tem pa slediti osnovnemu namenu SKP, to je eno-

ten trg z enotnimi predpisi in enotnim proračunom. Glede pogojev posameznega ukrepa, ki bo veljala za ozelenitev je povedal, da bo zaradi dosedanjih razprav komisija dvignila predvidene vstopne pogoje za izpolnjevanje ukrepov, poleg tega se širi nabor drugih pogojev (npr.: količina travinja na kmetiji, izpolnjevanje kmetijsko okoljskih ukrepov...), ki bodo ekvivalentni ozelenitvi, zato na komisiji še proučujejo te mo-

žnosti med drugim tudi kako pravila ozelenitve priznavati na ravni regije.

Pri plačilih na hektar je povedal, da komisija postavlja okvir in znotraj njega dopušča prožnost, pod pogojem, da bo prišlo do prave prerazporeditve sredstev med kmetijami.

V nadaljevanju pa je potekala razprava tudi v luči ciljev Evrope 2020, predvsem z vidika prenosa znanja v prakso. Za KGZS je ključno vprašanje koliko novonastalega znanja in preizkušenih tehnologij dejansko pride na kmetije, zato je predsednika KGZS Cvetka Zupančiča zanimalo, kako bo komisija zagotovila, da bodo raziskave odražale potrebe kmetov.

Glede financiranja raziskav pa je komisar povedal, da so v novem programskem obdobju predvidena proračunska postavka prav za take raziskave, pri katerih bodo kmetje v sodelovanju s svetovalno službo in raziskovalci opredelili potrebe.

KGZS izrazila pomisleke na predlog proračuna za prihodnje leto

Napovedano znižanje sredstev za delovanje strokovnih služb v kmetijstvu je za Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije (KGZS) nesprejemljivo, še zlasti ob dejstvu, da vlada v naslednjem letu občutno povečuje proračun Ministrstva za kmetijstvo in okolje v delu, ki se nanaša na izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike. Sedemletno obdobje financiranja do leta 2013 se namreč izteka, zato bo treba pospešiti črpanje evropskih sredstev. Ker so za uspešno črpanje ključne strokovne službe KGZS, predvsem kmetijska svetovalna služba, lahko zmanjšanje sredstev za delovanje le-te ogrozi uspešnost črpanja sredstev iz Evropske unije.

Konec oktobra je v Državnem zboru na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje potekala 12. redna seja, na kateri so obravnavali predlog proračuna za leti 2013 in 2014. Na seji sta sodelovala tudi predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cvetko Zupančič ter direktor KGZS Igor Hrovatič. Na predlog proračuna sta podala stališča KGZS in pomisleke ob napovedanem krčenju sredstev za delo javnih služb v kmetijstvu, pa tudi načina financiranja le-teh.

Predsednik KGZS Cvetko Zupančič je na seji odbora izpostavil, da kmetijstvo plačuje prevelik davek na krizo, h kateri je zelo malo prispevalo. »Stanje v kmetijstvu je ta trenutek, predvsem v živinoreji, poljedelstvu in ostalih panogah, še zlasti prašičereji, silno težko. Zato krčenje sredstev za delo kme-

Zdravnik za živali svetuje

Zakaj moj pes kašlja?

Kašelj ne pomeni vedno le to, da se je vaš pes prehladil, temveč je lahko znak hujših obolenj. Zato tega bolezenskega znaka ne jemljite samo kot "mačji kašelj" temveč ga vedno vzemite dovolj resno. V splošnem do suhega kašlja pride zaradi vnetja zgornjih dihalnih poti: žrela, sapnic, mandljev in grla, bolj vlažen, organiziran kašelj pa je ponavadi značilen za vnetje pljuč, z drugo besedo pljučnico, in boleznimi srca.

Kašljanje povzroča več vzrokov. Nekateri od njih so bolj nedolžni, spet drugič je kašljanje simptom zelo nevarnih ali celo življenjsko ogrožujočih stanj. Zato sta pravočasna diagnoza in zdravljenje ključ do uspeha.

• Kužni kašelj psov je zelo nelezljiva bolezen, ki se kaže s suhim, zadušljivim kašljem. Povzročajo jo skupina virusov, kar ponavadi ne povzroča večjih težav. Huje pa je, ko se virusom kot sekundarna okužba pridružijo še bakterije in bolezen napreduje v pljučnico. Še posebej je to

nevarno pri mladih, starejših in oslabeledih živalih in pri tistih, ki živijo v slabih življenjskih razmerah. Kašelj se pojavlja v hladnejših mesecih, ko so zunanje temperature od 2 do 4 stopinje Celzija. Blaga oblika bolezni traja do dva tedna. V tej obliki vam bomo veterinarji predpisali zdravila za lažje izkašljevanje, živali pa ne boste smeli obremenjevati. Pri težji obliki bolezni, ko gre tudi za okužbo z bakterijami, pa je zdravljenje dolgotrajnejše, diagnostika poglobljena, uporabiti je treba tudi ustrezne antibiotike. Že nekaj let pa je v cepivu proti kužnim boleznim psov tudi sredstvo, ki (bolj ali manj uspešno) preprečuje kužni kašelj. Zelo je priporočljivo za vse pse, ki so v stiku z ostalimi.

• Pasja kuga: Veliko psov je rutinsko cepljenih proti tej zelo kužni bolezni in so zato tudi odporni. A še vedno tu in tam pojavljajo primeri hude okužbe, še posebej pri mladičih. Za ostarele, mladiče in pse z oslabeledim

imunskim sistemom je pasja kuga lahko smrtna. Simptomi pljučne oblike bolezni vključujejo suh kašelj, povišano temperaturo in produktiven izcedek iz nosu in oči.

• Notranji paraziti: Paraziti, ki prizadenejo črevesje, kot na primer gliste (*Toxocara canis* ali velika pasja glista), lahko sprožijo kašelj ob migraciji razvojnih stopenj iz dihal v prebavila. To se pogosteje dogaja pri mladičih, lahko že v maternici, zato veterinarji priporočamo preventivno odpravljanje notranjih zajedavcev že pri dveh tednih starosti in potem redno tekom življenja. Srčne gliste (pogoste v obmorskih krajih, ker je njihov razvojni krog vezan na komarja, ki tam prebiva) lahko tudi povzročijo kašelj.

• Bolezni srca: Psi z resnimi obolenji srca pogosto produktivno kašljajo. Povečano srce namreč pritiska na dihalno pot in s tem vzdraži kašelj.

• Kolaps sapnika: Psi določenih pasem, psi ki so

predebeli, ostareli ali taki s poškodbami vratnega predela lahko doživijo kolaps sapnika. To vodi v vnetje in kašelj.

• Pljučnica: Veliko okužb dihalnega sistema z virusi, glivami, patožiti... se lahko razvije v pljučnico. Taki psi imajo "moker" ali organiziran kašelj.

Zdravljenje kašlja pri psih Pri vsakem, dlje časa trajajočem kašlju se mora skrbnik pravočasno posvetovati z veterinarjem. Pozoren mora biti tudi na druge klinične znake, ki spremljajo kašljanje in jih veterinarju tudi opisati. Včasih kašelj ljudje zamenjajo za dušenje, zato je vedno potrebno ugotoviti kaj je

pravi razlog.

Zdravljenje psa, ki kašlja, se razlikuje glede na vzrok. Da si pomagamo do prave diagnoze si veterinarji pomagamo s temeljitim pregledom, analizo krvi ter Rentgensko sliko.

Vaša veterinarika
Jana Mršnik

Pripravljen osnutek akcijskega načrta za upravljanje populacije volka

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je na svoji spletni strani objavilo Osnutek Akcijskega načrta za upravljanje populacije volka (*Canis lupus*) v Sloveniji do leta 2017 z namenom zagotavljanja ugodnega stanja te živalske vrste. Na osnutek akcijskega načrta je mogoče podati pripombe in predloge do 10. decembra 2012 na naslov: gp.mko@gov.si.

tijske svetovalne službe in strokovnih služb v živinoreji ni sprejemljivo. Alternativa temu je, da bi te službe več sredstev pridobile na trgu, kar pomeni, da bi kmet moral več storitev plačati. To pa v danem položaju ni sprejemljivo, saj je velika verjetnost, da si kmetje plačevanja storitev ne bodo mogli privoščiti.

Obstoja izpostav KSS ne smemo ogroziti

Na kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije se zavedamo, da je varčevanje nujno, zato bomo racionalizirali delo in zmanjševali stroške na vseh ravneh, vendar pa si ne moremo privoščiti, da bi morali zaradi tega kakšno izpostavo kmetijske svetovalne službe ukiniti. Neposreden stik s kmeti je ključen pri prenosu znanja na kmetijo, nenazadnje pa je pomembna vloga svetovalcev še na socialnem področju. Zato ne bi želeli, da prav podeželje najbolj prizadenemo s temi varčevalnimi ukrepi,« je izpostavil Zupančič.

Krčenje sredstev za živinorejo ima lahko dolgoročne negativne posledice

»Posebej tvegano pa je občutnejše krčenje sredstev za izvajanje strokovnih nalog v živinoreji. Bojim se, da lahko z nadaljnjim zmanjševanjem sredstev pridemo do tega, da se nam del selekcije celo sesuje. Zato moramo najti dodatne rešitve, s katerimi bi selekcijo v živinoreji tudi uspešno pripeljali, ne samo skozi letošnje leto, ampak tudi naprej. Ne sme se nam zgoditi to, kar se je naredilo na primer pri pridelavi semenskega krompirja. Imeli smo zelo dobre službe tako na Kmetijskem inštitutu kot tudi v Semenarni, ki je organizirala pridelavo, pa vendar se je na koncu koncev vse sesulo in smo danes odvisni od uvoza.

Zato še enkrat pravim, da kmetom dodatnih bremenitev ne moremo nalagati, saj novi zakonodajni akti vedno prinašajo neko dodatno breme za kmeta. Kmetijstvo bo prispevalo svoj delež k izhodu iz krize, tudi kmetje smo pripravljeni nekaj narediti, nismo pa pripravljeni, da se na naših plečih rešuje ta težak gospodarski položaj,« je zaključil predsednik KGZS Cvetko Zupančič.

Neurejeno financiranje javnih služb v kmetijstvu

Ob tem pa je Hrovatič izpostavil kronični problem financiranja javnih služb v kmetijstvu: »Javna služba, ki se izvaja v okviru KGZS, je edina v sistemu javnih služb, za katere ni zagotovljeno plačilo za opravljeno delo od 1. januarja tekočega leta. V letošnjem letu so bila prva sredstva izplačana šele 3. septembra. Trenutna zakonodaja pa tudi za leto 2013 in 2014 ne zagotavlja začasnega financiranja. Utemeljeno se bojimo, da tudi v prihodnjem letu program ne bo sprejet v času, ki bi omogočil tekoče financiranje javnih služb, zato bodo kmetijsko gozdarski zavodi primorani iskati komercialne kredite pri bankah. Javni zavodi pa v letu 2013 zaradi poslovnega rezultata ne bodo mogli več dobiti kreditov na bankah.

Pri obrazložitvi posebnega dela proračuna 2013 je zapisano, da se bo javna služba v živinoreji izvajala na način, da se bo zagotavljalo izvajanje strokovnih nalog iz potrjenih rejskih

programov za posamezne vrste in pasme domačih živali. Aktivnosti na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje pa potekajo v drugi smeri kot je navedeno v proračunu, saj napovedujejo znižanje obsega nalog in sredstev za delovanje.

Na ministrstvo za kmetijstvo in okolje smo tudi podali zahtevo, da opredelijo na katerih področjih in koliko se namerava obremeniti kmete pri koriščenju javnih služb tako v kmetijstvu kot v gozdarstvu. Žal na to temo s strani MKO nismo dobili še nobenega odgovora,« je opozoril Hrovatič.

Nujno zagotoviti sredstva za certificiranje lesa

Na področju gozdarstva pa bi izpostavil doseganje ciljev akcijskega načrta gozd-les, s katerim naj bi povečali konkurenčnost celotne gozdno-lesne vrednostne verige. Povečanje vrednosti lesa je tudi cilj zasebnih lastnikov gozdov, zato bi morali v proračunu nameniti sredstva za uvedbo postopka certificiranja lesa in pridobitev akreditacije po shemi PEFC. Predlagamo, da se iz postavk gozdarstva iz programa Popularizacija gozdov in gozdarstva nameni 60 tisoč evrov za pridobitev akreditacije certifikacijskega organa za podelitev certifikata PEFC in za začetni zagon certificiranja,« je povedal Hrovatič.

Obdavčitev nepremičnin v kmetijstvu nesprejemljivo

Na koncu se je dotaknil še napovedanega davka na nepremičnine: »Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije ostro nasprotujemo, da se kot nepremičnine fizičnih oseb obdavčijo zemljišča in objekti, ki služijo neposredni kmetijski proizvodnji,« je zaključil Hrovatič.

Na podlagi razprave članov odbora in pobud Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je odbor Ministrstvu za kmetijstvo in okolje naložil, da pri krčenju proračuna v delu, ki se nanaša na delovanje kmetijske svetovalne službe, ne sme biti ogroženo črpanje sredstev iz Evropske unije, hkrati pa podprl predlog KGZS, da se zagotovijo sredstva za uvedbo postopka certificiranja lesa po shemi PEFC.

Pripravil Tonjo Janežič

Naši zdomci

Novice iz Avstralije

V mesecu avgustu smo imeli letni sestanek in volitve novega odbora za leto 2012/2013. Za mandat enega leta je bil izvoljen Milan Ogrižek. Tudi ostali člani odbora so skoraj vsi novi.

V oktobru smo praznovali 41. obletnico ustanovitve kluba. Proslava je bila bolj skromna. Ob tej priliki je novi predsednik podelil priznanje bivšemu predsedniku Stojanu Brnetu. Svečano mu je izročil umetniško izdelano plaketo z imenom in posvetitvijo napisano z zlatimi črkami. Primerno se mu je tudi, v svojem imenu in v imenu vseh članov, zahvalil za vso skrb, delo in požrtvovalnost pri vodenju kluba in za vso slovensko skupnost.

November je popestril praznik 'Melburne Cup'. To

je praznik ob svetovno znanih melbournskih konjskih dirkah. Ob tej priliki je znana tudi parada dam s klobuki. Izberejo najlepšega in najbolj izvirnega.

V klubu smo ta dan pra-

znovali po svoje. Najprej s tekmovanjem v balinanju, po kosilu s klobuki, nadaljevali s stavami na konje in tako preživeli prijeten dan v družbi prijateljev.

Prvo mesto v balinanju je

dobila ekipa: Elsie Kumar, Mimica Kalčič in Dora Zadel

Prvo mesto s klobuki: Krista Vičič, drugo mesto: Vilma Zanetič in tretje mesto: Ema;

Za 'Jadran', Marija Iskra

Sveti Martin

DAN, KO SE OBARVA GREŠNO VINO

Jesen je za marsikoga najlepši čas v letu, saj je to čas, ko je narava še posebej raz-

dine, praznovanja. Seveda bi bilo zmotno, če bi mislili, da je šlo samo za zabavo.

Szombathelyju, prevzel funkcijo za dobro vinsko letino. Na povabilo Kmetijske

košna s pridelki in barvami. In prav v tem letnem času goduje sv. Martin, priljubljen zavetnik ljubiteljev žlahtne vinske kapljice.

Martinovo je dan, ko se evropske države na različne načine spominjajo svetnika, ki je dal svoj plašč beraču, da bi lahko skrnil svojo revščino. V Sloveniji in na Hrvaškem pa se dan sv. Martina praznuje predvsem kot praznik vina, kajti do tega dne se mošt, ki velja za grešno in nečisto vino, po blagoslovu spremeni v pravo rujno kapljico.

Prof. dr. Janez Bogataj, pravi o izvoru martinovanja takole: «Staro obdobje praznovanja zaključka letine je bilo v mesecu novembru in človek je to ustrezno proslavil. V tem času so bile poje-

Zaključek letine je pomenil tudi poravnavanje računov. Takrat so ljudje v skupnostih, ki so jim pripadali, poravnali določene račune, dolgove, s sodobno besedo bi temu rekli inventura. S krščanstvom je vsakdanjik in praznik slovenskega človeka, kot tudi drugih prebivalcev sveta, dobival ustrezne poudarke. Posamezni zavetniki so opravljali določene funkcije v novem sistemu te verske zavesti in tako je Martin, ki je bil resnična oseba-bil je škof v

gozdarske zbornice Slovenije, OE Ptuj, smo člani KETŠD A. Mihelčič iz Harij, dan pred sv. Martinom pripravili štiri urni program Martinovanja v Koprju, s koncertom vinskih pesmi, vinskim krstom, delavnicami....

Vsem, ki ste nam ob tem kakorkoli pomagali, se iskreno zahvaljujemo, še posebej Vinski kleti Prodan, Semedela-Koper in Kmetiji Roštohar, Selce nad Blanco.

Alenka Penko,
KETŠD A. Mihelčič Harije

SNEŽNIK
pišite nam:
info@e-sneznik.net

Novice iz Škocjanskih jam

Štirikratni nominiranec za Nobelovo nagrado predaval o klimatskih spremembah

V parku Škocjanske jame smo v okviru projekta Climaparks, ki deluje v okviru programa Slovenija - Italija 2007-2013, gostili uglednega domačega raziskovalca in kar štirikratnega nominiranca za Nobelovo nagrado prof. dr. Timija Ećimovića

V svojem predavanju z naslovom Filozofija sonaravne trajnostne prihodnosti človeka je spregovoril o klimatskih spremembah in težavah s katerimi se srečujemo v 21. stoletju. Med drugim se je dotaknil tudi deklaracije Platforme svetovnih mislecev o trajnostni

sonaravni prihodnosti človeštva, ki je rezultat skupnega dela večjega števila znanstvenikov in raziskovalcev in je bila sprejeta v lanskem letu. »Kot ljudje smo odgovorni drug do drugega in za generacije prihodnosti,« je poudaril dr. Ećimovića in opomnil, da so naša zasebna življenja zelo kratka in sta zato njihova vrednost ter pomen bistveno povezana z dejstvom, da smo vsi del "človeškega projekta".

O teh in podobnih temah smo predstavniki parka, projektni partnerji projekta Climaparks in predstavnice mreže šol Parka Škocjanske jame poslušali uglednega, ki v teh dneh odhaja v Manilo na Filipine, kjer bo 28. novembra prejel pombno mednarodno priznanje Gusi peace prize - eno največjih mednarodnih priznanj, ki jih podeljujejo za različna področja človekovega ustvarjanja in dela ter predvsem znanja in ima za ta del sveta podoben pomen kot Nobelove ali Pulitzerjeva nagrada.

Sidonija Zega, foto: Borut Lozej

»Projekt Climaparks je sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.«

Drugačno, Originalno, Raznoliko, Izbrano, Slastno

Redna kuharska rubrika je stalnica časopisa Snežnik. Ker smo prepričani, da smo 'veliki mojstri kuhinje' pravzaprav vsi, ki se lotimo kuharskega ustvarjanja, je ta rubrika namenjena vsem tistim, ki si želijo svoje male skrivnosti ter okusne recepte deliti z drugimi. Vabljeni torej k soustvarjanju rubrike, v kateri bomo mesečno predstavljali zanimive nasvete, zdrave predloge, nove ideje, slastne recepte...

JABOLKO, JABOLKO ZAPELJIVO!

Letošnja suša ni prizanesla niti jabolkom: malo jih je in še ta so drobna. Pa vendarle, okusna in sladka so in da se jih uporabiti za peciva. Tale recept je zelo uporaben, ker je hiter in ni potrebno, da preveč tehtamo in mesimo.

Kupite vrečko listnatega testa. Potrebujete en kos testa. Otdalite ga ter ga razvaljajte do velikosti pekača za torto, cca 26 cm premera.

Olupite jabolka, razrežite jih na četrtinke in izrežite semenje.

V kozico dajte cca 2 dcl sladkorja ter iz njega naredite karamel. V tortni model dajte peki papir, nanj vlijte karamel. Nato nadevajte četrtinke jabolka eno ob drugi po celi površino pekača s karamelom. Na vrh dajte listnato testo in ga ob robu dobro pritisnite med jabolka in peki papir. Testo še preluknjajte z nožičkom, da nastanejo majhni rezi, tudi po zatisnjenem robu. Dajte v pečico na 180°C za 45 minut. Testo naj bo lepo svetlo zapečeno.

Pecivo vzemite iz pečice, čisto malo počakajte, da ne bo prevroče. Velik krožnik poveznite na model s pecivom in nahitro obrnite, da pecivo pade na krožnik. Odstranite peki papir. Komentar ni potreben, če pogledate dodano fotografijo!

M. Primc

Vino in kulinarika II

Že Judež je pravil: »Vinorodne dežele imajo kuhinjo. Dežele, kjer vino ne raste, imajo samo hrano ... kuhinja je to, kar so dragocene Stradivarijeve gosli, in vino je njen lok«.

»Ljubezen gre skozi želodec«, pravi pregovor. Pozabite na štetje kalorij, pozabite na diete. Kulinarika in vino v Sloveniji že od nekdaj igrata veliko vlogo tako v vsakdanjem življenju kakor tudi ob posebnih priložnostih, ki jih v Sloveniji ni nikoli zmanjkalo.

Tradicionalne dobrote, pripravljene tako, kot so to delale naše babice ali v sodobni različici ali uživanje v jedeh sodobne kuhinje? Izbira je vaša. Sodobni fast food ali normalna prehrana – zdrava prehrana.

Pri uživanju slovenskih jedi in vin vam lahko postane jasno, v kakšnih okoliščinah je nastal slovenski pregovor, ki pravi, da gre ljubezen skozi želodec! Dobrote slovenske kuhinje, skrite v starih receptih, so zdaj na voljo na skoraj vsakem koraku. Kulinarika s tradicijo je vidna v družinskih gostilnah, posebnostih, imenovanih osmice in doživetjih na podeželju. Njen zvesti spremljevalec so izjemna slovenska vina.

Na bogato tradicionalno kuhinjo regije so zagotovo vplivale tudi sosednje dežele in njihove tradicionalne jedi, zato boste v Sloveniji našli značilnosti italijanske, madžarske, avstrijske, balkanske kulinarike s svojimi značilnostmi. Vsekakor Slovenija pozna različne vrste štrukljev, žgancev, matevž (zabeljena priloga iz tlačnega fižola in krompirja, ki se prilaga k mesnim jedem in dušenemu zelju), razne kaše (proseni, ječmenova in ajdova) ter ajdove in koruzne žgance. Slovenske gostilne postrežejo tudi polento, mlince, dušeno kislino ali kislino repo, ki je bila v prehrani naših prednikov zelo pomembna. Nekoč hrana preprostih, kmečkih ljudi je danes izjemno uporabna v vrhunski kulinariki.

Ljubiteljem mesa priporočamo na ražnju pečenega jagenjčka, odojka, pečenice, krvavice, pečenke ter ribe (postrevi) z veliko domače zelenjave in solatami. Posebnost so značilne jedi ob kolinah, ki veljajo za domač praznik.

Priljubljena je tudi perutnina, posebej pečena raca z mlinci in rdečim zeljem. Dežela slovi tudi po odličnih suhomesnatih izdelkih, saj mnogo domačinov prideluje svoje lastne salame in klobase in na Krasu je svetovno znani pršut.

V Sloveniji so na skoraj vsakem koraku dostopne okusne in raznolike jedi, slovenska vina pa lahko navdušijo še tako zahtevnega poznavalca rujne kapljice. Na stičišču vplivov kuhinj Sredozemlja, Panonske nižine, Alpskega sveta in Balkana, se je v preteklih stoletjih razvila raznolika slovenska kuhinja. Njene posebnosti lahko odkrivamo v 24 različnih kulinaricnih območjih. Za spoznavanje slovenske

kuhinje je v večini krajev na voljo dobra gostilna, v številnih vaseh za to poskrbijo izletniške in turistične kmetije.

Gostiln je nekoliko več na podeželju kot v mestih. Med njimi so številne družinske, nekatere imajo več kot stoletno tradicijo. Ponudba hrane v gostilnah je zelo pestra, v vsaki pa lahko spoznate vsaj tri jedi, ki so značilne za okolje ali regijo.

V Sloveniji zadovoljni zapuščate tudi restavracije. Za vse, ki jih poleg slovenske kuhinje zanimajo tudi druge, je dobro poskrbljeno. Veliko je italijanskih špageterij in pizzerij, srbskih restavracij s hrano z žara, restavracij z mednarodno kuhinjo ter številnih azijskih restavracij, zlasti in predvsem tistih, ki to omogočajo kot npr. so to lokali s kitajsko hrano.

Posebnost slovenske kulinarike so osmice na Krasu. Na teh družabnih dogodkih v priložnostnih gostinskih lokalih osem dni po izjemno ugodnih cenah strežejo z domačim vinom. Vedno so na voljo tudi siri in suhomesnati izdelki, še zlasti izjemni kraški pršut.

S slovensko vinogradniško tradicijo in znanjem se lahko neposredno seznanite na slikovitih vinskih cestah v vseh 14 vinorodnih okoliših. Na njih se lahko ponekod ustavite v vinskih kletih.

Vino je dragocen dodatek pri pripravi jedi, saj lahko z njegovo pomočjo dosežemo večjo polnost okusa. Uporabljamo ga lahko kot začimbo pri pripravi osnovnih kot tudi zahtevnejših jedi in pri tem ne pretiravamo s količino, da ne uničimo ravnovesja okusa. Pri pripravi jedi lahko uporabimo tako bela kot tudi rdeča in peneča vina.

Suha in polsuha bela vina uporabljamo pri pripravi omak, za vse vrste ribjih jedi, prav tako za mariniranje rib in pripravo jedi iz perutnine.

Polsladka bela vina so nepogrešljiva predvsem pri pripravi sadnih jedi, različnih vinskih šatojev, sorbetov in sadnih krem.

Sladka bela vina so primeren dodatek pri pripravi marinad, sadnih suflejev, ki jih postrežemo s sladko smetano, in kuhanju ter glaziranju sadja.

Rdeča vina izpopolnijo okus omak, govejega in ovčjega mesa. V njem lahko tudi mariniramo divjačino in govedino in s tem dosežemo mehkoost ter polnost okusa. Rdeče vino v kombinaciji s sladkorjem ustvari sladkoboost pri pripravi raznih vročih sadnih omak, katere postrežemo s sladoledom ali smetano.

Peneča vina so zanimiv dodatek pri pripravi nekaterih juh in morskih sadežev. Prav tako odlično dopolnjujejo pripravo sladice in sorbetov.

Predlagamo, da k jedi ponudimo enako vino, kot smo ga uporabili pri kuhanju.

Peter Boršič

PICERIA PARK
ČE TE PIČI, PIZZERIA PARK POKLIČI!
71 45 144
RAZVOZ PIC JE CEL DAN 9 - 22 URE

OKREPČEVALNICA Zemonska Vaga
SOBE CAMERE ZIMMER ROOMS
DOLNI ZEMON 87
TEL.: +386 5 714 60 18
GSM: +386 41 286 712
SREDA ZAPRTO
ILIRSKA BISTRICA
D. ZEMON
JELŠANE SLO
HR RUPA
DOBRODOŠLI • BENVENUTI WILLKOMMEN • WELCOME

Tel.: 05/714 12 07 **Mob.: 041/424 974**
OKREPČEVALNICA TRNOVO
gostilna pri Matetu
HRAM DOBREGA
1878
CATERING
REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE

Kalamari po domače s krompirjem

- 600 g očiščenih lignjev
- 1 kg krompirja
- 1 čebula
- 1 rdeča paprika
- 1 zelena paprika
- 1,5 dl pretlačenega paradižnika
- 1 dl smetane za kuhanje
- ekstra deviško olivno olje
- sol
- beli poper v zrnu
- 1 lovorov list
- 1,5 dcl belega suhega vina

priprava

Papriki očistimo, razpolovimo, razsemenimo in zrežemo na kocke. Čebulo olupimo in drobno sesekljamo. V večji posodi s pokrovko segrejemo olje, na katerem na kratko prepražimo sesekljano čebulo in narezani papriki. Ko čebula ovane, primešamo paradižnikov sok, narezane ali cele lignje, sol, sveže mlet poper in lovorov list, nato dodamo vino. Pokrito počasi dušimo 15 minut. Krompir olupimo in narežemo na kolesca. Posodo spraznimo, na dno pa položimo polovico narezanega krompirja. Po njem razdelimo lignje, po vrhu pa zložimo preostali krompir. Vse skupaj prelijemo s tekočino od lignjev. Posodo pokrijemo, vsebino pa počasi dušimo 40 minut. Jed pred serviranjem pokapljamo z ekstra deviškimi oljnim oljem.

nasveti

Pri čiščenju lignjev previdno izvlečemo vrečko s tekočino, ki ji pravimo črnilo. Če jo uporabimo kot barvilo, jo shranimo, sicer pa zavržemo.

Čebulo vedno režemo ali sekljamo tik pred uporabo, saj v stiku z zrakom oksidira.

Paprikam pred pripravo obvezno odstranimo grenka belkasta rebra v notranjosti paprike.

Na splošno velja, da so čvrste sorte krompirja primerne za solate, za pečenje, za kuhan krompir v oblicah, za slan krompir ter za ocvrtke in cmoke, pripravljene iz surovega krompirja. Mokaste sorte so primerne za priloge k zelenjavnim jedem in omakam, za pireje, za juhe in jedi iz krompirjevega testa. Čvrste ali mesnate sorte imajo praviloma nekoliko bolj ovalne gomolje.

Rdeče, rumene in oranžne paprike imajo polnejši in izrazitejši okus od zelenih.

Za majhne lignje velja, da so najboljši takoj po ulovi. Večji so okusnejši, če sveže ulovljene pred pripravo očistimo in vsaj za 24 ur zamrznemo.

zanimivosti

V 18. stoletju so poznali kakih 10, leta 2005 pa že več kot 2.000 sort krompirja.

Društvo ljubiteljev železnic

Obiskali tržaški železniški muzej

Sredi oktobra smo člani društva ljubiteljev železnic Ilirska Bistrica obiskali naše kolege v Trstu in si ogledali njihov zanimivi železniški muzej. Obisk smo načrtovali že dlje časa in zdaj nam ga je končno uspelo uresničiti. V muzeju nas je pristrčno sprejel njihov član, tržaški Slovenec Paolo Zivec.

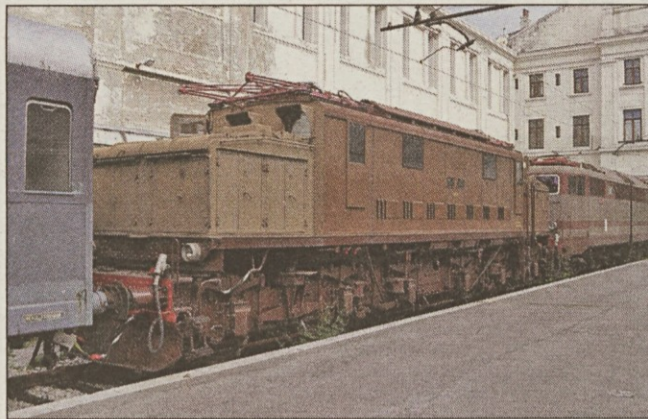
Za vse, ki bi si želeli ogledati muzej, naj povemo, da stoji na prostoru nekdanje prve postaje Porečanke (Parenzane), na Marsovem polju (Campo Marzio), v ulici Julija Cezarja 1. Znamenita Porečanka, 123 kilometrov dolga ozkotirna proga, je med letoma 1902 in 1935 povezovala 33 istrskih krajev od Trsta do Poreča.

Na zunanjih tirih, s katerih so nekdanj vozili vlaki, stoji številčna zbirka starinskih tirnih vozil, ki že dolgo niso več v

Ekspozite sestavljajo starinski predmeti, dokumenti, slike, modeli in makete v merilu. V hodniku, ki povezuje vse hale, je sintetično ponazorjen zgodovinski razvoj tržaškega železniškega omrežja, njegovega zaledja in pristanišča. Kot zanimiv eksponat je tudi še vedno delujoča bređa, z nekaj starejšimi potniškimi vagoni. Zamisel, da bi prav ta lokomotiva vozila ob obletnici reške proge prihodnje leto, verjetno ne bo uresničena, saj bi bili s tem povezani previsoki stroški. Izvedeli pa smo, da je bila na slovesnosti ob 150-letnici prihoda prvega vlaka v Celje, ki je bila 1. junija 1996. Vendar pa so bili tedaj drugačni časi.

Tržaški muzej je leta 1975 ustanovila skupina zanesenjakov in železniških delavcev. V opuščeni železniški postaji so želeli ustanoviti

ga namreč izključno prostovoljci iz združenja Dopolavoro Ferroviario. Muzej je kljub precejšnjim težavam, ki jih imajo z upravljanjem in obstojem na sploh, nedvomno

zanimiv in pomeni dragoceno kulturno stvarnost, priznana in zaščitena kulturno dediščino. Hkrati pa njegovo gradivo pomeni eno izmed redkih tovrstnih zbirk v Italiji.

Med pogovorom z našimi zamejskimi kolegi smo ugotovili, da jih večina ve, da smo v Ilirsko Bistrico pripeljali Bredo, presenečeni pa smo bili, ko so nam pokazali celo fotografije s te vožnje, saj so jo nekateri celo spremljali.

Obisk tržaškega muzeja, ki je bil ne le nadvse zanimiv in prijeten, nam je dal tudi vrsto zamisli, kako umestiti vse naše zbrano gradivo v vodni stolp.

Iz muzeja nas je pot vodila do Dekanov, kjer smo si ogledali našo naj sodobnejšo elektronapajalno postajo (ENP) na progi Divača-Koper. Ogledali smo si jo pod strokovnim vodstvom zaposlenih iz službe za elektroenergetiko.

Dneva in naše vedoželjnosti pa s tem še nikakor ni bilo konec. Še enkrat smo prestopili mejo in se na Opčinah ustavili na domu enega od članov društva železniške-

ga muzeja. G. Gianluca Battistin ima namreč miniaturno železnico, in to je bilo treba vsekakor videti.

In je bilo resnično kaj videti: vlaki vozijo, nekateri tiri so elektrificirani, elok lokomotive preko odjemnikov toka zajemajo energijo za vožnjo, prav tako kot prave. Zanimivost njegove makete pa je ta, da ima v sestavi le eno elok Italijanskih železnic in ves vlečni vozni park Slovenskih železnic, tako lokomotiv kot potniških vlakov, vključno s pendolinom in staro štiričlensko gomulko. Ima pa tudi večje število vozil hrvaških in srbskih železnic. S kakšnim navdušenjem in žarom nam je bilo vse to predstavljeno!

Polni optimizma in novega zagona smo se vrnil domov, z željo, da bi tudi nam uspelo uresničiti čim več zastavljenih ciljev.

Viljem Škrabolje

Čebelarstvo

Uspešno leto za bistrške čebelarje

Tudi v letošnjem letu smo bili bistrški čebelarji zelo aktivni. Izvajali smo predavanja na osnovnih šolah in vrtcih, organizirali smo strokovna predavanja in delavnice na terenu za naše člane, predvsem o uporabi kislin za zdravljenje čebeljih družin. Septembra smo organizirali ocenjevanje medov. Kljub za čebelarje neugodni letini je na ocenjevanje prispelo kar 17 vzorcev, ki so se udeležili tudi regijskega ocenjevanja medov v Marezigah. Naše čebelarji so prejeli kar nekaj zlatih in srebrnih priznanj, kar dokazuje, da v naših krajih pridelujemo kakovostne medove. Priznanja in nagrade smo podelili na letošnji Kmetijski tržnici. Aktivno sodelujemo s Primorsko regijsko zvezo in Čebelarstvo zvezo Slovenije. Kar nekaj naših članov društva sodeluje v organih zveze, kjer predstavljajo naše poglede in predloge za razvoj čebelarstva v prihodnje.

Tudi obnova doma je potekala po načrtovanih aktivnostih. V pritličju Vencinove hiše smo dokončali električno napeljavo, obnovili stavbno pohištvo ter izvedli konstrukcijo spuščene stropa. Največja letošnja investicija pa je bila tlakovanje poti do doma, ki smo jo v tem mesecu uspešno izpeljali s pomočjo in s sofinanciranjem Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica. Za pomoč se iskreno zahvaljujemo.

V naslednjem letu imamo smeje načrte predvsem na dodatnem izobraževanju članov in željo po pridobitvi novih mladih čebelarjev. Vsem našim članom želimo uspešno prihajajoče leto in Naj medi!

Za ČD A. Žnideršič - Jugoslav Logar

prometu: lokomotive, vagoni, tramvaji, el. lokomotive, delovni stroji. V stavbi muzeja pa je vse gradivo razvrščeno po tematiki, in sicer: tirna vozila, promet, infrastruktura, tramvaji, varnostne naprave.

center za ohranjanje železniškega gradiva. Ob tem so upali, da bo prerasel v pravi muzej. Želja se jim je uresničila leta 1985. Vse, kar je mogoče videti v njem, je rezultat prostovoljnega dela. Vodijo

Univerza za tretje življenjsko obdobje

USTVARJALNE DELAVNICE

V letošnjem študijskem letu se na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica poleg izobraževalnih vsebin, izvajajo tudi ustvarjalne delavnice. Izobraževanje in usposabljanje trenutno poteka v 21 skupinah. V programe je vpisanih nekaj manj kot 300 udeležencev.

Med ustvarjalnimi delavnicami so v zadnjem času zelo obiskane delavnice »polstenja«. V te delavnice je vključenih 35 udeleženk različnih starostnih skupin. Delavnice vodita mentorici Snežana Dekleva in Magda Logar.

Kaj je polstenje? Ročno polstenje volne je ena najstarejših tehnik tekstilne umetnosti, ki se jo lahko vsak nauči in jo tudi uporablja. Izdelki iz polsti so prijetni za oko in uporabo. So lahko lepo darilo (rože, nakit, razne dekoracije) ali uporabni izdelki (torbica, copati, oblačila). Vsak izdelek je neponovljiv in samostojen.

Pri tej ročni spretnosti dobimo izdelek na dva načina – z mokrim ali suhim polstenjem. Uporabimo lahko tehniko po suhem načinu s pomočjo posebnih igel (uporablja se predvsem za manjše dekorativne izdelke, ali kot pomožna tehnika ob izdelavi zahtevnejših barvnih kompozicij) ter moker način polstenja, tradicionalen način, kjer s pomočjo vode in mila ter mehanske obdelave dosežemo, da se vlakna zasidrajo druga v

drugo in nastane polst, domač izraz - klobučevina.

Polstenje budi kreativnost, iniciativnost, motivacijo, mediacijo, krepi sposobnost vztrajanja, oblikovanja z rokami, čut za tip.

Postenje je tehnika, ki se uporablja tudi v ergoterapiji, saj so pri njej nagovorjeni vsi čuti. Vid je nagovorjen z barvitostjo volne, sluh preko glasov, ki jih ustvarjamo ob polstenju, tip preko občutenja mokrega, toplega, mehkega, lepljivega,

milnatega, vonj preko asociacij z živalskimi in naravnimi vonji, kinetično skozi ritmično gibanje. Prednosti polstenja z terapevtskim delovanjem v ergoterapiji so v tem, da lahko popolnoma prilagodimo težavnostno stopnjo in namembnost z vseh področjih. Zdravilni učinki so posledica kreativnega ustvarjanja z vsemi čuti in skupinskega dela. Krepi socialne procese in podpira razvoj zdravega načina komunikacije. Sproščujoča in meditativna dejavnost, ritmično in enakomerno delovanje telesa aktivira samoozdravitvene procese.

Udeležence delavnic so spoznale osnove suhega in mokrega polstenja. Izdelale unikatni nakit, prtičke, rože, copate in torbice. Da bi si polepšale svoj dom in božične praznike, pa so na zadnji letošnji delavnici izdelale prečudovite adventne venčke.

Glede na velik interes članic univerze, se še ena delavnica polstenja načrtuje v mesecu januarju.

Za lepše in prijetnejše prihajajoče božično novoletne praznike, pa univerza v mesecu decembru organizira še dve tematski ustvarjalni delavnici, na katerih se bo izdelovalo božično novoletne aranžmaje in kroglice (servietna tehnika).

UTŽO Ilirska Bistrica

Letno srečanje

Planinski veterani izpod Snežnika spet skupaj

Haljo vedno klenih borovcev, slečev rdečih in belih planik, splele za goro so vile gorjanke, dedje so dali ime ji Snežnik ... (Drago Karolin, 1977)

Redno letno srečanje planinskih veterani, Ilirska Bistrica se je letos zavleklo v november. Lepo število zbranih v gostilni na Zemonski vagi potrjuje, da nam srečanje veliko pomeni.

Vsem smo se poklonili z minuto molka.

V živahnem klepetu z obujanjem spominov na prve planinske podvige, nerodne čevlje, platnene nahrbtnike in vso tisto skromno opremo, ki ni vedela za vrhunske znamke, za waterproof, je mineval večer. Podoživljali smo naše planinske pohode in srečanja s prijatelji z vseh vetrov.

Z Marico smo se ob besedi in sliki sprehodili po planinskem raju Severnega Pakistana.

Po okusni večerji nas je naša draga Jožica Knafelc, ki vsako leto poskrbi, da pride do sre-

S prisrčnim nagovorom, tako kot le on zna, nas je pozdravil Vojko Čeligoj. Spomnil nas je tudi na planince, ki so se v letošnjem letu poslovili od nas. Posebej je spregovoril o nedavno preminulem Milku Primcu, saj je bil kar pet let predsednik PD Snežnik in v njegovem obdobju je društvo doseglo marsikaj.

čanja, pogostila še s štruklji.

Nikamor se nam ni mudilo. To dokazuje, da je današnji odtujeni človek potreben, da se v živo, ne po mobitelu ali e-pošti, pogovarja o preteklosti, sedanjosti pa tudi prihodnosti.

Zapisala, Marica Gaberšnik
Foto: Vojko Čeligoj

Spoznavajmo svet in domovino

Na Opčinah

Skupina Spoznavajmo svet in domovino je za uvod v novo šolsko leto obiskala Opčine pri Trstu.

Naš obisk, sprejem in vodenje je z veliko zavzetostjo pripravil Zoran Sosič, ki je bil do pred kratkim tržaški pokrajinski svetnik.

Opčine so nastale in se razvijale na stičišču pomembnih poti od morja, Trsta, v notranjost Srednje Evrope. Naselje je obstajalo že v predzgodovinskem obdobju. Od 6. stoletja dalje se je tu naselil slovanski živelj in tu še danes živi močna slovenska skupnost, ki je skozi ves pretekli čas trmasto kljubovala hudim raznarodovalnim pritiskom. Danes je to skupnost, ki je s svojo pokončno držo, z uspehi na

kulturnem, šolskem, športnem in drugih področjih življenja in dela, uspela prepričati tudi neslovensko govoreče someščane.

Svoj obisk smo pričeli v prostorih slovenske Zadrugne kraške banke, kjer nas je pozdravil njen predsednik Sergij Stančič. To ni bilo golo naključje, ampak dejstvo, da ta banka vedno in povsod stoji ob strani, in seveda finančno pomaga, vsem dejavnostim slovenske skupnosti v kraju. O tem so nas prepričali vsi govorci: predstavniki kulturnih društev, športa, cerkve sv. Jerneja, numizmatike, vsedravnega združenja partizanov. Obiskali smo še Prosvetni dom, strelišče, kjer je bil 15. decembra 1941 s tovariši

ustreljen naš rojak Viktor Bobek, spomenik posvečen 71. talcem, cerkev sv. Jerneja, Sklad Mitja Čuk. Zaključili pa smo naš potep ob obelisku, od koder je krasen razgled na Trst in Tržaški zaliv.

Z obiska na Opčinah smo se vrnili bogatejši, saj smo spoznali krasne ljudi, ki so nam pokazali, da nam materin jezik, kultura, dediščina, ni nekaj podarjenega, samoumevnega, ampak je to rezultat nenehnega boja, skrbi, negovanja za ohranjanje najsvetejših vrednot.

Obenem smo razširili tudi svoje znanje, saj smo Opčine poznali le površno.

Hvala g. Sosiču in vsem gostiteljem.

Za skupino
Marica Gaberšnik

Upokojenci na Martinovanju

NA BIZELJSKO

Že nekaj let bistriški upokojenci martinovanje združujemo z izletom. Tudi letos je bilo tako. Dan pred praznikom smo se odpravili raziskovat oziroma ponovno obiskat delček naše dežele.

Pot nas je vodila do Ljubljane, preko Grosupljega ob reki Krki vse do gričevja z zidanicami posejane Trške gore. Da je to nadvse primeren kraj za čaščenje sv. Martina in obujanje spomina na nepozabnega Lojzeta Slaka, je samo po sebi umevno. No, nismo se ustavili na

ski cviček, vse od raznih vrst vin, ki ga sestavljajo pa do njegove zdravilnosti in užitka. Da smo vse to ob dobrem prigrizku tudi poskusili, je jasno.

Po sprehodu po Brežicah in spoznavanju zgodovine kraja in njegovih značilnostih smo krenili na Bizeljsko. Zadnji lep dan nam je omogočil čudovit razgled po resnično zanimivi pokrajini, posejani s polji in travniki, gozdčki in vzorno obdelanimi vinogradi.

Obcestni kažipot nas j

Nič posebnega, smo si mislili. Pomota! To, kar smo videli, in kar nam je nadvse slikovito predstavila hudomušna in zgovorna gospodinja, nas je očaralo.

Prvotni mali prostor so razširili v večji in izkopalili nove, umestili vanje vinske sode, vinoteko in okroglo mizo v sredini ter nevsiljivo prostor osvetlili tako, da obiskovalci lahko občudujejo tudi strop, ki ob nekaj domišljije in duhovitosti domačinke ponuja celo galerijo slik živali, pojavov, znanih obra-

njegovi domačiji, pač pa na sosednjem gričku v na novo v starem stilu obnovljeni Matjaževi domačiji. Čudovita zidanica, polna spominov na tiste čase, ko modernizacija še ni motila idiličnega podeželja. Tu smo spoznali dolenskega prvaka, s poreklom okičeno vino - dolenj-

usmeril proti vasi Brezovica, dodatna tabla pa k repnici Najger. No, ogledali naj bi si nekakšno jamo, ki so jo domačini pred kakimi dvesto leti skopali v kremenčevem pesku, ki ga je pred milijon leti naplavilo Panonsko morje, in je služila za shranjevanje repe in drugih poljščin.

zov ljudi in še kaj. Ob dobri bizeljski kapljici so doživljali še močnejša!

O martinovanju pa le to: obilna večerja, odlični harmonikar, ples in petje in vedno prehiter odhod proti domu. Saj veste, povsod je lepo...

FG

Društvo »VEZI«

PO NAKUPIH V TRST

Društvo »VEZI« vsako leto spomladi in jeseni za uporabnike organizira na-

no pomoč in podporo, si ogledamo zanimive stavbe in arhitekturo v Trstu. Do Ob-

bil avtobusni prevoz. Tako smo vseeno uresničili zadani cilj in nakupili, kar je vsak od nas potreboval; nekateri

kupovanje v Trstu. S tem uporabnikom omogočimo vključevanje v širše lokalne skupnosti in spoznavanje drugih kultur (v petost različnih kultur in ras v vsakdanje življenje, kar je značilno za velika mesta po Evropi). Poleg nakupovanja potrebnih stvari, pri čemer zaposleni skupaj z uporabniki načrtujemo nakupe in jim nudimo potreb-

čin se zapeljemo z avtomobili, do Trsta pa s tramvajem, saj je to prav posebna izkušnja. Oktobra je bil tramvaj pokvarjen, organiziran pa je

topel pulover, čevlje, drugi kavbojke, ročno torbico, žepne lučke in podobno.

Barbara Uljan,
dipl.soc.del.

ribarnica
Cerkvenikozina

Proizvodnja BAKALA

Obrtniška 2, 6240 Kozina
T: 05 680 30 06, F: 05 680 30 07
E: ribarnica:cerkvenik@siol.net

Andrej Cerkvenik

M: 041 633 593

POSLOVALNICE

KOZINA

Obrtniška 2, 6240 Kozina, T: 05 680 30 06

ILIRSKA BISTRICA

Cankarjeva ulica 26, 6250 Ilirska Bistrica, T: 05 714 45 79

POSTOJNA

Tržaška cesta 11a, 6230 Postojna, T: 05 726 55 80

POTUJOČA RIBARNICA

M: 041 669 640 - Aljoša

Prebiranja

John Fowles: Zbiratelj

Prevedla Radojka Manfreda Modic
Gostosevci, Radovljica, Didakta, 2006

»Vsi hočemo stvari, ki jih ne moremo imeti. Spodoben človek pa je tisti, ki to sprejme. Vsi jemljemo, kar lahko dobimo. In če skoraj vse življenje nismo imeli kaj prida, to nadoknadimo, takoj ko se

ponudi priložnost.«

John Fowles se je rodil 1926 v londonskem predmestju, očetu trgovcu s cigarami in materi učiteljici. V redu. Nisem se rodila sredi Londona. Oče je sicer bil trgovec, ne sicer s cigarami, mati bi najbrž postala učiteljica, če pač. Z odličnim šolskim uspehom si je pridobil štipendijo na elitni šoli (do tu sva si malčice podobna, ker sem tudi sama odličila - če sem dobila štipendijo na kaki šoli ali ne, se sploh ne spomnim). Komandos (kar sama nisem bila, vsaj izurjena ne, vsaj da bi vedela, ne), ki se nato odloči za študij francoščine (glej ga zlomka in podobnosti). Po študiju se je preživljal s poučevanjem na različnih ustanovah (in glej ga zlomka, spet podobnosti). Prvi literarni poskusi, osnutek romana Mag, prvo objavljeno besedilo turistični vodnik. Knjiga Zbiratelj je bila objavljena leta 1963 in postala velik kritički in prodajni uspeh. Ženo francoskega poročnika je izdal na leto mojega rojstva, deset let kasneje zbirko pesmi. Proučeval je ptice, cvetlice, žuželke, iskal modrost in samorazumevanje, užival v naravi. Samo pisanje mu je bilo pomembnejše od produkta pisanja. Nadvse ga je zanimalo, kako najti in doseči svobodo. In tema pričujoče knjige je ravno svoboda. Ugrabiteljev. Namesto morebitnih zmenkarij. Nenadna velika vsota denarja preprostega birokrata, ki si z denarjem kupuje čas. Čas, v katerem si je zastavil cilj, da se ugrabljenka zaljubi vanj. Razvajanje z vsem, s čimer moški lahko razvaja žensko, pa čeprav jo ima zaprt v kleti za dvojnimi vrati. Obleke, hrana, plošče, slikarski pribor in nenazadnje nič sprenevedanja z njegove strani. Tako se lahko živi »normalno«. Po njegovem. Prvi del romana je dnevniški zapis ugrabitelja. Prvoosebno pripovedovanje drži bralca v konstantni napetosti, jezi, spraševanju, prebiranju na dušek. Drugi del romana je prvoosebna pripoved ugrabljenke; mladega, poprej frfotavega dekleta, ki si obeta postati znana slikarka in se v podobnih krogih giblje, seveda, poprej, pred kletjo. Miranda ugrabitelja prezira, poskuša pobegniti, vendar se mu, novemu lastniku stare vile na osamljenem podeželju, pravzaprav ne svita, zakaj ga dekleta ne sprejme, saj ji vendar nudi vse, saj je vendar njegova gostja. Dekle ga zares pomiluje, skuša ga izobraziti, vendar brez uspeha. Privlačno pripovedovanje, skrivnostno in zanimivo, ki bralca pritegne v razmišljanje o posebnostih človeških značajev; o tem, kako se ravno takrat lahko na dan izluščijo razlike med družbenimi razredi, razlike v enakostih ali neenakostih, prepadne razlike med spoloma; o moči, ki je človeku nenadoma dana z denarjem; o uporih proti tradiciji, družbi, konformizmu; o tem, koliko je znotraj piščevega dela avtobiografskega ali fiktivnega idr. In nenazadnje se sprašujem, kakšne so posledice izpolnjenih želja? Svoboda naj bi bila tolikšna, da bi lahko sami prevzeli odgovornost za svoje delovanje. Učimo se je po majhnih korakih in vsak korak je praznik. Odrasli ljudje smo baje odgovorni za pogoje okvire, v katerih bi se naj varno odraščalo, bivalo, bilo. Takšne okvire določajo notranje in zunanje kakovosti, velikost prostora, v njem živeče osebe, pravila ali zakoni celotne družbe. Brez strukture in stičnih točk je težko najti varnost. Težko je najti ritem. Če imamo odrasli toge predstave o načinu življenja, dajemo sebi in drugim omejene možnosti za svobodno gibanje. Za kakršno koli svobodo. Notranje pregrade ljudi postanejo največkrat veliki mejniki. Odkrito sprejemanje življenja in njegovih možnosti, daje večjo prostost, večjo svobodo. Da, tudi tisto v glavi. Morda najbolj tisto. In zakaj na začetku omenjam podobnost z avtorjem? Kar tako. Zaradi svobode. V moji glavi. Najbolj v moji. Razvijam lastne predstave in podoče, ki so pogoj za razvoj ustvarjalnosti in domišljije. In ravno tako je s Fowlesovim pisanjem. Razvija me. Naj tudi vas. Svobodno do naslednjic.

Patricija Dodič

Glasba

"Montmartre" na Glasbeni šoli Postojna

Postojna - Od 16. do 19. novembra so se na Glasbeni šoli Postojna odvijali 12. Slovenski klavirski dnevi, na katerih se srečujejo predvsem slovenski klavirski pedagogi.

Konferenca z naslovom Debussy ... impresije ... odmevi ... (ob 150-letnici rojstva francoskega skladatelja in pianista Clauda Debussyja) je pričarala vzdušje, ki je poslušalce v mislih zlahka popeljalo na ulice Montmartra, priljubljene umetniške četrti Pariza. Tema tokratnih klavirskih dnevov, ki je in bo vedno aktualna, je bila »Način in pomen uspešnega vadenja klavirja«.

Izvajalci pestrega in kakovostnega programa so številni publiki pokazali, da povezovanje in sodelovanje slovenskih klavirskih pedagogov močno in vztrajno dviguje raven klavirske pedagogike in s tem pianizma v Sloveniji.

V okviru 12. Slovenskih klavirskih dnevov so bila številna predavanja, predstavitve strokovnih knjig ter priročnikov, okrogla miza z naslovom »Vadenje... motivacija... navdih...«, delavnica »Kaj dela vaja«, mojstrski tečaj pod vodstvom priznanega prof. Sijavuša Gadžijeva in projekti glasbenih šol, med katerimi je bil odmeven tudi projekt Glasbene šole Postojna. Domači profesorji Matej Penko, Snježana Pleše, Mojca Širca Pavčič, Saša Crnobrič, Edvard Popit in Helena Plesničar so projekt poimenovali »Zakladi francoskih skladateljev skozi glasbo in ples« ter ga zastavili nekoliko drugače kot običajne nastope. Nastopili so obetajoči učenci postojnske glasbene šole: Jurij Kernel, Ana in Tina Kolenc Milavec, Kristina Premrl, Neža Kapelj, Žiga Klun, Tomaž Žele, Katarina Černač, Jernej

Mislej in Lana Batagelj. K sodelovanju so povabili tudi baletne plesalke Baletnega društva Postojna, ki so plesale pod mentorstvom Mance Krnel Hess in Tamare Polanc.

Vrhunec vseh treh dni pa sta bila zagotovo oba koncertna večera, ki sta ju posnela Radio Koper in Radio Slovenija. Petkov večer je bil poln mladostne energije, ki sta jo s svojo vrhunsko izvedbo med publiko prenašala mlada primorska pianista Aleksander Gadžijev in Meta Fajdiga. V soboto zvečer pa je na oder stopil še en cvet primorskega in slovenskega pianizma Danijel Breclj, ki je z zrelo interpretacijo in virtuoznostjo navdušil publiko in potrdil, da so tokratni slovenski klavirski dnevi v Postojni res dosegli svoj namen.

tekst Saša Crnobrič

VOX ILIRICA USPEŠNO V JESENSKO SEZONO

Ilirska Bistrica - Po prijetnem poletnem pevskem počitku so jeseni pevke komornega dekliškega zbora Vox Ilirica že zelo zgodaj začele z resnimi pevskimi pripravami, saj so ideje o nadaljnjih projektih ter vabila na prireditve in koncerte kar deževala.

Obisk na Radiu Koper se je zgodil 6. oktobra z intervjujem v nočnem programu. Predvajanje je bil v živo, poslušali smo ga lahko po vsej Sloveniji. Z novinarko Jano Samsa so se pogovarjale zborovodkinja Elena Sedmak, predsednica zbora Ana Rozman in Mateja Hrvatina. Pogovor je tekel o dosedanem delu zbora ter o načrtih in željah. Med pogovori smo poslušalci lahko prisluhnili nekaterim pesmim z revij Primorske poje.

13. oktobra so pevke pripravile srečanje pevke vseh generacij zbora Vox Ilirica. Zbor deluje že od leta 1984, torej že 27 let, zato se je skozi generacije v njem zvrstilo kar 87 pevke. Na srečanje so bile vabljene prav vse, četudi nekatere živijo v tujini. Pokazalo se je, da po petju še vedno hrepenijo, saj se jih je vabilu odzvalo zelo veliko. Seveda so ob prijetnem pevskem srečanju privreli na plan številni spomini, tudi solze. Veliko je bilo pesmi, ki so jih želele zopet skupaj zapeti. S pevkami je zapela tudi dolgoletna zborovodkinja in ustanoviteljica zbora Marija Slosar Lenarčič.

V mesecu novembru so pevke odpotovale v Makedonijo, kamor jih je povabilo Slovensko društvo Triglav iz Bitole. Najprej so obiskale Skopje, kjer so v Spominskem domu Matere Tereze zapele nekaj slovenskih pesmi. Istega dne je muzikologinja in profesorica Tjaša Poklar predstavila svojo knjigo »Jezik ostane v duši«, ki je kot deveta številka monografske zbirke Ilirske teme izšla v lanskem letu. Knjiga je portret Bistrice Kranjec Mirkulovske, v Skopju živeče pesnice, prevajalke in univerzitetne profesorice, ki ima po očetu Marku Kranjcu bistriške korenine. Makedonska turneja Vox Ilirice se je nadaljevala v Bitoli. Pevke so najprej nastopile v amfiteatru v Herakleji, nato so zapele otrokom v vrtcu »Prolet«, na koncu pa še na celovečernem koncertu v Kulturnem domu v Bitoli. Na koncertu so se predstavile s slovenskimi ljudskimi in umetnimi pesmimi, dodale nekaj zabavnih domačih in tujih pesmi, občinstvo pa prijetno presenetile in navdušile s petjem makedonskih pesmi in brezhibli makedonščini.

tekst Marjana Potepan

Tabor Kalc z novim vodstvom

Knežak - Člani Kulturnega športnega in turističnega društva Tabor Kalc 1869 Knežak so se konec oktobra sestali na rednem zboru članov na Devinu. Po branju poročil posameznih sekcij in organov društva ugotovljajo, da je za njimi zelo uspešna sezona. Najpomembnejši in najodmevnejši projekt kulturnega dela društva je bila udeležba na mednarodnem tekmovanju Slovakia Cantat 2012 v Bratislavi, kjer je MePZ Tabor Kalc 1869 Knežak osvojil kar dve plaketi. Srebrno v kategoriji odraslih mešanih pevskih zborov ter zlato v kategoriji sodobne glasbe. To jim vsekakor ne bi uspelo brez vztrajanja, vložene energije, strokovnih nasvetov in moralne podpore naše zborovodkinje Katje Bajec. Kulturna sekcija pa je bogatejša za dva sestava - žensko in moško vokalno skupino.

V lanski sezoni se je poleg tega dogajalo še veliko drugih zanimivih stvari. Na božič so organizirali tradicionalni Božični koncert v Knežaku, v marcu so na osnovni šoli Knežak organi-

zirali koncert v sklopu revije Primorska poje, v začetku aprila pa so se je pevci in pevke mešanega zbora v Jamljah v Italiji udeležili tudi sami. Ob koncu sezone so se za podporo zahvalili še našim podpornikom in domači publiki na prireditvi Kulturi dajemo krila.

Na čelu z ambicioznim predsednikom društva Andrejem Novakom, izkušenim podpredsednikom Tadejem Kogovškom in kreativnim predsednikom kulturne sekcije Jernejem Biščakom, se je društvo uspešno razvijalo in uveljavljalo v prostoru že vrsto zadnjih let. Ker pa delo društva temelji na udejstvovanju mladih, je z novo sezono vodenje društva prevzela mlajša generacija, na čelu z novoizvoljenim predsednikom Martinom Novakom, s podpredsednicama Tanjo Vidojevič in Jano Biščak (predsednica kulturne sekcije). Ohranjanje in nadaljevanje uspešnih projektov društva, vzdrževanje dobre energije med člani ter pridobivanje novih članov, pa bo za novo vodstvo iz-ziv za prihodnost.

tekst Jana Biščak in Rok Batista, foto Vojko Mihelj

Glasba

JESENSKE SERENADE

Ilirska Bistrica – Dodobra napolnjena mala dvorana bistrškega Doma na Vidmu je bila v začetku novembra prizorišče koncerta poimenovanega Jesenske serenade. Publiki se je predstavila domača operna pevka Janja Konestabo, ob kitari pa jo je spremljal Anton Črnugelj.

Mezzosopranistka Janja Konestabo je profesorica solo petja na bistrški glasbeni šoli. Za seboj ima že bogato glasbeno kariero. Posnela je kar nekaj skladb na Radiu Maribor, nastopala na Glasbenem septembru... kot pevka je nastopala v dokumentarnem filmu O mariborskih gradovih in sodelovala pri snemanju slovenskega celovečernega filma avtorske filmske glasbe Tomaža Raucha za film Gangl. Vsa leta študija v Mariboru je bila članica zboru SNG Opera in balet Maribor, pozneje pa je bila tudi članica Komornega pevskega zboru RTV Slovenija v Ljubljani in članica zboru SNG Opera in balet Ljubljana. Prvič se je kot solistka predstavila v Mozartovi Čarobni piščali. Sledila ji je glavna vloga Dide v Purcellovi operi Dido in Enej, ter solistična vloga prevzetne Marcelline v Mozartovi Figarovi Svatbi, ki se je izvajala v Trstu. Do sedaj je sodelovala pri snemanju dveh zgoščenk, izdanih v letošnjem letu, in sicer kot vokalna solistka ob spremljavi tamburaškega orkestra Vipavski tamburaši, drugo zgoščenko pa je posnela na Radiu Koper s Triom Julius.

Anton Črnugelj je študiral kitaro na koncertni in pedagoški smeri na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Prvostopenjski študij je zaključil pri prof. Andreju Grafenauerju, nato pa kot prvi diplomant na visokošolski stopnji za kitaro diplomiral pod mentorstvom prof. Tomaža Rajteriča. Med študijem in po njem je svoje znanje nadgrajeval pri priznanih tujih profesorjih: Ištvanu Römerju, Jordiju Codini, Konradu Ragossnigu, Davidu Russellu in Costasu Cotsiolisu. Nastopal je solistično, komorno in kot član mnogih ansamblov doma in v

tujini. Delo učitelja kitare je spoznaval na Glasbeni šoli Črnomelj, nadaljeval pa na Glasbeni šoli Franca Šturma, Glasbeni šoli Vrhnika in Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana. Z osvojenimi najvišjimi mesti in nagradami je s svojimi učenci bistveno pripomogel k razpoznavnosti in ugledu slovenske kitaristike v evropskem prostoru, za kar mu je Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana podelil Škerjančevo diplomu za izredne dosežke na področju glasbene pedagogike.

Izjemen koncert Jesenske serenade so zaznamovale angleške in španske pesmi. Tako smo v začetnem delu poslušali pesmi Dowlanda, Jonesa, Morleya in Farkasa, nato pa španske skladbe Rodriga in Lorce. Slovenskih pesmi tokrat ni bilo na sporedu.

tekst in foto Gaja Colja

Bistriški godbeniki ponovno na odru

Ilirska Bistrica - Pihalni orkester Ilirska Bistrica 15. decembra v Domu na Vidmu prireja tradicionalni božično-novoletni koncert. Kot gostje se bodo tokrat predstavili komorni dekliski zbor Vox Ilirica in pa kulturno makedonsko društvo Pella iz Ljubljane. Ob zvokih bistriške pihalne godbe bodo kot solisti nastopili Domen Bertonec na klarinetu, Jure Grgašević – bariton, Tomo Kakež – vokal, zagotovo pa bo največja zanimivost koncerta slišati Ljubena Dimkaroskega, ki bo zaigral na tidldibab.

Tidldibab je slovita neandertalčeva piščal iz jame Divje babe, ki je obenem najstarejše glasbilo na svetu. Koščena piščal iz stegenice mladiča jamskega medveda z dvema ohranjenima in dvema poškodovanima luknjicama je bila odkrita leta 1995 sredi arheoloških raziskav jame Divje babe. Podzemna jama z nenavadnim imenom se nahaja jugozahodno od Cerknega pod severnim robom Šebreljske planote. Vhod vanjo

leži na strmem pobočju 230 metrov visoko nas naseljem Reka v dolini Idrijce. Do nedavnega je vladalo mnenje, da so najstarejše piščali naredili kromanjonci. Piščal iz Divjih bab je to trditev ovrgla. Starost plasti v kateri je bila odkrita skupaj z živalskimi ostanki je bila določena na podlagi preiskav medvedjih zob z elektronsko spinsko resonanco na 60.000-50.000 let. V arheoloških obdobjih pripada ta čas srednjem paleolitiku, v kulturnem pomenu pa neandertalcem in mousterienski kulturi. Tudi mnenje, da je kost slučajno naluknjala neka zver, se je izkazalo za napačno, potem ko je bilo večkrat preverjeno na podlagi bioloških in fizikalnih zakonitosti.

Koncertu, na katerem bomo slišali tudi zvoke iz tidldibaba bo dirigiral Josip Grgasović Grga, vodila pa ga bo Iris Dovgan Primc.

tekst Josip Grgasović, foto Sandi Bobek

Etnologija

Vrbovske šjme na Hrvaškem

Ludbreg (Hrvaška) - Člani kulturnega društva Vrbovske šjme so se udeležili pustnega karnevala. Ne, ne - tega članka urednik ni založil in ga dal v objavo šele sedaj. Karneval se je odvijal prvi vikend v oktobru. Ko so v Ludbergu, mestu blizu Varaždina na Hrvaškem, sledili več kot 150 letni tradiciji »fašenka«, so ga pač združili z negovanjem starih običajev, ki jih ponavadi opravljamo jeseni: nabiranju grozdja in ostalih jesenskih plodov.

Njihov Mednarodni jesenski karneval, ki ga že več let zapored nadvse uspešno organizira združenje »Črni maček ludberški« ima to prednost, da se v tem mesecu karnevali ne odvijajo nikjer drugje in tako lahko mesto obiščejo najzanimivejše pustne skupine.

Najprej je predstavnike skupin nadvse gostoljubno sprejel in pogostil župan mesta. Že čez nekaj ur, pa se je začelo barvito dogajanje na glavnem trgu (vrstile so

se stojnice z raznovrstno ponudbo, iz kotličkov je ommno dišalo po golažu iz gob, kuhali so sadjevec, ponujali mošt v degustacijo, razstavljali buče, pekli kostanj in še marsikaj drugega). Dogajanje je popestrila prava množica več kot tisoč mask v 43 skupinah, ki so prišle iz Srbije, Makedonije, Črne gore, Bolgarije, Slovenije in seveda Hrvaške. Skupine so se sprehodile po glavni ulici in se večkrat predstavile pred tribuno.

Gostitelji so bili profesionalno organizirani, izredno sproščeni, dovršeno gostoljubni. Ob vseh teh zanimivostih je dan hitro prešel v mrak in v noč, rajanje v mestu pa je trajalo prav do jutra.

Karneval je pomenil tudi uradni zaključek vseh pustnih karnevalov za ta del Evrope za leto 2012.

tekst in foto Irena Štemberger

Vabljeni na

NOVOLETNI KONCERT

v HNK Ivana pl. Zajca na Reki,
ki bo v petek, 28. decembra ob 20. uri.

Odhod avtobusa z avtobusne postaje v Ilirski Bistrici bo ob 18. uri. Prijave za koncert sprejemamo po elektronski pošti na naslov igor.stemberger@jskd.si ali na tel. številko 031 348 905 do 10. decembra oziroma do popolnitve mest.

Program koncerta:

Mikhail Glinka: Ruslan in Ludmila, uvertura
Sergej Rahmanjinov: Varijacije na Paganinijevo temo za klavir in orkester, op. 43
Franz von Suppé: Jutro, poldan in večer na Dunaju, uvertura
Peter Iljič Čajkovski: Trnuljčica, valček
J. Strauss: Zgodbe z dunajskega gozda, valček
J. Strauss: Trič-trač, polka

Dirigentka: Nada Matošević Orešković
Solist: Filip Fak, klavir
Orkester Opere in Baleta HNK Ivana pl. Zajca Reka

Poezija

oči

Upala sem gledati v oči,
včasih za užaljenost se skrila,
ko sem z upi prejšnje se noči,
sama v jutro prebudila.

Upam ti pogledati v oči.
Dobro z dobrim vera plača.
ko ljubezen enkrat se vseli,
človek večno se v spominih vrača.

In kar ljubim, vedno branim.
Vendar branim besno in pravično.
Je v naravi, da se človek moti,
meje stavi kdaj krivično.

Upala sem gledati v oči,
čeprav preveč te je slepilo.
Upam ti pogledati v oči.
Ljubezen moj ponos bo in vodilo.

Maja Dobrotinšek

Razmišljanja

Kako splavati iz demokracije

Verjemite, pred vami je velika odločitev, ki bo imela strašanske posledice, večje kot konec sveta. Solze sreče so se že zdavnaj osušile in mukotrpnost čakanja prihodnosti je ponosna telesa spremenila

v krogle, ki jih spretni keglavci mečejo na levo in na desno, z velikim zamahom ali s preračunanim izpustom. Tako pač je, ko čas prehiteva korak in glavo.

Pojdimo lepo po vrsti.

Spomniti se moramo Atencev, tistih izpred skoraj tri tisoč let, ki so trmasto vztrajali vzpostaviti družbo, kjer bo vsak Atenec imel svoj prav. Atenke so bile izključene. Nič niso imele proti, saj so zaskrbljenost svojih mož izkoriščale za druženje s Korintčani. In bil je mir v prelepih Atenah. Atenci so premišljevali petdeset let, kako bodo skupaj vladali, petdeset let so se dogovarjali, kako vladati in petdeset let kako bi prišli do prvotnega stanja. In v teh stopetdesetih letih so iznašli besedo demokracija. Patentirali so jo in prodajali državicam, državam, kraljem, cesarjem vse do današnjih dni. Čelo v našo ljubljeno deželico. Samo pogledajte si, kako naši izvoljenci izgovarjajo besedo demokracija. Usta oblikujejo v sladke oblike. Prepričan sem, da vadijo ob prostih večerih pred ogledalom. Vsak gibek opazujejo žene ali ljubice. Ponavljajo in ponavljajo. Res, težaško delo. Ampak naštevanje nas ne bo pripeljalo nikamor. Poiskati moramo izhod, ki bo učinkovit in res dramatičen. Mogoče bi uporabili idejo, ki se mi je porodila ob oblikovanju naših občinskih središč.

Skorajda vsaka občina ima krožišče in spomnil sem se na dogodek svojega prvega srečanja z njim v Rožni dolini. Zaprepaden sem bil, da se avti s šoferji lovijo v krogu in kdor je imel srečo, je ušel. Ne, sem si rekel, ne boste me in postavil sem se jim po robu. Žal sem doživel veliko psovka in groženj, tako da se je moje junaštvo kaj kmalu končalo. Ampak v meni še vedno nekaj gori in mislim, da besedo demokracija lahko rešimo s krožišči. Bajе smo levičarji in desničarji tudi telesno. In zakaj bi morali levičarji zavijati v desno. Pustimo jim svojo odločitev. Vsak uvoz v krožišče mora biti dovolj širok in označen z velikimi črkami L in D in prepustimo Slovenkam in Slovencem rešitev v roke.

Pred nekaj stoletji je v deželah nad Slovenijo divjala tridesetletna vojna. Tudi tam so krožili. Leta in leta. Kaj je nastalo, vemo. Zaključek je izhoden. Župani, v naslednjem letu v vsaki občini krožišče, ki si ga bomo prilagajali svojemu trenutnemu prepričanju. Ne v stopetdesetih, ne v tridesetih, v samo treh letih bo beseda demokracija našla pravo mesto. Slovenci smo hudičevu iznajdljivi.

Aleksander Peršolja

Literatura

CIRIL ZLOBEC V KNJIŽNICI MAKSE SAMSA

Ilirska Bistrica - Ob Dnevu splošnih knjižnic in ob zaključku projekta Primorci beremo, se je številni publikli v bistriški knjižnici s svojo novo knjigo predstavil Ciril Zlobec. Avtor, ki ga ni potrebno podrobno predstavljati, je slovenski knjižni trg obogatil z novo knjigo Radost ali trn v srcu. Večer je z občuteno glasbeno interpretacijo obogatil Duo Malunca, ki je tudi sicer že izdal CD z uglasbeno Zlobčevo poezijo. Pogovor z avtorjem je vodila mlada pisateljica Carmen L. Oven. V prijetnem pogovoru smo izvedeli, da je delo pričelo nastajati po njegovi dopolnjeni 80-letnici, ko je na željo Državnega arhiva Slovenije in Rokopisnega oddelka NUK-a pričel urejati svoje gradivo, kar ga je hkrati privedlo do nenehnega preizpraševanja in raziskovanja samega sebe v različnih življenjskih obdobjih. Tako so nastali spremni zapisi k posameznim arhivskim mapam, ki jih je za knjižno izdajo dopolnil z najustreznejšim izborom svojih objav in fotografijami iz zadnjih nekaj desetletij. Tako smo dobili obsežen in bogat izbor, ki zajema vsa področja njegove življenjske poti od njegovega umetniškega, kulturnega, uredniškega, do političnega delovanja.

In zakaj naslov Trn ali radost v srcu? Ker je avtor ob njem spoznal, da »sem zares celota takrat, ko se jasno zavedam, čutim, da mi v srcu z enako bohotnostjo rasteta, se razraščata in cvetita tako trn kot radost.« Pesnik pa je prebral tudi nekaj

Oktoginta, Krogočasje in Stopinje skozi čas

Ilirska Bistrica - Ali veste, kaj je oktoginta? Tisti, ki ste bili na oktobrskem literarnem večeru v Hramu dobrega pri Mateju, najbrž že, če ste, tako kot midva, bolj radovedne sorte in ste šli doma pobrskat po slovarju tujk. Ostalim pa tega ne izdava. Naj poveva le, da ste izpustili zelo prijeten večer, v katerem smo imeli priložnost spoznati ustvarjalni opus bistriškega literata Ivka Spetiča – Magajne. In eden od povodov za ta večer je bila, poleg pred kratkim izdane že dvanajste knjige, prav omenjena obletnica. No prav. Pa sva le izdala. Osemdeset let že šteje ta vedno čili in ustvarjalni »mladenič«.

Večer, preko katerega sta nas sproščeno in večče vodila Ivko Spetič – Magajna in Helena Pirih Rosa v vlogi moderatorke, je potekal ob branju Ivkovih literarnih del, pri čemer smo sodelovali člani bistriškega Literarnega društva Neta Vergan, Irena Štemberger, Tanja Volk in Aleksander Borenovič. Večer smo začeli s poezijo, posebej smo se dotaknili najnovejše zbirke Krogočasje. Da je bilo še bolj razgibano in pestro, so poskrbeli glasbeniki Boris Ujčič, Dimitrij Grlj in Raul Devjak, ter Tone Škrli, sicer tudi član literarnega društva, ki je ob spremljavi kitare odrecital nekaj Ivkovih pesmi iz zadnjih dveh zbirk. Seveda nismo pozabili tudi na prozo, tako smo slišali odlomek iz - po Ivkovi zaslugi ne - pozabljenih prauc, za razigran zaključek večera pa je poskrbela Irena z izbranimi odlomki iz Humoresk. Da si zares zaslužijo to ime, je pričal tudi smeh, ki je marsikdaj pospremil branje.

Kaj pa imajo skupnega Oktoginta, Krogočasje in Stopinje? Njihovega prvega urednika in idejnega očeta Ivka Spetiča – Magajno. Stopinje sicer ne praznujejo 80-letnice, ampak 20. številko, kar je za literarni zbornik tudi že kar lepa življenjska doba. In kot se spodobi, smo ta dosežek obeležili z literarnoglasbenim večerom, v začetku novembra v mali dvorani Doma na Vidmu. Po uvodnem pozdravu nas je Ivko popeljal skozi čas od prve do zadnje številke Stopinj. Med drugim smo izvedeli tudi, da se je v tem času število avtorjev podvojilo, tako da je letos v zborniku objavljalo kar 36 ustvarjalcev. Njihove stvaritve najdemo v rubrikah Proza, Poezija, Prevodi, Eseji, kakor tudi v rubriki Stopinjice, kjer se predstavijo (resnično) mladi avtorji, ter v posebni rubriki Prijatelji, kjer so objavljena dela tujih avtorjev, ki sodelujejo z bistriškim literarnim društvom. Da so člani društva ustvarjalni tudi na drugih področjih, so s svojimi risbami, ki naredijo zbornik še lepši, dokazali Tomaž Mahkovič, Patricija Dodič in Sašo Dekleva.

Skozi večer sta nas spretno vodila Tanja Volk in Patrik Tomšič, na odru pa so se izmenjali številni avtorji, ki so nas popeljali v svoj svet vezane in nevezane besede. Z glasbo sta nas razvajala Tone Škrli na kitari in Kristjan Dekleva na harmoniki.

Za lep in prijeten večer pa gre zasluga tudi gledalcem, saj so s svojo udeležbo dodobra napolnili malo dvorano Doma na Vidmu, in seveda nadebudnim članicam društva, ki so si kljub današnjemu vsesplošnemu pomanjkanju časa vzele čas za pripravo prireditve.

In kako naprej? Sledimo času in Stopinjam v njem, mogoče nas pripeljejo do številke 21.

Tanja Volk in Aleksander Borenovič

svojih novih, še neobjavljenih pesmi in požel bučen aplavz številčne publike.

Večer se je zaključil s podelitvijo knjig vsem udeležencem projekta Primorci beremo. V bistriški knjižnici je bralni projekt uspešno zaključilo kar 87 bralcev, ki so skupaj prebrali 602 knjigi slovenskih avtorjev. Vsem iskrene čestitke in veliko bralnih užitkov tudi v bodoče.

tekst mag. Damijana Hrabar, foto Katarina Škrab

Knjižni prvenec Teje Gale

Ilirska Bistrica - V četrtek, 25. oktobra se je številnemu občinstvu v Knjižnici Makse Samsa predstavila domačinka Teja Gale. Petnajstletna dijakinja bistriške gimnazije je predstavila svojo knjigo v dveh delih z naslovom Uslužbenka smrti. Avtorica je knjigo izdala pri založbi Murano in sicer pod psevdonimom Annalight Night. V pogovoru, ki ga je z avtorico vodila urednica založbe Tanja Frumen Duraković, smo izvedeli, da je predstavljena knjiga prvi del trilogije, saj ji sledita še druga knjiga z naslovom Uslužbenka Zmaja in tretja z naslovom Uslužbenka senc.

V svetovni literaturi se množično vrstijo knjige, ki govorijo o fantastičnem in romantičnem svetu, v katerem igrajo glavno vlogo vampirji in druga fantastična bitja. Pri ustvarjanju tovrstne literature se preizkušajo tudi slovenski avtorji in med njimi je tudi Teja Gale. Vendar je treba poudariti, da ne gre zgolj še za eno knjigo, v kateri nastopajo vampirji, saj se mlada avtorica ni osredotočila na vampirje, o katerih je bilo že veliko napisanega, ampak je v ospredje postavila fantastične like drugih vrst, ki so plod avtoričine brezmejnne domišljije. V knjigi spoznamo netopirske vampirje, katerih poslanstvo je služenje Smrti in skrbi za to, da na Zemlji ne pride do gneče. Branje popestri avtoričin odlični občutek za humor, ki ga vtke v glavni ženski lik z imenom Angelique oz. na kratko Angel. V knjigi je spretno združila fantastični svet z vsakdanjimi življenjskimi stvarmi.

Knjiga naše mlade avtorice je knjiga o netopirskih vampirjih in angelih, prijateljstvu, ljubezni, odrasčanju in iskanju samega sebe. In prav gotovo bomo Tejo Gale še srečevali na njenih uspešnih predstavah.

tekst mag. Damijana Hrabar, foto Bojana Kalc

BREZA d.o.o.

Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica
gsm: 031 644 242, 041 457 125

- NAJEM VOZIL
- NAJEM VOZIL (1+8)
- IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH (obnova voznškega znanja)
- NAJEM TOVORNEGA KOMPIJA
- PREVOZI OSEB IN BLAGA

Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

Območne izpostave Ilirska Bistrica, Postojna in Sežana

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV

DECEMBER 2012

Calendar grid for December 2012, left column (days 1-7). Includes events like 'Kozina, likovna razstava', 'Dolenjski potok, gostilna Potok', 'Postojna, večzvrstna prireditev', etc.

Calendar grid for December 2012, middle column (days 7-15). Includes events like 'petek 7. Pivka, gledališka predstava', 'sobota 8. Ilirska Bistrica, prireditev za otroke', etc.

Calendar grid for December 2012, right column (days 15-22). Includes events like 'sobota 15. Pivka, film', 'sobota 15. Postojna, koncert', 'sobota 15. Reka (Hrvaška), večzvrstna prireditev', etc.

Calendar grid for December 2012, far right column (days 22-31). Includes events like 'sobota 22. Ilirska Bistrica, folklorna prireditev', 'sobota 22. Postojna, koncert', 'nedelja 23. Pivka, koncert', etc.

Razstave

INTERIER

Ilirska Bistrica - Javni sklad za kulturne dejavnosti vsako leto razpisuje natečaj za tematsko likovno razstavo in izbrani selektor od prispelih del izbere najboljše, ki zaokrožijo z razstavo po primorskih mestih. Po tem, ko smo v preteklih sezonah že občudovali dela na teme: tihožitje, kolaž, »Tudi črna je barva«, portret, »Tekst v podobi« in druge, je bila tema letošnjega, 12-tega natečaja »Interier«. Selektor letošnje regijske razstave je bil akademski slikar mag. Simon Kastelic. Od prispelih del na temo »Interier« je izbral 20 slik, med katerimi je bil tudi akvarel Zdenke Vinšek (na sliki), članice Likovnega društva Franceta Pavlovca iz Ilirske Bistrice.

Letošnja regijska razstava je začela svojo pot z razstavo v Kosovelovem domu v

Sežani, od tu se je preselila v Koper, Postojno, v preteklih dneh pa smo si jo ogledovali v Ilirski Bistrici, od koder se seli še v Izolo. Otvoritev razstave v Ilirski Bistrici je pospremil nastop pevske skupine Društva kmečkih žena Ilirska Bistrica.

Za ljubitelje likovnih razstav pa bo v Ilirski Bistrici zanimivo tudi v prihodnjih

dneh. Likovno društvo Franceta Pavlovca namreč obeležuje 10 let delovanja. Društvo je v Ilirski Bistrici sicer delovalo že v letih med 1970 in 1990. Ponovno pa je bilo ustanovljeno leta 2002. Letos so bistriški slikarji združeni v Likovno društvo Franceta Pavlovca organizirali že 5. slikarsko kolonijo, ki je poleti potekala v Podtaboru in je bila posvečena slikarju Francetu Pavlovcu, študiji njegovih del in življenja. Kolonije se je udeležilo 6 ustvarjalcev Društva likovnih umetnikov Postojna ter 16 bistriških slikark in slikarjev. Nastala likovna dela bodo na ogled v knjižnici Makse Samsa v Ilirski Bistrici od 14. decembra dalje.

tekst Igor Štemberger in Zdenka Vinšek, foto Igor Štemberger

Obdobja barvitosti duše

Kozina - V Knjižnici Kozina je v drugi polovici novembra razstavljala domačinka iz Javorja, Karmen Mikolj, ki pravi, da riše že od malih nog. V osnovni šoli je obiskovala likovni krožek in sodelovala na več ex-temporah. V času srednje šole in fakultete je likovno ustvarjanje postavila na stranski tir zaradi pomanjkanja časa, vendar je »za dušo še vedno občasno kaj narisala.« Zaradi spleta neljubih okoliščin je čas polagoma spet zaobjel njeno bivanje in »naenkrat sem imela ogromno časa in takrat sem začela na veliko ustvarjati«, še razlaga Mikoljeva. Januarja 2011 je imela prvo samostojno razstavo v prostorih občine Hrpelje-Kozina, v knjižnici pa je že razstavljala pred leti, skupaj z ostalimi domačimi

ljubitelji likovne umetnosti. S Franetom Čandkom iz Obrova sta imela posebno skupno razstavo pri Čandkovih v Obrovu, na odprtem, kar je za naše kraje zanimiva novost, ki kliče po še.

V letu 2012 je avtorica slik postala članica Likovnega društva Franceta Pavlovca iz Ilirske Bistrice, kjer se je likovnikom pridružila na dvodnev-

nem taboru v Šembijah. Da ji je svet barv popolnoma blizu, prikazujejo tudi njene slike, ki jih je ustvarjala v tehniki akril na platnu z motivi domače vasi, tihožitji in motivi s pridihom eksotike. Razstava v kozinski knjižnici je na ogled še prve decembrske dni.

tekst in foto Patricia Dodič

Pravljice

Zlata jablana je ...

Kozina - ... v kozinsko knjižnico tokrat s svojim dišečim vonjem privabila rekordno število malčkov bralčkov palčkov (bilo jih je okrog petindvajset, saj ni sploh za verjeti, pa je res!!! Bravo mi!!! In moram vam pošepetati, da pravljica sobica postaja resnično premajhna za veliko-oooooooooo lepih rdečih jabolčkov, zato se je knjižničarka Patriciaja, skupaj s simpatično Meto Batič Milosavljevič odločila, da naslednjo svetovno dobro pravljico pripravi/ta v spodnjih prostorih knjižnice. Kaj se vam zdi? Ja-aaaaaaaaaaaaa, juhej). Meta je drugače aktivna srednješolka prvega letnika gimnazije v Sežani, ki se v prostem času rada ukvarja s športom, z branjem knjig in seveda z ustvarjanjem. Tokrat je pripravila pravljico, ki prihaja iz naše bivše skupne države Srbije in to da sta princ in lepa princeska na koncu zbežala pred strašniim zmajem in da živita še dandanes srečno in veselo in da imata nešteto malih jabolčkov, vam najbrž ni

potrebno posebej praviti. Risbice, ki so jih malčki ustvarili na delavnici, so nekateri seveda za spomin lepo odnesli v svoje prijetne sobice, v toplih prostorih knjižnice pa bodo preostale lepe umetnine na ogled v pravljici sobici do naslednjih ustvarjalnih uric, ko bo nedvomno nastalo spet kaj izjemno super bombastično lepega. Pričakujemo vas spet v velikem številu, tokrat izjemoma prvi torek v decembru, 4. decembra ob 18.00, ko nam bo pravljico pripovedovala ilustratorica in pravljica Ingrid Pozvek, avtorica slikanic Oblačno nebo, Stric februar in njegova razstava, Stric januar, Mali Jon in ded Florjan in Črta, skupaj z Mirčem, obadva prihajata iz daljne Ljubljane. Pravljico bomo spremljali na velikem platnu, zato vabljeni vsi, ki ste bili in tisti, ki pri nas še niste bili, da se nam pridružite. Ker pa

je december preveč pravljicen, da bi v njem prav nič ne ustvarili pravljico lepega, nam bo Meta s simpatično družbo pripravila posebej ustvarjalno delavnico, 18. decembra ob 18.00. Čakamo vas obakrat in se veselimo in seveda, pričakujemo nove dogodivščine novih junakov, ki morda ne bodo ravno svetovljeni, ampak v decembru je ves svet ena sama pravljica in naj se začne praznično pravljico lepo in naj seveda lepo tudi čim več časa traja, a ne?

tekst Patricia Dodič, foto Hijacinta in Meta Batič

Čarovniška noč v bistriški knjižnici

Ilirska Bistrica - Knjižnica Makse Samsa je v zadnji oktobrski dan ponovno zasijala v pravi čarovniški atmosferi, saj so na noč čarovnic pripravili otrokom veliko navihanih in neobičajnih dejavnosti. Prireditve se je udeležilo več

škega botra. Strašni večer so odprle študent-čarovnice s posebno čar-plesno točko. Najprej so posamezne skupine otrok tekmovali v reševanju čarovniškega kviza, ki jim je bil predstavljen na projekciji. Vprašanja so bila zelo du-

izvirna čarovniška pregrinjala in jim poslikale obraze s srhljivimi motivi, da je bil večer še bolj praznično obarvan. Po zaključku delavnic je potekalo tekmovanje v najbolj domiselni koreografiji plesa čarovnic na melodijo pesmi

got sto otrok. Zaradi prostorske omejenosti so se letos odločili, da bodo ta praznik praznovali z osnovnošolci.

Že pred vstopom v knjižnico jih je čarovnica Vilma razdelila po skupinah (kače, vampirji..) in jim razdelila obeske ter določila čarovni-

hovita in nenavadna, zato so se vsi zelo zabavali. V nadaljevanju večera so potekale razne ustvarjalne delavnice, na katerih so otroci izdelovali čarovniške maske, tekmovali v spretnosti reševanja iger in risali čarovniške motive. Čarovnice so otrokom izdelale

»A si eu te pego«. Nekateri tekmovalci so izvedli zelo zanimive plesne točke. Ob zaključku prireditve je potekala podelitev nagrad najboljšim skupinam in posameznikom. Pred odhodom so se otroci še pogostili s čarovniškimi sladkarijami in napitki. Vsem je bilo zelo prijetno zato so se domenili, da drugo leto vse skupaj ponovijo.

Da je delo s tako velikim številom otrok potekalo nemoteno, gre zahvala skupini bistriških študentk, ki so knjižničarkam pomagale pri izvedbi zahtevne prireditve.

tekst Vlasta Kirn, foto Katarina Škrab

Triglav komplet

Združite vsa zavarovanja in prihranite do 50 %.

✓ Nova zavarovanja, dvojni popusti.

✓ Že dve zavarovanji sta komplet.

Več zavarujem, več privarčujem.

triglav

www.triglav.si

Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica

triglav

ZAHVALA

Knjižnica Makse Samsa se zahvaljuje Zavarovalnici TRIGLAV za podarjena sponzorska sredstva. Z njimi bomo kupili dva računalnika in projekcijsko platno za izvedbo brezplačnih računalniških delavnic za uporabnike.

Reportaža

26. PREMSKA SREČANJA

Prem - Zadnje novembrsko soboto je na gradu Prem potekala literarna prireditev 26. Premska srečanja. Prireditev se je pričela z literarno delavnico pod mentorstvom Patricije Dodič in Tomaža Mahkoviča, osrednji del pa je bil namenjen Bertu Pribcu, letošnjemu odlikovancu predsednika republike z redom za zasluge. Po razpravi o tem staroselskem Istranu, Šavrinu in Slovencu je sledil festival Slem Prem, katerega je z najboljšim izvajanjem avtorske pesmi osvojil Danilo Japelj. Celodnevna literarna prireditev se je nadaljevala s predstavitvijo zbornika Stopinje, zaključila pa z enodejanko »Ko pride Baltazar«

čel že v dopoldanskih urah. Delavnico na kateri so udeleženci izpopolnjevali svoje ustvarjalne spretnosti in znanja sta vodila Patricija Dodič Patra in Tomaž Mahkovič.

je bil predvajan, v razpravi o življenju in delu Berta Pribca pa so govorili Helena Škrl, Magdalena Svetina Terčon in Edelman Jurinčič.

Letošnja Premska srečanja so imela tudi nekaj tekmovalnega pridiha. V obliki Festivala Slem Prem je bila namreč razpisana literarna nagrada (denarna) za najboljšo avtorsko pesem oziroma najboljšo podajanje lastnega besedila. Tričlanska žirija v sestavi Patricija Dodič, Ivko Spetič in David Terčon se je pri izboru posvetila bolj nastopu kot sami vsebini. Tretjo nagrado so pripisali domačinu Tonetu Škrlju iz Knežaka, ki je ob nastopu uporabil tudi kitaro. Druga nagrada je šla v roke Kraševki Heleni Škrl, Slem Prem 2012 pa je osvojil Danilo Japelj, ki je publiko navdušil z različnimi variantami izvedbe svojih pesmi.

V poznih popoldanskih urah so člani Literarnega

Potekala je v obliki razgovora, literarnega ustvarjanja, pogovora ob nastalih besedilih ter javne predstavitve teh v popoldanskem delu premskega dogajanja. Delavnice se je udeležilo lepo

v izvedbi Kraških komedijantov. Premska srečanja sta pripravila Združenje književnikov Primorske in ilirsko-bistriška izpostava JSKD.

Potem, ko je že kazalo, da letošnjih Premskih srečanj ne bo, saj so le ta vedno potekala meseca junija, so se organizatorji – sežansko Združenje književnikov Primorske in ilirsko-bistriška območna izpostava JSKD odločili, da kljub težavnim razmeram to tradicionalno literarno prireditev izpeljejo tudi šestindvajsetič. Letošnja rdeča nit dogajanja je bila literatura obarvana s humorjem in optimizmom, prav s tem, kar nam v teh hudih časih najbolj primanjkuje, kot je dejala predsednica književniškega združenja Magdalena Svetina Terčon.

Strokovni del srečanja se je z literarno delavnico v prostorih premskega grada pri-

številu predvsem domačih – bistriških literatov.

Osrednji del letošnjih Premskih srečanj je bila razprava z naslovom Bert Pribac – staroselski Istran, Šavrin in Slovenec. Naj spomnimo, da je Pribac letošnji odlikovanec predsednika republike z redom za zasluge. Pesnik, pisatelj in strastni patriot je priznanje prejel za prizadevno uveljavljanje slovenske istrske kulture in prispevek k premoščanju slovenske politične razdvojenosti, kot je sam dejal. Na Premu sicer ni bil fizično prisoten, je pa o njem najprej spregovoril amaterski film, ki

društva Ilirska Bistrica predstavili svojo zadnjo – dvajseto številko zbornika Stopinje. Prebirali so dela objavljena v tem zborniku, predvsem tista bolj hudomušna. Nastopili so: Neta Vergan, Helena Pirih Rosa, Tanja Volk, Ivko Spetič, Tomaž Mahkovič in pa predsednik društva Aleksander Borenovič (na sliki).

Ker so bila letošnja Premska srečanja naravnana k optimizmu in humorju so se v tej luči tudi zaključila. Z nastopom Kraških komedijantov iz KŠD Štorje, ki so odigrali komedijo – enodejanko »Ko pride Baltazar«.

tekst in foto
Gaja Colja

radio 94

BO IME LETA 2012
ONA ALI ON?

V novembru in decembru smo na Regionalni radijski mreži Radio 94 pripravili že 18. izbor Ona ali on. V zadnjem mesecu v letu se že lahko odločimo, kdo je v življenju regije pustil presežek svojega dela, časa in idej.

V uredništvu smo ocenili, da si priznanja za svoje delo letos najbolj zaslužijo Janez Kebe, avtor knjige Cerkniško jezero in ljudje ob njem, dirigent Mešanege pevskega zbora Adoramus, Simfoničnega orkestra Cantabile in Pihalnega orkestra Logatec Marjan Grdadolnik, vodja projekta Park vojaške zgodovine Janko Boštjančič, zdaj že nekdanja uspešna direktorica Zdravstvenega doma Logatec in predana pediatrinja Jasna Čuk Rupnik, Danica Štefančič, predsednica Kulturnega društva Rak Rakek, ki je letos praznovalo 10-letnico, direktorica Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica Marija Hribar, ki je pripravila Udovičevo jesen, Benjamin Žnidaršič, direktor Zavoda za kulturno integracijo in socializacijo družbenih skupin Ars Viva, predsednica novoustanovljenega Društva za zaščito živali Postojna Silva Bajc, Darinka Dekleva, predsednica Društva prijateljev mladine Ilirska Bistrica, ki se je aktivno vključilo v zbiranje sredstev za nakup hišnega dvigala za Žigo Krelja, Slava Dragolič, ki že 20 let deluje v Društvu Tvoj telefon, v okviru društva Modre siničke šiva punčke za Unicef in ustvarja v lite-

rarnem društvu Likus, zagovornik narave Brane Koren, predsednik PGD Postojna Boštjan Triler, Cvetka Kernel, ravnateljica Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna, za organizacijo Evropskega prvenstva, Anita Ivančič, za humanitarno akcijo Željam naproti, v kateri so za malega Lenarta zbrali 50.000 evrov, podpredsednik Društva ljubiteljev železnic, ki je v Ilirsko Bistrico pripeljalo muzejsko lokomotivo Bredo Jadran Možina, Petra Šajn, ki je z uporabo defibrilatorja pri Predjamskem gradu rešila življenje obiskovalcu, Pepi Krašna, ki je dolgoletno zbiranje starih razglednic kronal s knjigo Razglednice tiskarne Šeber, predsednica Društva podeželskih žena Ilirska Bistrica, ki je izdalo knjigo Jedi naših starih mam Darinka Brožič, Lili Primc, predsedni-

ca društva Vita Pivka, ki je prejelo nagrado za družbeno inovacijo in dolgoletna pivška učiteljica, nagrajenka Ministrstva za šolstvo Magdalena Bobek.

Poslušalci pa so dodali še svoje predloge in v izbor uvrstili Folklorno skupino Torbarji, Ireno Uršič, avtorico knjige na jurški zemlji, Tamaro Urbančič, mentorico kmetijskega krožka na OŠ Dragotin Kette Ilirska Bistrica, patronažno sestro Bernardo Lumbar in reševalca Stojana Boliča.

Kdo je tisti, ki mu bodo poslušalci namenili največ glasov, pa bo znano 19. decembra, ko bomo na slavnostni podelitvi v Jamskem dvorcu razkrili ime zmagovalca. Takrat bomo podelili tudi priznanja iz letošnje poletne akcije Naj poletje.

AVTOPREVOZNIŠTVO
Fabci 4, 6254 Jelšane
TEL.: 05/788-51-10, GSM: 041/410-343

Ivan Rutar s.p.

PRODAJA
* DOLŽINSKA DRVA
* KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm
* ODKUP NA PANJU

UGODNE CENE

Liburnia d.o.o.
Vilharjeva 36
6250 Ilirska Bistrica

tel.: +386 5 71 01 060
e-mail: liburnia@siol.net
www.liburnia.si

Terme Čatež

Oddamo
apartma
za 4-5 oseb.

Terme Olimia
Kamp Natura

Oddamo
počitniško hiško
za 4-5 oseb.

02.05.-28.06.2012 30€
29.06.-25.08.2012 70€
26.08.-20.12.2012 40€
21.12.-02.01.2013 70€

26.04. - 21.06.2012 45 €
22.06. - 02.09.2012 60 €
03.09. - 10.10.2012 35 €

Cena najema / dan brez kart za kohanje.

Cena najema / dan vključuje 2 karti za kohanje.

Informacije in rezervacije: 041 / 860 306

Ne prezrite - nasveti energetske pisarne

Toplotna izolacija strehe

Zima je pravi čas da preverimo učinkovitost toplotne izolacije strehe ali tlaka neogrevanega podstrešja. Hitro topljenje snega in ledene sveče so nedvoumen dokaz, da skozi gornji del stavbe po nepotrebnem in popolnoma neučinkovito izgublamo energijo. Plesen v stanovanju – med ogrevalno sezono se najbolj intenzivno razvija – bo še dodaten impulz odločitvi za učinkovite energetske spremembe. Streha nad bivalnim podstrešjem je en del stavbe, vendar le skupaj s toplotno izolirano fasado in tlaki sestavlja energetsko učinkovit ovoj stavbe. Znanje, pridobljeno z obiskom energetske svetovale pisarne ENSVET je najboljše naložba, na portalu NEP Slovenija (<http://nep.vitra.si>) pa so dostopni članki, ki z opozorili in rešitvami celovito obdelujejo ovoj stavbe, vključno s stenski in strešni okni. Pravila veljajo za novogradnje in sanacije.

Toplotna izolacija strehe

Streha je sestavljena konstrukcija, ki mora zadošiti statičnim (teža kritine, sneg) in dinamičnim (veter) obremenitvam, mora nas zaščititi pred zunanjimi vplivi vode (dež, veter, sneg). Če imamo pod njo stanovanje nas z dovolj debelo toplotno izolacijo (brez toplotnih mostov) ščiti pred poletno vročino in zimskim mrazom. Danes priporočamo v strehi 40 cm izolacije (PURES zahteva min. 25 cm), zato je celotna debelina konstrukcije 50 - 60 cm.

Toplotno izolacijo lahko vgradimo v celoti nad ali pod špirovci, najbolj pogosto pa med in pod špirovci. Deske na strehi so nepotrebne, zaščito pred točo bolje in koristneje opravlja lesno vlaknena plošče, katerih debelino prištejemo k ostali toplotni izolaciji, saj ima (skoraj) enake izolacijske karakteristike.

Sanacija toplotne izolacije strehe

Tudi – in predvsem – pri sanacijah se moramo znebiti toplotnih mostov, ki se na strehi pojavljajo na dveh mestih. Na obeh se mora strešna izolacija 100% spojit s fasadno izolacijo. Prvo mesto je okrog kapne lege, drugo pa je v »špicici«. V nobenem primeru ne obzidamo kapne lege, saj potrebujemo prostor za stik s fasadno izolacijo. Isto velja za zid v »špicici«, ki mora biti okrog 40 cm nižji od vrha špirovcev, kar velja tudi za vse zidane predelne stene. Težava – plesen in toplotne izgube – bodo prišle z ogrevanjem. Na fotografiji so na zasneženi rdeči strehi vidne posledice opisanega neznanja in šlamparije.

K sanaciji lahko pristopimo od zgoraj (strop podstrešnega stanovanja) ali od spodaj (kritina ostane). Seveda pa je najlažje, če lahko odpremo streho v celoti. V vsakem primeru bodo po uspešni sanaciji ledene sveče – še en zimski pokazatelj neučinkovite rabe energije – čudežito izginile. V primeru podstrešnega stanovanja je potrebno 0.5 m nad stropom (ravnim ali poševnim)

Sneg na strehi nam z rentgensko natančnostjo pokaže vse toplotne izolacijske napake pod streho. Najbolj izraziti so neizolirani zidovi ter ne dovolj debele toplotne izolacije. Tu izgublamo toploto vso ogrevalno sezono, tu nam v stavbo prihaja mraz, ki je osnova za plesen.

toplotno izolirati tudi dimnike, ne glede, ali so pod ali nad kritino. S tem se izognemo vplivu hladilnega rebra v stanovanje in posledično plesni. Ne pozabimo, da so sodobni dimniki hladni.

Plasti strešne konstrukcije

Plasti strešne konstrukcije nad bivalnim prostorom naj bodo sledeče, opisane v smer iz prostora ven:

- Obloga, običajno mavčne plošče ali lesena obloga.
- Parna ovira (PVC), ki mora biti "neprodušna", stike s stenami je potrebno zalepiti ali zapreti z malto.
- Pod špirovce gre 25 - 30 cm toplotne izolacije, "obešana" je na podkonstrukcijo za oblogo.
- Med špirovce damo 10

cm izolacije pri dvojno prezračevani strehi ali 15 cm pri enojni.

• Sledi rezervna kritina, ki jo položimo na zgornji del špirovcev, kar pomeni neposredno nad toplotno izolacijo v primeru enoslojnega prezračevanja.

• Deske na špirovcih ne služijo ničemur (razen lažjemu delu krovcev), zato je njihova vgradnja metanja denarja proč. Poleg tega onemogočajo dobro osuševanje kondenzne vlage. Možne so pri dvojnem zračnem sloju kot učinkovita zaščita proti toči.

• V zadnjem času se kot zaščita proti toči (in lažjemu delu krovcev) uporabljajo za zaključek lesno vlaknena plošče. Njihovo debelino lahko prištejemo k skupni debelini toplotne izolacije

(40 cm).

• Na rezervno kritino damo »kontra« letve (ustvarijo 5 cm zračni sloj), potem "prave" letve in kritino.

Vstop in izstop zraka v strešno konstrukcijo

Ne smemo pozabiti na vstop in izstop zraka v zračni kanal. Pri dvojnem zračnem kanalu imamo dva vstopa. Prvi je na stiku fasadne in strešne toplotne izolacije, drugi za žlebom. Pri enojnem sta – odvisno od konstrukcije – možna ena ali druga rešitev. Pri dvojnem zračnem kanalu imamo tudi dva izstopa. Spodnji običajno v trikotni prostor nad ravnim stropom podstrešnega stanovanja (nad cangami) od tu gre ven preko zamreženih lin v obeh »špicah«. Drugi izstopa ven preko zračni-

kov v prvi vrsti kritine pod slemenom ali skozi prezračevano sleme. Ker spodaj vstopa v prezračevani kanal okrog 500 cm², mu moramo zgoraj omogočiti enako površino za izstop. Za spodnji sloj je to enostavno, večja težava je gornji sloj, neposredno pod strešniki. Praksa postavljanja enega zračnika na eno polje je zato skrajno neprimerna. Na obeh straneh slemena je potrebno postaviti celotno vrsto strešnikov z zračniki. Še boljše pa je prezračevano sleme (na skici). Ne pozabimo, da sneg na strehi popolnoma ustavi prezračevanje skozi zračnike in to pozimi, ko je osuševanje toplotne izolacije v strehi najpomembnejše.

Energetski svetovalec
Bojan Žnidaršič

Oglasi

TELES

V obrtno industrijski coni Trnovo
poslovna stavba Teles d.o.o. - Vilharjeva 35, Ilirska Bistrica
oddamo poslovni prostor v pritličju,
velikosti 54 m² s samostojnim vhodom
in pisarno v nadstropju v velikosti 15 m².

Podrobnejše informacije dobite na
05/7110100 in info@teles.si

PLAMING SKUPINA

Plaming skupina,
projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68 • 6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00 • fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

SNEŽNIK
pišite nam: info@e-sneznik.net

LESENA OKNA in VRATA NAGODE d.o.o.

- kakovostna izdelava
- strokovna in zanesljiva vgradnja
- svetovanje za pravo izbiro, brezplačna izmera
- pestra izbira izdelkov: senčila in police, panoramske stene, balkonska in vhodna vrata,...

Novi Svet 10
1372 Hotedršica

Tel.: +386 (0)1 7559 557
Fax.: +386 (0)1 7559 018
GSM: +386 (0)41 378 232

**TRADICIJA V SODOBNI IZVEDBI:
NALOŽBA ZA PRIHODNOST!**

info@nagode-nagode.com
www.nagode-nagode.com

ZIMSKI
POPUSTI

AKCIJA

PRIHRANEK PRI OGREVANJU

Foto krožek

DOLGA BRADA

Okvirji razstave »Nekaj malega« se še niso spočili, ko so vanje vstopile že nove povsem sveže fotografije učencev OŠ Toneta Tomšiča iz Knežaka. Stojan Spetič je

za šalo dejal mentor Stojan na odprtju razstave, ki so se je udeležili tudi starši mladih fotografov, in dodal, da so njegovi varovanci izbrali dobre fotografije, med katerimi

vanja v temnici kot se je to dogajalo z analognim fotografiranjem je pa količina poslikanega gradiva tolikšna, da njeno pregledovanje vzame veliko časa.

z njimi naredil zelo pester izbor presenetljivo vsečnih fotografij.

»Razstavljene fotografije članov krožka digitalne fotografije so po večini njihov izbor. Sam jim predlagam kaj bi bilo primerno razstaviti, a me vsako leto presenetijo, saj izberejo tiste fotografije katere jaz ne bi razstavil«. Je malo

so prav odlične, in da so vnjih zajete vse fotografske prvine. Dejal je tudi, da se število članov foto krožka vsako leto poveča, kar ni preveč dobro za enega mentorja saj se težko posveča vsem enako.

Digitalna tehnologija, ki je zelo privlačna pa povzroča kar nekaj težav, ki sice ne ustvarja napetega pričako-

»Moj cilj je, da bi se učenci navadili osnov fotografiranja, da bi doma lahko delali dobre slike. Če pa kdo prestopi ta prag, je to le v prid njegovemu razvoju,« pravi Stojan Spetič.

Sodeč po razstavljenem v Knežaku je svoj cilj več kot dosegel.

Tekst in foto
Neta Vergan

Vrtec Košana

JESEN PRI ZAJČKIH

Jesen je bila v skupini ZAJČKI pestra in zanimiva. Vsakodneвне aktivnosti in bivanje na prostem smo popestrili tudi z nekaj dnevi, ki so bili drugačni od drugih. V mesecu oktobru so otroci na obisk v vrtec povabili svoje stare starše z namenom, da tudi oni spoznajo njihove prijatelje in skupaj preživijo nekaj časa. Dopoldne je minilo v poslušanju pravljice o zajčku Matevžu, šivanju zajčkov iz blaga in skupni igri. Veseli smo bili vsi, tako otroci in stari starši, ki so se v velikem številu od-

zvali vabilu.

Jesenski čas smo izkoristili tudi za pohod na Primož. Tokrat so nas spremljali starši, bratci in sestrice. Kljub muhastemu vremenu smo preživeli prijetno popoldne in se domov vrnili polni lepih vtisov.

V mesecu novembru pa

smo v sklopu SADJE IN ZELENJAVA spoznavali različno sadje in zelenjavo. Ugotavljali smo od kod plodovi prihajajo in ugotovili, da jih večina raste kar doma na vrtu ali njivi, nekateri pa ne rastejo v trgovini, ampak tja pridejo iz toplih krajev. Spoznali smo

tudi pomen sadja in zelenjave za zdravje in si tako privoščili okusno sadno solato in zelenjavni krožnik, ki smo ga sami pripravili in tudi z užitkom pojedli.

Vzgojiteljci
Margareta
Ludvik in
Tanja Fidelj

Otroška poezija

MESEČNA DOLINA

Objem mesečne doline me pokrije,
pod črnim, zvezdnatim nebom potok počasi se vije.

In vsaka solza, ki z lic zdrsne mi,
naj pade na tla, v cvet se spremeni.

In vsak sončni žarek barve zlata,
s toplo svetlobo naj me obda.

Nasmeh olepša naj obraz,
naj izgine iz nas ves skriti mraz.

S srdom v sebi se borim,
drevesa iztegnejo svoje veje,
od silnih čustev mižim,
oblaki nad nami, mehke bele preje.

Čakam in se sprašujem,
kdaj ovenelo jesensko bo cvetje,
še lesteče liste si ogledujem,
odpadajo listi, narave imetje.

EMA APRIL

NASLIKANA

Smaragdno zelena obleka v vsej svoji lepoti,
s paščkom, čipkami in veličastnostjo se bohoto.

Belih rok, črne rokavice se držijo,
iz malih ušes zeleni uhani visijo.

Lasje padajo po ramenih belih,
oči iskrijo s čutnostjo se veseljih.

Vsa podoba prav lepo se poda,
Monalisi iz DaVincijevega sveta.

A kaj ko na sliki deluje drugačna,
v pesmi lahko je veliko manj temačna.

EMA APRIL

Klub študentov Ilirska Bistrica

NOVO VODSTVO

Konec meseca, natančneje 23. novembra, je na Klubu študentov Ilirska Bistrica potekala 18. redna letna skupščina, na kateri je bilo izvoljeno novo vodstvo kluba. Od predsedovanja kluba se je tako poslovila Jasmina Verbanac, ki je poleg uspešnega vodenja izpeljala tudi nekaj novih projektov in tako prinesla na klub nove ideje, predvsem pa veliko pozitivne energije.

V mandatu 2012/2013 jo je nasledila lanskoletna podpredsednica Saša Stefančič, ki se bo še naprej trudila, da bo Klub študentov Ilirska Bistrica prepoznaven tako v naši ob-

čini kot v širši okolici. Skupaj z ostalim upravnim odborom, katerega sestavljajo Anja Boštjančič, Sara Rolih ter Kaja Božič, se bo trudila uresničevati interese članov kluba na vseh področjih. Saša je na klubu aktivna že nekaj let, pokazala se je kot zelo delovna in iniciativna, zato smo prepričani, da se bo v novi vlogi odlično odrezala. Prav tako smo izvolili predstavnico dijaške sekcije, v letošnjem letu bo to Diana Iskra. Disciplinsko komisijo sestavljajo Tina Benigar, Dejan Batista in Aljaž Rolih, nadzorno pa Nika God, Anita Grlj in Deni Božič.

Ne bo pa menjava vodstva prav nič vplivala na naše delo,

saj stopamo v december aktivni, in to že prvi dan meseca, ko bomo na dan Boja proti aidsu na »Placu« delili pentljice ter kondome ter osveščali mlade o varnosti v spolnosti. Prav tako bomo sodelovali pri decembrskem Miklavževanju, otvoritvi lučk in pri delavnicah za otroke. Konec decembra pa zaključujemo z izletom v Bratislavo, kjer bomo dočakali novo leto 2013. Prijavljenih nas je že za cel avtobus, tako da letos bo glavno mesto Slovaške bistriško!

Anja Boštjančič
Klub študentov Ilirska
Bistrica

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA

Cesta v Staro vas 2, 6230 Postojna
<http://www2.scpo.si>

vabi na

DAN ODPRTIH VRAT

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA

Cesta v Staro vas 2, 6230 Postojna
<http://www2.scpo.si>

četrtek, 6. decembra 2012, od 16.30 do 19.00 ure

Na ta dan boste lahko doživeli decembrski predpraznični utrip šole, se seznanili s programi gimnazija, ekonomski tehnik, tehnik računalništva, strojni tehnik, strojni tehnik (PTI), avtoserviser, oblikovalec kovin – orodjar in pomočnik v tehnoloških procesih, prav tako pa tudi s številnimi občolskimi dejavnostmi. Celotno dogajanje bo pospremil Big band Šolskega centra Postojna.

Dodatne informacije dobite na tel. št.: (081) 601 650 ali na e-poštnem naslovu: infocspost@gmail.com

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA

SREDNJA ŠOLA
Gimnazija Ilirska Bistrica

Ulica IV. armije 1, 6250 Ilirska Bistrica
<http://www.ilb.scpo.si>

četrtek, 6. decembra 2012, ob 9.00 in 12.00 uri

Skozi predstavitev šolskih in občolskih dejavnosti boste lahko doživeli življenjski in delovni utrip šole. Seznanili vas bomo z izobraževalnima programoma gimnazija in tehnik računalništva, splošnoizobraževalnimi predmeti, strokovnimi moduli in številnimi občolskimi dejavnostmi. Poleg tega boste lahko prisostvovali pouku in sodelovali pri projektne dnevu na temo »Hrana in zdravje«.

Dodatne informacije dobite na tel. št.: (05) 711 11 11 ali na e-poštnem naslovu: gimnazija.ilb@gmail.com

Izbirni predmet

ŠPANŠČINA NA OŠ
PODGORA KUTEŽEVO

Znanje tujih jezikov je za vsakega posameznika zelo pomembno in vse bolj cenjeno, zato tudi na naši šoli spodbujamo učenje le teh,

kulturo, tradicijo, raznolike običaje in navade, kulinariko, glasbo in način življenja ljudi v špansko-govorečih državah. Pri pouku španskega

nes na tretjem mestu med svetovnimi jeziki in se širi po svetu z izredno hitrostjo.

Da bi poglobili svoje znanje, smo se v letošnjem

in sicer angleščine, italijanščine in španščine.

Na šoli se učenci 8. in 9. razreda že drugo leto učijo španski jezik. Navdušenje nad jezikom pa opažam tudi med drugimi učenci, saj se med vsakim odmorom na hodniku slišijo pozdravi ¡Hola!

Namen španščine kot izbirnega predmeta ni le to, da učenci izpolnjujejo vaje v učbeniku, ampak tudi, da v tujem jeziku spoznajo

jezika učenci pridobijo podlago za kulturno in gospodarsko povezovanje z ljudmi iz teh držav, pa tudi možnost za lasten osebni razvoj.

Menim, da imajo ljudje, ki se učijo tuje jezike širši pogled na svet, več občutka za kulturo in razumevanje za drugače misleče. Španščina je kot jezik zelo pomembna, saj vključuje dolgo zgodovinsko in kulturno tradicijo. Po številu govorcev je da-

šolskem letu vključili tudi v projekt Evropska vas, v sklopu katerega bo naša šola predstavila Španijo.

Namen tega projekta je boljše spoznanje vse članice Evropske unije, se seznaniti z njihovo kulturo, kulinariko, običaji, navadami, glasbo, nošo, posebnostmi, spoznati njihove zastave, grbe in proučevati njihov način življenja.

prof. Petra Iskra

Učenje tujih jezikov

KOLIKOR JEZIKOV ZNAŠ,
TOLIKO VELJAŠ

Razlogov za učenje tujih jezikov je veliko. Nekateri se tujega jezika učijo, ker jim je všeč, nekateri pa iz povsem praktičnih razlogov, kot je npr. delo. Obenem znanje več jezikov omogoča lažji dostop do informacij, stike z drugimi na osebni ravni ter sodelovanje s sosetskimi in drugimi narodi v kulturi in gospodarstvu.

Zaposleni na osnovni šoli Podgora Kuteževo se zavedamo pomembnosti znanja tujih jezikov, zato smo se med prvimi šolami v Sloveniji (že v šolskem letu 2008/09) odločili, da poskusno uve-

demo učenje italijanščine kot drugega tujega jezika v 7., 8. in 9. razredu. Z odločitvijo staršev in učencev smo se tega projekta lotili z veseljem in zanimanjem in pri tem vztrajamo.

Pouk se izvaja v sproščenem in motivacijskem vzdušju, pogosto z metodo igre vlog, s projektnim delom, delom z viri, sodobnimi mediji in drugimi oblikami dela, ki spodbudno vplivajo na usvajanje jezika. Pouk drugega tujega jezika zato uvaja sodobne pristope in spodbuja učence k dejavni vključevanju v raznolike

dejavnosti. Teme so primerne in za učence zanimive ter so vzete iz vsakdanjega življenja.

Učence spodbujamo v govornih in pisnih stikih, pri pridobivanju in razumevanju informacij v tujem jeziku ter razvijanju pozitivnega odnosa do tuje kulture.

Znanje tujih jezikov je v sodobnem času postalo nepogrešljivo. Ne le angleščina, ki je že samoumevna, zaželeno je, da obvladamo vsaj še en drugi tuj jezik, ali kot pravi pregovor: Več jezikov znaš, več veljaš.

prof. Katarina Weber

Vrtec Ilirska Bistrica

JESENSKA ČUTNA POT V VRTCU

Naši koraki so zelo majhni in še negotovi in naše poti zelo kratke, zato nas je jesen presenetila. Kar pred vrata naših igralnic je natrosila liste dreves, plodove, storže, slamo, mah, seno, lubje in še marsikaj zanimivega. Po naši čutni poti smo hodili, se plazili, otipavali, skratka uporabili vsa čutila. Bilo je zelo lepo in zabavno.

Otroci iz skupin Piki in Ribice z Ivanko, Cilko, Petro, Branko, Majo in Nijo. Vrtec Jožefe Maslo, Ilirska Bistrica.

Mladi novinarji

NEPOZABNA EKSKURZIJA

V petek, 19. oktobra 2012, smo se z izbirnim predmetom radio, v katerem je 6 učencev 8. in 9. razreda, z učiteljico Olgo Novak in strokovnim spremljevalcem Nejcem Konjevičem odpravili v Ljubljano na Radio 1.

Vsi smo nestrpnost čakali, ko se bomo odpravili na mini ekskurzijo, ko je končno le prišel petek. Napovedan

odhod izpred šole je bil ob 13.30, a smo se od tam z mini kombijem odpravili ob 13.45. Pot je trajala približno eno uro. V Ljubljani smo se ozirali za vsako stavbo in iskali napis Radio 1. Ko smo jo čez nekaj časa zagledali, smo se vsi takoj razveselili. Takoj ko se je mini kombi ustavil, smo skočili ven ter na hitro pojedli. Nato smo se vsi vznemir-

jeni odpravili proti vhodnim vratom. Ni trajajo dolgo, ko so se vrata odprla. Gospa Irena Rolih nas je popeljala v notranje prostore. Takoj smo zagledali veliko novinarjev, vsakega na svojem računalniku. Zatem pa smo zagledali studio Radia 1. Oddajo je ravno vodila Ivjana Banič. Ta dan je bila tudi na terenu, saj so našli avtomobil, ki ga Radio 1

skrjuje in potem podari ... Povabili so nas v studio in lahko smo poslušali, kako so govorili novice, saj se na njihovem radiu vsako polno uro na sporedu. Ko so končali, smo spet lahko zadihali. Ivjana se je rade volje fotografirala z nami, nato pa smo se odpravili v sobo, kjer se delavci sestajajo za sestanke. V njem smo videli veliko mizo, stole,

televizije in veliko tablo, na kateri so bile napisane teme za Denisa Avdiča. Tam nas je sprejel gospod Andrej Vodušek, programski vodja (doma iz Kopra) in nam povedal, kako na radiu delajo, kako je nastal radio in še in še. Odgovoril je tudi na naša vprašanja, ki smo jih imeli. No, v glavnem jih je imela naša učiteljica, saj je ostalim nastal v grlu velikanski cmok, ki nam je preprečeval, da glas iz glasilk pride na dan. Nato smo se odpravili v majhen studio, kjer Boštjan Romih vodi in snema oddajo Zajtrk z zvezdami. Tam smo se lahko tudi mi preizkusili z govorjenjem za mikrofonom. Nato smo se odpravili do Saša, ki je urejal reklamo za Jamesov Bondov nov film. Sašo igra Mamo Manko. Povedal nam je, da je študiral slovenščino in da je zgrožen nad pismi, ki jih dobi, saj niso napisana pravilno slovensko. Odpravili smo se naprej po radiu do urejevalca zvoka, nato pa še

do ženske, ki je urejala videe za spletno stran Radia 1. Ko smo si vse ogledali, smo odšli nazaj v sobo za sestanke. Tam smo bili postreženi s posladki in ledenim čajem. Dobili smo tudi njihov zvezek ter urnik. Andrej je rade volje odgovoril na še kakšno naše vprašanje in čas je hitro minil. Ko je bil čas za odhod, pa nihče ni hotel oditi, ampak smo morali. Zahvalili smo se za tako prijazno dobrodošlico, njihov čas in trud, da smo si lahko ogledali slovensko največjo komercialno radijsko postajo. Podarili smo jim originalno grafiko, na katero smo zahvalo tudi napisali in se vsi podpisali. Nato smo odšli nazaj proti kombiju, se pred radijsko stavbo še skupinsko fotografirali za spomin in se odpravili nazaj domov.

Tega dneva nihče od nas ne bo nikoli pozabil, saj je bila res čudovita izkušnja in vsak od nas bi se zelo rad tja odpravil še enkrat.

Nina Tomšič, 8. r.,
Učenka izbirnega predmeta radio OŠ Knežak

Futsal

ZMAGUJEJO TUDI PROTI ITALIJANKAM

Prva sezona ženske malonogometne ekipe Kalc Vizija je mimo in jo lahko ocenimo kot zelo uspešno. Na osnovi odličnih preteklih rezultatov so si dekleta postavile zelo visoke cilje in načrtujejo nadaljevanje uspešne igre na različnih nivojih tudi v tem letu. Eden izmed večjih projektov je letos (poleg že utečenih udeležb na različnih dvoranskih turnirjih) nastop na 'Torneo amatoriale di calcio a sette "Città di Trieste, 9° Campionato di calcio a 7 femminile' ali po domače v tržaški ligi.

Že prvi nastopi v Italiji so dodatno razvneli željo boriti se za najvišja mesta. Uvajanje na nov sistem, 'calcio a sette', in prehod iz tople dvorane na zunanje igrišče z umetno travo jim očitno ne povzročata prehudih preglavic. V dosedanjih petih odigranih tekmah so dekleta zmagala štirikrat ter bila le enkrat poražena v boju z lanskoletnimi zmagovalkami tega tekmovanja ŽNK Izola. V prvem delu tekmovanja jih čakajo še dva obračuna z ekipama iz spodnjega lestvice, kjer je cilj suvereno zmagovati in se

obdržati na drugem mestu lestvice. Ambicije do konca tekmovanja so visoke, prav tako želja po zmagi. Ali jim bo to uspelo, bo pokazal čas.

Ni zanemarljivo, da se trenutno nekatere igralkke uvrščajo zelo visoko tudi na individualnih lestvicah igralk (organizatorji spremljajo število danih zadetkov, točkujemo pa tudi uspešnost igralk na različnih igralnih mestih ter skupno uspešnost vsake igralkke). Na lestvici najboljših strelk so se zelo visoko uvrstile Monika Požar (na trenutno 3. mesto z desetimi zadetki v petih tekmah), Lara Paliska (na 4. mesto z devetimi zadetki) ter Barbara Kunej (5. mesto s šestimi zadetki). Na skupni lestvici najboljših igralk na 9. mestu najdemo

že omenjeno odlično Barbaro Kunej, ki se v ožji konkurenci obrambnih igralk umešča na 1. mesto. Na lestvici igralk sredine igrišča drži visoko 5. mesto Lara Paliska.

Tudi na lestvici najboljših napadalk ima Kalc Vizija svojo predstavnico – to je Monika Požar, ki je trenutno na 4. mestu.

V decembru in januarju pričakujemo zelo zanimivo dogajanje, saj ekipo poleg ligaških obveznosti čaka še par atraktivnih turnirjev. 29. decembra odhajajo na turnir malega nogometa v Celovec, v januarju pa se bodo znova preizkusile v slovenski konkurenci na ženski zimski nogometni ligi NZS.

Ines Celin,

foto: Andrej Smajla

Futsal

Krti slavili v Benediktu

Ekipe bistriškega futsal kluba Krt, ki nastopa v 2. SFL, se trenutno nahaja na predzadnjem mestu prvenstvene lestvice, vendar s svojimi igrami Bistričani dokazujejo, da se lahko enakovredno kosajo z močno konkurenco. V 10. krogu so z golom Denisa Galekoviča v zadnjih

trenutkih srečanja minimalno premagali Benedikt in prišli do prve gostujoče zmage. Uspešno nastopajo tudi mlajši nogometaši selekcije U-21, ki so v štirih tekmah v 1. SFL-zahod zabeležili po dve zmagi in poraza, v zadnjem srečanju pa so na domačem parketu s 7:5 premagali Kixe. S šestimi točkami trenutno zasedajo četrto mesto na lestvici.

2. SFL, 10. krog: KMN Benedikt – ŠKD Krt 0:1 (0:1) - Galekovič (40.)

Lestvica:

1.	ŠND Veplas Velenje	10	8	1	1	49:23	25
2.	ŠD Brezje	9	5	2	2	32:27	17
3.	FSK Stripy	9	4	2	3	30:28	14
4.	Kebej Mibus prevozi	8	4	2	2	26:21	14
5.	Kix Ajdovščina	9	4	2	3	27:28	14
6.	Fragmat Extrem	9	3	2	4	22:27	11
7.	Tomaž Picerija Ozmec	8	3	1	4	23:31	10
8.	KMN Sevnica	8	3	0	5	29:27	9
9.	KMN Velike Lašče	8	2	2	4	38:39	8
10.	ŠKD Krt	8	1	3	4	22:34	6
11.	KMN Benedikt	8	1	1	6	23:36	4

Pilates

KAKO NAJ IZBEREM PRAVO VADBO ZAME? (3.del)

Do sedaj sem si vedno želela, da bi z vadbo dosegla čim hitrejši in čim večji učinek. Zdaj pa sem izvedela, da je pomembno tudi to, da vadba učinkuje na čim več različnih nivojih. Ali obstaja takšna vadba, ki izpolnjuje vse te zahteve?

Taka vadba na srečo obstaja. V Sloveniji lahko najdemo veliko različic tovrstnih vadb. Pilates je ena od oblik vadbe, ki zajema velik delež motoričnih sposobnosti, ampak tudi slednja ni popolna. Sama dopolnjujem pilates s chi-gongom in tai-chi-jem, kinergetikom, ter z jogo. Tako naredim uro takšno, da zajame kar se da večina vse nivoje. Združujem vzhodne in zahodne medicinske pristope. Vadba je edinstvena, saj je prilagojena za današnji čas, današnjo družbo. Primerna je torej za način življenja, kjer je malo časa in veliko stresa. S to vadbo v zelo kratkem času dosežemo hitre in dolgoročne rezultate, če jo vadimo redno 2-3x na teden. Vadba načeloma izpolnjuje vse zahteve - zajema vse nivoje; edino za srce, za kondicijo je potrebno nekaj dodati. To je lahko nordijska hoja, ki je najboljša, ali pa tek in kolesarjenje.

Zakaj?

Ker na fizičnem nivoju zajema vse motorične sposobnosti, gibljivost, koordinacijo, moč, ravnotežje, cirkulacijo krvi in limfe. Zraven se tudi sprostiti. Pri tej vadbi pa je pomembna tudi energijska perspektiva. Ostale vadbe, ki jih nudijo fitnessi in športne ustanove tega ne vključujejo. Bistveno v našem življenju pa

je, da dobro funkcioniramo. Zato je ta vadba tako edinstvena, ker spet postanemo vitalni; vitalnost pa je pogoj, da ne samo dobro ampak kvalitetno funkcioniramo v življenju.

Je kakšna starostna omejitev? Ali omejitev glede na to, kako sem fit? Je potrebna posebna priprava, preden začnemo s to vadbo?

Starostne omejitve ni. Vadba se nadgrajuje, saj je strukturirana tako, da začnemo postopno. Ne potrebujemo posebnih fizičnih sposobnosti. Tudi ljudje s poškodbami naj se ne bojijo poizkusiti, saj se da vse prilagoditi posamezniku. Pri ostalih aktivnostih se posameznik prilagaja vadbi.

Torej mi ni treba skrbeti, če imam kakšen kilogram preveč in sem v zadnjih nekaj letih videla telovadnico samo od zunaj, pa še to iz avtomobila in še takrat sem se obrnila stran zaradi slabe vesti, ker sem se tako polenila?

Ta strah ljudi ohromi in

nato nikoli resno ne začno bolj aktivno živeti. Mislijo si, da ne morejo biti več aktivni. Po dveh korakih njihov srčni utrip podivja in to jih močno plaši, vendar za to ne storijo prav nič. Njihovo zdravstveno in čustveno stanje ter motivacija pa se drastično slabšajo. Lahko rečem, da vsakega na začetku malo boljijo noge, saj ta vadba stimulira najpomembnejše mišice – stabilizacijske mišice – ki drugače popolnoma "zaspijo". In ravno teh mišic ne razvija nobena druga vadba, zato se te mišične skupine polenijo pri vseh ljudeh – tudi tistih, ki so "fit". Zato lahko rečem, da ni nobenih omejitev glede na vašo kondicijsko pripravljenost.

LOKACIJE: **PILATES**
Dolnje Ležeče, Hrpelje, Komen, Postojna, Pivka, Knežak

NOVO ODPRT NOV ENERGIJSKI CENTER v Dolnjih Ležečah, ki nudi:

- PROFESIONALNE SKUPINSKE VADBE 6/8 oseb
- INDIVIDUALNE VADBE
- MASAŽE (fizioterapevtska, klasična, športna, zvočna masaža z gongom)
- PROTIBOLEČINSKA TERAPIJA (nevromuscolami taping)
- OBRAZNA JOGA
- RAZSTAVE in DELAVNICE
- NASTANITEV V NOVIH APARTMAJIH
- VIKEND IN TEDENSKI PAKETI
- NAJEM PROSTOROV ZA DELAVNICE

NOVO v Pivki - Pilates
od 6.11. STARA TELOVADNICA
torek in/ali četrtek ob 19.00h

REZERVACIJE in INFORMACIJE o terminih v ostalih krajih
dobite na tel. 040 303 578, e-pošta: mateja.sajna@gmail.com
www.sanafit.si

Karate

Karate Klub OlderSi
BREZPLAČNA javna PREDSTAVITEV

VEŠČINE SAMOOBRAMBE

za 9. razrede, dijake, študente in odrasle

Sobota 15. Decembar 2012 od 15^h do 17^h

v osnovni šoli Jelšane - telovadnica

* vstop v supergah ali copatih *
za sodelovanje v živo tudi v trenerki

Strokovni team izvedbe seminarja:

MIRKO Rogač

inštruktor borilnih veščin v slovenski vojski

BORUT Volk

inštruktor Jujitsa

FIDELE Vergan

predsednik kluba OlderSi

* zaradi organizacije prostora je prijava **obvezna**

email: karateoldersi@gmail.com

gsm: 041 455 577 ali 041 649 951

priložnost za vpis v tečaj in / ali v klub

Evropsko prvenstvo v košarki

Prvi neposredni TV prenos iz podzemlja - spektakularen dogodek v Postojnski jami

V nedeljo 18. novembra ob 18. uri je Postojnska jama ponovno zabeležila pomembno zgodovinsko prelomnico, saj je prvič v zgodovini potekal neposredni televizijski prenos iz globine podzemlja. Gledalci so v živo spremljali uradno žrebanje skupin za evropsko prven-

stvo v košarki Eurobasket 2013, ki se bo naslednje leto odvijalo v štirih slovenskih mestih: Ljubljani, Kopru, Jesenicah in Celju. Kamere in oddajniki so prenašali dogajanje na prizorišču v Koncertni dvorani, ki je kot največja izmed dvoran postojnskega podzemlja ponujala dovolj

prostora za veličasten oder, košarkaško igrišče, tribuno z gledalci, novinarsko središče in vso tehniko, ki je bila potrebna za tovrsten podvig, saj so imeli novinarji na voljo celo brezžično spletno povezavo. To je bil še eden izmed presežnikov, ki ponaša sloves Postojnske jame v svet.

Postojnska jama pa je ob tej priložnosti gostila pomembne slovenske in tuje košarkarje, ki so se zapisali v zgodovino, z nami so tako bili Ivo Daneu, Aljoša Žorga, Peter Vilfan, Rašo Nestorovič, Jorge Garbajosa, Ibrahim Kutluay, Aleksandr Volkov, Arvydas Sabonis in številni drugi. Žrebanje so v Postojnski jami spremljali tudi predstavniki organizacij FIBA in KZS, diplomatski predstavniki držav, ki bodo nastopile na Eurobasketu 2013, Minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žiga Turk, predstavniki mest gostiteljev prvenstva in drugi visoki gostje. Gledalci v Sloveniji so dogodek spremljali preko 2. programa RTV Slovenija, živo televizijsko sliko pa so videli gledalci po vsej Evropi in celo Združenih državah, kar je seveda odlična promocija za Postojnsko jamo, Slovenijo, slovenski šport in turizem. Postojnska jama je s svojo veličastno-

stjo dobesedno osupnila vse prisotne. S tako eminentnim dogodkom ter prisotnostjo visokih gostov pa ponovno dokazuje, da je destinacija

svetovnega formata in kraljica svetovnih jam.

Sabina Paternost
Foto: Valter Leban

Košarka

BRILJANTEN ZAČETEK KOŠARKARJEV PLAME PUR V NOVI SEZONI

Po izjemni lanski sezoni, so košarkarji Plame pur odločno in uspešno začeli novo sezono. Predsednik kluba Andrej Muha je skupaj z ostalim vodstvom kluba pripravil plan ki temelji v prvi vrsti na urejenosti kluba, strokovnem delu z mladimi igralci in popularizaciji košarke v občini. K temu prispeva tudi odločitev kluba da bodo letos v članski ekipi večjo vlogo nosili domači igralci. Iz prejšnje sezone so ostali vsi domačini, v klub sta se vrnila Dejan Vujkovič in Robi Hreščak, ekipi pa sta se pridružila še Klemen Muha in Tilen Zalar.

Andrej Muha je pred sezono napovedal da je cilj uvrstitev med prve tri ekipe v ligi, da pa bodo z obema rokama izkoristili morebitno priložnost za osvojitve prvega mesta kar bi bil največji uspeh kluba v novejši zgodovini.

Tako so varovanci trenerja Martina Novaka v uvodu prvenstva suvereno zmagali prve štiri tekme in konkurenci dali vedeti da je potrebno na Bistrčane resno računati. Prava reklama za košarko je bil derbi 4. kola ko so v Ilirski Bistrici gostovali izredno motivirani Pivčani. Pred polno dvorano, pred več kot 600 ljudmi so domačini v končnici strli odpor letos

zelo dobre Pivke. Prav tako odlično pa ekipa Plame pur nastopa tudi v pokalu Spar. Iz nadaljnega tekmovanja je uvodoma izločila ekipo Cerknice v kateri igrajo kar trije košarkarji ki so še v lanski sezoni igrali v Ilirski Bistrici, v naslednjem krogu pa še močno ekipo iz Sežane. Z zmago proti naslednjemu tekmeu bi se Bistrčani senzacionalno uvrstili na zaključni turnir Pokala Spar.

Na vprašanje ali se ekipa Plame pur letos lahko zavihti na sam vrh lige pa Andrej Muha odgovarja: »Prvenstvo se je šele pričelo in veliko težkih tekem je še pred nami. Po nekaj odigranih kolih se je izoblikovala skupina 6 ali 7 ekip ki so precej izenačene. Potrebno bo vsako tekmo posebej maksimalno odigrati in biti pozoren ker imajo tekme izredno željo po tem da nas premagajo. Prvenstvo zna odločiti tudi kakšen morebitni poraz katere od vodilnih ekip proti nasprotniku ki je precej nižje na lestvici saj so ekipe izredno izenačene«. Za zaključek je še posebej izpostavil gledalce in vzdušje na domačih tekmah KK Plame pur: »Toliko gledalcev kot pride na naše tekme v Ilirski Bistrici, mislim da nima nobena košarkarska ekipa zahodno od Ljubljane. Ljudje imajo še iz časov Lesonita radi košarko in radi podprejo urejen, dobro organiziran domači klub v katerem trenira in igra ogromno otrok in mladih igralcev«.

Balinanje

ŠTAFETA DEČKOV POSTOJNSKE JAME DRŽAVNI PRVAK

Mladi balinarji Postojnske jame nadaljujejo z zelo uspešnimi nastopi na državnih prvenstvih. Štafeta za katero so nastopili NIK ŠVARA in BLAŽ JANEV je v Sežani v nedeljo 11.11.2012 osvojila naslov državnih prvakov.

V dveh serijah z 31 in 28 točkami nista imela konkurence in sta spet dokazala, da sta v tem letu po osvojenih naslovih

državnih prvakov, daleč pred vrstniki. Naslednjo nedeljo se sezona tekmovanja na državnih prvenstvih zaključuje s natopom dvojic. Tudi med dvojicami sta naša prvaka v ožjem krogu za najvišja mesta.

Vseh teh uspehov smo v klubu zelo veseli in so nam obnem tudi v spodbudo za nadaljnje delo z mladimi.

Vse čestitke NIKU in BLAŽU.

Pavel

040 727 675
www.salon-metulj.si

Decembrska akcija v salonu Metulj:
Lakiranje in poslikava nohtov
10 €

PNO

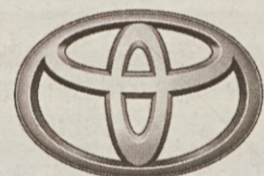
PRIMORSKO-NOTRANJSKI OGLASNIK

Dodatne informacije in naročila:
 Turistični promocijski center d.o.o.
 Rengentova 4a
 6280 Ankaran
 Tel.: 040 888 452
 E-pošta: oglasi@pno.si

Zakaj oglaševati v Primorsko-notranjskem oglasniku?

- Oglasnik brezplačno prejme v svoj nabiralnik **75.000** gospodinjstev
- Pokritje gospodinjstev v **17-ih občinah**: Koper, Izola, Piran, Hrpelje - Kozina, Sežana, Divača, Komen, Ajdovščina, Vipava, Idrija, Logatec, Cerknica, Loška Dolina, Bloke, Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica
- Na območju dosega publikacije **živi 212.303 ljudi**
- Na območju dosega publikacije **posluje 19.151 podjetij**
- Bralci prebirajo oglasnike, ker se hočejo seznaniti s ponudbo
- Bralci radi shranijo oglasnike, ker so dober vir informacij

Največja Yaris priložnost do zdaj!

TOYOTA

-50 %
vzdrževanje
vozila
5 let**

99 €
na mesec*
ali **9.990 €**

-50 %
kasko in obvezno
zavarovanje
5 let**

- Klima
- Električni paket
- ABS, zračne blazine
- Meglenke
- CD, MP3 Radio

Toyota nudi vedno več.

5 letno
TOYOTA
JAMSTVO
Brez omejitve kilometrov

Vabljeni v najbližji salon Toyota!

CENTER JEREB

Polje 9b, Izola • (05) 61 68 001

Today
Tomorrow
Toyota

www.toyota.si

Poraba goriva: 3,9 l/100 km, emisije CO₂: 104 – 127 g/km. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na spletni strani dobavitelja.

*Reprezentativni primer kredita: vrsta financiranja - finančni leasing; predračunska vrednost predmeta financiranja znaša 9.990,00 EUR. Lastna udeležba (polog): 3.447,15 EUR; skupni znesek kredita je 6.542,85 EUR trajanje kredita 60 mesecev, mesečni obrok v znesku 99,00 EUR; zadnji obrok v znesku 1.998,00 EUR; skupni znesek za plačilo brez lastne udeležbe znaša 7.938,00 EUR; letna kreditna obrestna mera znaša 6,3%, ki je spremenljiva in vezana na 3 mesečni Euribor; stroški odobritve in priprave pogodbe so v višini 149,85 EUR. Efektivna obrestna mera znaša 7,32% na dan 24. 8. 2012. Za izračun efektivne obrestne mere se upoštevajo skupni stroški kredita za potrošnika, razen dajatev in stroškov, ki jih mora potrošnik plačati pri nakupu blaga ali storitev ne glede na to, ali gre za kreditno ali gotovinsko transakcijo, ter stroškov, ki jih potrošnik plača zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz kreditne pogodbe. Efektivna obrestna mera je izračunana glede na dogovorjeno časovno obdobje kreditne pogodbe ter glede na pogoje in roke za izpolnitev obveznosti dajalca kredita in potrošnika iz reprezentativnega primera. Efektivna obrestna mera je izračunana ob predpostavki, da kreditna obrestna mera in stroški, ki vplivajo na efektivno obrestno mera, ostanejo enaki začetni višini in se uporabljajo do poteka veljavnosti kreditne pogodbe.

**Ponudba velja za zavarovanje, sklenjeno pri Zavarovalnici Maribor ter za vzdrževanje vozila do 5 let oz. 75.000km.

KULTURNO ETNOLOŠKO TURISTIČNO ŠPORTNO DRUŠTVO

ALOJZIJ MIHELČIČ HARIJE

VABILO

Vabimo Vas, da se nam pridružite na Božičnem koncertu 24. decembra 2012, ob 21.30 uri, v cerkvi sv. Štefana v Harijah in v sredo, 26. decembra 2012, od 9. ure dalje na parkirišču KS Harije.

Še posebej lepo vabljeni, da skupaj počastimo Dan samostojnosti in enotnosti ob 10. uri na parkirišču KS Harije.

Prireditev sofinancira Občina Ilirska Bistrica.

TURISTIČNO DRUŠTVO ILIRSKA BISTRICA

VABI NA

3. RAZSTAVO OBLIKOVALCEV 2012

Tema letošnje razstave je
ADVENTNI VENČEK IN SVEČANO NAMIZNO POSODJE.

Razstavo bomo svečano otvorili v petek, 14. decembra ob 18.00 v HODNIKOVI GALERIJ (nad Hodnikovim mlinom). Razstava bo odprta 15., 16. in 17. decembra ter nasledni vikend, 22. in 23. decembra, od 9.00 do 15.00 ali po predhodni najavi.

Jože Brenčič s.p., Kettejeva ulica 4, Ilirska Bistrica

CTC V40 Kotel na uplinjanje polen z Lambda sondo • raketa med kotli •

ŠVEDSKA KVALITETA

- ISKORISTEK 92%
- REGULACIJA Z LAMBDA SONDO
- VELIK NALAGALNI PROSTOR
- NAKLADANJE 1x DNEVNO 15min

DO KONCA LETA 2012 CTC SUBVENCIJA 1000€

- NA KOTEL CTC V40 LAMBDA
- NA TOPLOTNO ČRPALKO CTC ECOAIR 110

Mobi: 041 830 408 • e-posta: brencic@siol.net

VODOVOD • OGREVANJE • TOPLOTNE ČRPALKE • SOLAR • PELETI

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, ILIRSKA BISTRICA
Tel.: 05/71-00-510

NOVA KOLEKCIJA DIOPTRIJSKIH OČAL

MERITVE DIOPTRIJE • OKULISTIČNI PREGLEDI • MERJENJE OČESNEGA TLAKA • IZDELAVA IN POPRAVILA OČAL NA RECEPT ALI BEZ

ROČNE URE • ZLAT NAKIT • SREBRN NAKIT

URNIK

PON-PET 8-12 in 16-19
SOBOTA 8-12

KABELSKA TELEVIZIJA V OPTIČNEM OMREŽJU

Vilharjeva 35
6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/7110100

Izgradnja optičnega omrežja v naši občini je v zaključni fazi in prihaja čas, ko se boste morali odločiti za ponudnika. Seveda bomo vsi polni obljub in lepih besed, zato vas pozivamo, da se pred odločitvijo, komu boste zaupali, dobro seznanite z dejstvi!

Teles d.o.o. je domače, bistriško podjetje.

S telekomunikacijami in kabelsko televizijo se ukvarjamo že 20 let. Našo kvalitetno ponudbo in hiter servis je prepoznalo že veliko zadovoljnih strank. V veselje nam je, da se bomo z optičnim omrežjem lahko približali tudi vsem, ki vas naše omrežje do sedaj ni doseglo. Preverite našo ponudbo!

Z veseljem vam bomo svetovali! Sicer nimamo klicnega centra, kjer boste drugi, tretji ali peti v čakalni vrsti, nas pa lahko dobite direktno na našo telefonsko številko!

- TRIO NA OPTIKI OD 38,00€ mesečno
- TELEVIZIJA
- INTERNET 20/20Mbps
- STACIONARNI TELEFONSKI PRIKLJUČEK

- Enostaven priključitev TV sprejemnika (s kablom direktno v TV sprejemnik), brez dodatnih »komunikatorjev« in brez dodatnega daljinskega upravljalca
- Velika izbira kvalitetnih TV programov v osnovni ponudbi
- Edini imamo v ponudbi bistriško TV GALEJA
- Možnost priključitve večjega števila TV sprejemnikov
- Prenos obstoječe telefonske številke uredimo brezplačno
- Hiter in zanesljiv internet
- Hišni razvod vam lahko izvedemo mi, skladno s specifikom kabeske TV in vašimi željami
- Brez vezave in brez skritih podrobnosti v drobnem tisku

Za dodatna pojasnila smo vam na razpolago na sedežu podjetja - Vilharjeva 35, Ilirska Bistrica (obrtina cona Trnovo), lahko nas pokličete na 05/7110100 ali obiščite spletno stran www.teles.si

16" ALU PLATIŠČA

MEGLENKI SPREDAJ

TEMPOMAT

NAVDUŠEN VOZNIK

SAMODEJNA KLIMA

SREČNA ŽENA

SISTEM ESP

6 ZRAČNIH BLAZIN

VARNI OTROCI

PUBLICIS

www.renault.si

5 LET GARANCIJE

RENAULT QUALITY MADE

RENAULT MEGANE GENERATION VOYAGE
ŽE ZA 12.790 EUR

Cena velja za vozila iz zaloge. *5 let garancije ali 100.000 km velja ob nakupu z Renaulti financiranjem.

DRIVE THE CHANGE

RENAULT

PORABA PRI MEŠANEM CIKLU 4,4-6,7 l/100km. EMISIJE CO₂ 115-155 g/km

Trgo ABC

PE KOPER 05/663-61-17

PE AJDOVŠČINA 05/364-33-02

PE TOLMIN 05/388-47-00

PE NOVA GORICA 05/335-44-00

PE POSTOJNA 05/721-28-28

PROIZVODNJA VREČK, FOLIJ & OSTALE EMBALAŽE

Izdelava produktov namenjenih za:
MESNO INDUSTRIJO, TRGOVINSKO, GOSTINSKO IN
PROIZVODNO DEJAVNOST, PEKARSTVO IN SLAŠČIČARSTVO,
GOSPODINJSTVA

Ivančič Suzi s.p., OIC Hrpelje 33, 6240 Kozina
T 05 680 1602, G 041 217 820, E ivancicsuzi@siol.comDECEMBERSKA
PONUDBA
darilnih vrečk &
vakuumskih
vrečkSUMA
UMETNO KOVAŠTVO

OIC Trnovo

Vilharjeva cesta 47
6250 Ilirska BistricaPo naročilih
skonstruiramo, izdelamo,
protikorozijsko zaščitimo
in montiramo:balkonske, stopniščne
in vrtno ograje,
drсна in krilna vrata
z daljinskim upravljanjem...SPONSOR
tel: +386 (0)5 7101031
fax: +386 (0)5 7101032

20 LET

Za vsa naročila
do konca leta 2012
do 20% popusta
ob 20 letnici podjetja

tel.: +386 (0)5 7110244 (vsak delavnik med 7h in 15h)
fax: +386 (0)5 7110243, e-mail: info@umetnokovastvo.com
www.umetnokovastvo.comSNEŽNIK pišite nam: info@e-sneznik.net